

КУРС БОЖЕСТВОТО

ОТКРИЙТЕ ИДЕНТИЧНОСТТА НА БОГА НА БИБЛИЯТА И КАК МОЖЕ ДА Я ПРЕДСТАВИТЕ

ИЗУЧАВАЙ, ВЯРВАЙ И ОБУЧАВАЙ

ОТ

Имад Аудй

Урок 1

Важен ли е въпросът за Божеството

Какво е „християнство“?

Мнозина не разбират понятието християнство.

Някои смятат, че християнството е философия като комунизма или марксизма, чрез която живеят. Други - философия на морала, насърчаваща към правилен живот, докато трети гледат на християнството като на бизнес-сделка с Бог чрез следване на Неговите правила, умилюствяването Му и спечелване на вечен живот.

Християнството не е нищо от това. Християнството е пътят към вечния живот. Исус каза: „А това е вечен живот - да познаят Тебе, единствения истинен Бог, и Исус Христос, Когото си изпратил.“ *Йоан 17:3* Християнството е познаване на Бог и Неговия Син. Когато станете християнин, вие преминавате от интелектуално знание за Бог към познаването Му отблизо и лично.

Яков казва: „*дяволите вярват, че има един Бог, и треперят*“ (Яков 2:19). Интелектуалното знание ви квалифицира да бъдете дявол. В Йоан 17:3 Исус говореше за знание, придобито от взаимоотношение и преживяване. Впрочем важно е да се разбере, че знанието от взаимоотношение и преживяване е пряко свързано с интелектуалното.

Как може да имате връзка с някого, когото не познавате. Как може да преживеете любовта на Бог, ако имате погрешна представа за Неговата любов към вас? Как бихте могли да изпитате прошката на Бог, ако имате погрешна представа за Божието прощение?

Знанието носи светлина. Светлината, получена в сърцето, носи спасение.

Исус каза: „*И ще познаете истината и истината ще ви направи свободни.*” Йоан 8:32 Основата на християнството е познание на Бог от опит и взаимоотношение с Него.

В светлината на това изглежда като оксиморон (нещо логически изключено, невъзможно, противоречиво, противоположно), когато вярващите претендират, че са християни, а в същото време считат за маловажно да научат истината за това, кой е Бог. Не е ли непоследователно да твърдим, че сме християни, докато смятаме идентичността на Бог за нещо, което не е важно. Ако според Исус вечният живот се основава на познаването на Отец и Неговия Син, защо някой християнин би отказал да търси това знание?

В резултат на дискусии с много хора през годините открих, че много хора дори отказват да изследват тази тема. Защо?

Традицията и страхът от неизвестното

Да правим това, което винаги сме правили, е много лесно, особено когато „всички останали го правят”. Същото важи и за вярата. Да вярваме в това, в което винаги сме вярвали, е много удобно.

От векове християнството е доминирано от доктрината за троицата. Тя е била норма на християнството до такава степен, че ако дадена група не вярва в троицата, те са били считани за култ. И все пак само малък брой вярващи се спират, за да изследват обективно произхода на доктрината за триединството.

Веднъж Исус беше предизвикан от фарисеите относно това, че Неговите ученици ядат с немити ръце. Виждате ли, по това време евреите имаха човешка традиция, която изискваше всеки еврейин

церемониално да мие ръцете си по определен начин, дори ако водата не е налична. Очакваше се всеки евреин да преминава през ритуално движение, за да изпълни създадена от човек традиция.

На тяхното предизвикателство Исус отговори: „Добре е пророкувал Исаия за вас лицемерите, както е писано: "Тези люде Ме почитат с устните си, но сърцето им отстои далеч от Мене. Обаче напразно Ме почитат като преподават за поучения човешки заповеди". Марко 7:6,7

Той продължи с думите: „И тъй, осуetyавате Божието слово заради вашето предание/традиции, което имате, и вършите много такива подобни неща“. Марко 7:13

Тези стихове говорят директно за ситуацията, пред която сме изправени днес. Когато Божият народ замени ученията на Бог с ученията на хората, Исус казва, че тяхното поклонение става безсмислено, безстойностно, безцелно или безполезно. Не само това, но Той посочва причината: защото „Ме почитат с устните си, но сърцето им отстои далеч от Мене“.

Според контекста такова беше състоянието на древния евреин, който външно изповядваше Бог, но вътрешно не желаше да остави създадените от човек традиции, известни като „човешки заповеди“, и да приеме Месия като Този, Който е в действителност. Същото важи за съвременния християнин.

Отговорът на Исус ни призовава да оставим човешките традиции и да търсим Божието Слово, Неговото учение; в противен случай нашето поклонение на Бог би било безполезно. Когато се придържаме към традицията, „осуetyаваме Божието Слово“, защото отказваме да го изследваме обективно и да се подчиним на неговия авторитет.

Само защото мнозинството е вярвало в нещо в продължение на много дълго време, не го прави правилно. Доктриналната истина се основава на Божието слово. Нашата вяра се основава на това, какво казва Божието слово.

Истинският последовател на Исус трябва да желае да се подчини на Божието слово и да го приеме като истина и авторитет, независимо от мнението на който и да е човек и което и да е тълкуване. Вие или следвате човешката традиция, както правеха фарисеите, и в крайна сметка осъждате невинните (Матей 12:7), или следвате учението на Исус и ядете храната, която Той е осигурил.

Не можете и по двата начина. Служене само от уста не е достатъчно. Решаващият тест е следният: „Желаете ли да следвате библейските доказателства, където и да водят, или вече сте определили, какво е истина, тъй като „всички вярват в това от много дълго време” независимо от доказателствата?

Независимо дали ви харесва или не, вие ще направите избор. Отказвайки да изследвате доказателствата, избирате да застанете на страната на „популярното/традиционното“.

Неразбиране на важността на въпроса

Втората причина, поради която хората отказват да изследват тази тема, е, че не разбират важността ѝ.

Техният отказ може да дойде под прикритието на миролюбие и желание да не причиняват разделение в църквата или че „това е мистерия/тайна, която не може да бъде разбрана“. И все пак същите тези хора са готови да предизвикат разделение и да отидат на съд, ако някой им ограби ценно притежание.

Защо е така? Защото ценното притежание, каквото и да е то, е важно за тях. И с право. Ако работите усилено, за да си купите скъпа къща или кола, бихте се борили да ги задържите, щом ви принадлежат законно и морално.

Така че решаващият фактор, който кара човек да се бори или да не се бори, е, колко е важен въпросът за него. Ето защо толкова много отказват да изследват въпроса за това, кой е Бог. Те не разбират важността и значението му за техния духовен живот.

Въпросът за Божеството важен ли е, от спасително значение ли е?

Често задаван въпрос е, защо да се вълнуваме за тези неща, защо да не оставим тази темата? В края на краищата проблемът в последните дни е относно съботата и Божия закон, а не относно Божеството.

Отново и отново един и същи въпрос се задава с различни думи. Въпросът за Божеството важен ли е? От спасително значение ли е?

Води ни до това да приемем Исус или да Го отхвърлим

Ето една мисъл, върху която да помислим. В целия Стар завет съботата и храмът винаги са били смятани за много важни за евреите (Еремия 7:4).

Когато Исус дойде при Своите Си, те искаха да Го убият, защото мислеха, че осквернява съботата (Йоан 5:18) и иска да разруши храма (Матей 26:61). Но Исус им каза: „*На това място има Един по-велик от храма.*“ Матей 12:6

Те убиха Помазаника и загубиха позицията си на избрани, защото не успяха да разпознаят важността на идентичността на Исус, тъй като вместо това избраха да държат на традициите си. Те Го

отхвърлиха и Той им каза: „Ето, домът ви се оставя пуст” (Матей 23:38). Тяхното спазване на съботата и техният храм станаха безполезни за тях.

Соломон каза: „Няма нищо ново под слънцето“ (Еклизиаст 1:9). Днес виждаме нещо подобно да се повтаря. Библейската идентичност на нашия Бог и Спасител е заменена с небиблейски, безразсъдни, нелогични, философски, човешки идеи.

Божият Син (Йоан 10:36, 5:18; Деяния 9:20; 5:42; Йоан 3:16; Марк 14:62; Мат. 16:16; 3:17, 17:5; 27:54; Лука 8:28;), в Когото се намира вечният живот, в Когото се намира спасение и изкупление, е заменен с „Бог Син“ (за когото няма нищо в Писанието).

Духът на Бог (Матей 3:16; 1 Коринтяни 2:11; 3:16 ... и т.н.) е заменен с „Бог дух“ (за когото няма нищо в Писанието).

Обитаващият във вярващия Христос (2Коринтяни 13:5; Галатяни 2:20; 4:6; Ефесяни 3:17; Колосяни 1:26, 27) е заменен с обитаването на „Бог Светия дух“ (за когото няма нищо в Писанието).

В светлината на това объркване е много тревожно, че когато Христос идва и чука на сърцата на Своя народ днес (Откровение 3:20), искайки да им разкрие Своята истинска идентичност, Той е отблъснат под предлог, че това „не е важно“ и „не е спасително“.

Мнозина избраха да продължат да се придържат към традициите си, мислейки, че техните „храм“ или деноминация и тяхното „пазене на съботата“ или каквото и да е добро дело, което вършат, е по-важно от Господаря на съботата и от Този, на Когото би трябвало да се покланят в храма.

Бог иска да Го познаваме; Той не е доволен, когато се крием зад създадени от човека традиции и отказваме да изучаваме честно Писанията в търсене на отговор, кой е Той. В крайна сметка Писанията са Божието откровение за Него и Неговия характер.

Бог ни до връзка с Отец

На древните израилтяни Бог каза: „*Слушайте словото на ГОСПОДА, вие, синове на Израил, защото Господ има спор с жителите на земята, защото няма истина, нито милост, нито познание за Бога в земята.*” Осия 4:1 Бог имаше спор с жителите на земята, защото имаше липса на познание на Бога на земята.

Няколко стиха по-надолу Бог казва: „*Моите хора погиват поради липса на знание; понеже ти си отхвърлил знание, Аз също ще те отхвърля, за да не ми бъдеш свещеник: понеже ти си забравил закона на своя Бог, то и Аз ще забравя децата ти.*“ Осия 4:6

Бог иска да Го познаваме, защото иска да развие взаимоотношение с нас. Колкото повече познаваме Бог, толкова по-близки ще бъдат взаимоотношенията ни. Ето защо, подобно на Осия, ние трябва да желаем „*познание за Бога*“ повече от всичко друго (Осия 6:6).

Помага ни да приемем и изпълним Исусовата мисия да разкрием Отец

Една от целите на Исус при идването Му на земята беше да ни разкрие Отец: „*Никой никога не е видял Бога; Единородният Син, Който е в лоното на Отца, Той Го изяви. Йоан 1:18* Исус направи Отец познат на човечеството. В молитвата Си Той каза: „*Изях им Твоего име и ще продължа да го изявявам, та любовта, с която си Ме възлюбил, да бъде в тях, и Аз в тях. Йоан 17:26 (ESV – English Standard Version)*

Исус дойде да изпълни волята на Отец. А волята на Отец беше да познаваме Него и Неговия характер. Йоан казва: „*Знаем още, че Божият Син дойде и ни даде разбиране да познаваме истинния [Бог]; и ние сме в истинния, [сиреч] в Сина Му Исуса Христа. Това е истинският Бог и вечен живот“.*1 Йоан 5:20

Исус, Божият Син, ни е дал разбиране, за да можем да познаваме Бог. Оставаме без извинение. Бог ни е разкрил Себе Си чрез Своя

Син Исус. Да се придържаме към традицията и създадените от човека учения по тази тема вместо да изучаваме Писанията в търсене на отговора по този въпрос е равносилно на почитане на Бог с устните си, но отричане от Него в сърцата си.

Помага ни да преживеем Божията благодат и мир

Петър казва: „Благодат и мир да ви се умножат чрез познаването на Бога и на Исус, нашия Господ.” 2 Петрово 1:2

Важно ли е познаването на Бог? Всичко зависи от това, колко голямо значение придавате на Божията благодат и мир.

Помага ни да приемем и разгласим първата ангелска вест

В тези последни дни Бог е изпратил вест, Библията я нарича първата ангелска вест и тя звучи така: „Бойте се от Бога и Му отдайте слава, защото дойде часът на Неговия съд, и поклонете се на Този, Който е направил небето, земята, морето и водните извори.” Откровение 14:7

Не бъдете толкова наивни да мислите, че сте имунизирани срещу измама. Сатана е като ревящ лъв, търсейки кого да погълне (1 Петрово 5:8). В книгата Откровение ни се казва, че в последните дни Сатана ще измами целия свят и ще ги доведе до там да му се поклонят (Откровение 12:9; 13:3). Поради тази поразителна измама Бог изпрати вест, призовавайки хората да се върнат и да се поклонят на Него, Създателя на небето и земята.

Създадената от човека традиция е въвела в християнството друг Бог, друг Исус и друг Свят дух. Не се заблуждавайте, Библията говори за Отец, Син и Свети дух, но не говори за „Бог Син“ нито за „Бог Свети дух“. Ако вярваме, че живеем в последните дни, тогава е изключително важно да разберем, кой е нашият Бог.

Въпросът за Божеството важен ли е? От спасително значение ли е?

Какво се случи с евреите, когато разбраха погрешно идентичността на своя Месия? Какво се случи с тях, когато отказаха да приемат този Исус от Назарет като Месия, като Божия Син?

Идентичността на Бога, на Когото се покланяме, е от спасително значение.

Исус каза: „А това е вечен живот, да познаят Тебе, единствения истинен Бог, и Исус Христос, Когото си изпратил.” Йоан 17:3

Иска или не, човек трябва да избере на кого да се покланя. Истината не се страхува от изследване. Внимавайте на библейския съвет и изучавайте, за да се покажете одобрени пред Бог (2 Тимотей 2:15). Изследвайте всички неща и дръжте здраво това, което е добро (1 Солунци 5:21).

ВЪПРОСИ ЗА РАЗИСКВАНЕ

Урок 1

ВАЖЕН ЛИ Е ВЪПРОСЪТ ЗА БОЖЕСТВОТО

1. Що е християнство? Виж Йоан 17:3
2. Възможно ли е познание за Бог и за Исус, основано на взаимовръзка и преживяване, без да сме в състояние да Ги идентифицираме? Защо да или защо не?

3. Защо някои хора отказват дори да изследват тази тема?
4. Какво се случва, когато Божият народ заменя Божиите учения с човешки учения?
5. Назовете три причини, защо въпросът за Божеството е важен/от спасително значение?

Урок 2

Тайнство ли е Бог?

Когато се обсъжда Божеството, мнението на мнозина е: „това е тайнство и не може да се разбере. Това само създава объркване и разделение в църквата относно една тайна, която не може да се проумее. Човек не може да обясни сътворението, да не говорим за Божеството.“

Това е погрешна основа, върху която би следвало да се базира една дискусия.

Никъде в Писанието не ни се казва, че идентичността на Бог, на Когото се покланяме, е тайна. Това е погрешно предположение, което се приема за даденост от много християни. Библията говори за тайни, но никога във връзка с идентичността на Бог.

Исус дойде, за да разкрие Отец

„Никой никога не е видял Бога; Единородния Син, който е в лоното на Отца, Той Го изяви“ Йоан 1:18

Не пропускайте този важен аспект. Исус ясно заявява, че от цялото човечество Той е единственият, Който е видял и познал Отца. Това Го прави единственото същество, което е способно да разкрие или изяви Бог на човека.

Йоан написа писмото много години след кръста и след като работата на Исус на земята беше завършена. Той пишеше въз основа на личното преживяване, което беше имал с Исус. Ако Йоан е живял в епоха, през която вярващите не са знаели кой е Бог или ако е вярвал, че Бог е мистерия, той не би могъл да напише

тези думи; не би могъл да напише, че Исус ни е изявил, разкрил и ни е направил познат Отец.

Вижте какво пише в първото си писмо: *„И знаем, че Божият Син дойде и ни даде разум, за да познаем Него, Който е истинен, и ние сме в Него, Който е истинен, дори в Неговия Син Исус Христос. Този е истинският Бог и вечен живот.“* **1 Йоан 5:20** Йоан включи себе си в тази група хора. Той написа „знаем“. Какво знаеше Йоан?

Той знаеше:

1. Че Исус, Месията, Който дойде, е Божият Син.
2. Че Исус ни е дал разбиране или откровение, за да можем да познаем Него, Който е истинен.

За кого говори Йоан? Когато продължим да четем, става ясно, че Йоан казва: *„...ние сме в Него, Който е истинен, дори в Неговия Син Исус Христос“*. „Истинният“ е Отец/Бащата на Исус Христос!

Във второто си писмо Йоан пише: *„Благодат да бъде с вас, милост и мир от Бог Отец и от Господ Исус Христос, Синът на Отца, в истина и любов.“* **2 Йоан 1:3**

Йоан казва: Исус даде на мен и на всички вярващи разбирането, че ние може да познаваме Бог, Бащата на Исус Христос. За да знаем кой е Бог и какъв е Бог. За да можем да имаме връзка с Бог.

Да се спрем отново на този стих: *„Никой никога не е виждал Бога, Единородния Син, който е в лоното на Отца, Той го изяви.“* **Йоан 1:18**

След като е ходил с Исус в продължение на три години и половина, след като е чул всичко, което Исус е учил, и след като сам го е преживял, Йоан уверено казва, че Исус ни е изявил, разкрил и направил Бог познат.

Когато християните казват, че не можем да знаем кой е Бог и че идентичността на Бог е тайна, тогава те всъщност казват, че Исус се е провалил в мисията Си да им разкрие Бог.

Човек не може да изучава написаното от Йоан и да стигне до напълно противоположно разбиране на това, което Йоан имаше предвид. Йоан казва:

1. Исус ни изяви Бог (Йоан 1:18)
2. Исус ни е дал разбиране да можем да познаваме Бог (1 Йоан 5:20)

Може ли тогава този, който прочита тези думи, да заключи, че Бог е тайнство и не е възможно да познаем/разберем кой е Той. Или Йоан е бил заблуден, или ние не сме успели да изследваме правилно Писанията.

Йоан беше този, който написа молитвата на Исус в Йоан 17.

„А това е вечен живот, да познаят Тебе, единствения истинен Бог, и Исус Христос, Когото си изпратил.“ Йоан 17:3

Според Исус вечният живот се основава на познаването на две Същества - единственият истински Бог и Неговия Син Исус Христос. Разбира се, да познаваш Бог означава много повече от това интелектуално да познаваш Неговата идентичност. Това означава да имаш връзка с Него, а да знаеш кой е Той, да разбереш Неговата идентичност е част от процеса.

Как може вечният живот да се основава на познаването и връзката с мистерия/тайнство? Това изобщо няма смисъл.

Божията идентичност, не Неговото естество

Тези уроци не са опит да се обясни естеството на Бог. Неговото естество е отвъд нашето разбиране.

Как може едно ограничено същество да разбере и обясни естеството на своя Създател? Библията не ни разкрива това.

Но Библията разкрива идентичността на нашия Бог. Божията идентичност не е мистерия. И тази поредица от уроци се занимава единствено с идентичността на Бог, а не с Неговата природа/естество.

Още в дните на апостолите, когато езичниците и идолопоклонниците са получавали евангелието, те са получили знанието, кой е истинският Бог, и са се поклонили на истинския Бог. Никога не са ги учили, че Бог е мистерия.

В едно от своите писма Павел похвали солунците за докладите, които той и други апостолите бяха чували за тях. Той писа:

„Защото сами те оповестяват за нас какъв достъп имахме при вас, и как сте се обърнали от идолите към Бога, за да служите на живия и истинен Бог; И да очаквате Неговия Син от небесата, [същия] Исус, Когото възкреси от мъртвите, Който ни избавя от идещия гняв.“ 1 Солунци 1:9, 10

Когато езичниците решили да се покланят на Бог, в резултат на проповядването на Павел, те разбрали, кой е Богът на Библията. Те са знаели, че Богът от Библията, *живият и истинен Бог*, има *Син, наречен Исус*, и са очаквали Неговия Син. Следователно, те са разбирали, че Богът на Библията е Бог Отец.

В предишния стих Павел казва, че вярващите в Солун са проповядвали Словото на други хора на много места (1 Солунци 1:8). Солунците чули евангелието от Павел и споделяли това, което са чули, с много други. Новината достигнала отново до Павел и

така апостолът написал това първо писмо до солунските вярващи въз основа на тези разкази.

С други думи, онези, които чули това, което са учили солунците, разбрали, че Богът, към Когото трябва да се обърнат и на Когото да се поклонят, е Бог Отец и че Исус е Синът на Бог.

Тази вест беше предадена от Исус на Павел (Галатяни 1:12), от Павел на солунците, от солунците до Македония, Ахaya и навсякъде. През цялото време вестта запази своята точност и уникалност.

От съдбоносно значение в тази вест бе частта за идентичността на Бог. В крайна сметка това е, което подчерта Павел във връзка с разказите, които чу. Ето го отново:

„... как сте се обърнали от идолите към Бога, за да служите на живия и истинен Бог; И да очаквате Неговия Син от небесата, [същия] Исус, Когото възкреси от мъртвите...“ 1 Солунци 1:9,10

Павел и всички, които бяха учени от него, знаеха кой е Богът на Библията. Те не бяха объркани; не се покланяха на мистерия.

Триединството е мистерия/тайнство

Идентичността на Бога на Библията не е мистерия. Ясно е разкрита в Библията.

Но богът, който се почита в християнството днес, е мистерия. Троицата е тайнство. В почти всички теологични обяснения за троицата, независимо от коя деноминация идват, е включена думата „тайнство“.

Когато хората възразяват, казвайки, че „Божеството е тайна, ние не можем да го познаем“, по някакъв начин те са прави, че техният бог, троицата, е мистерия. Но не и Богът от Библията.

Богът на Библията е разкрит от Неговия Син Исус Христос и не е мистерия.

Книгата Откровение представя две жени - едната чиста (Откровение 12), а другата покварена (Откровение 17). Разбира се, чистата жена представлява верния народ на Бог, докато покварената блудница представлява отстъпниците или фалшивите християни.

Божите верни хора в последните дни са представени в Откровение 7 като 144 000. В глава 14 се казва нещо интересно за тях: *„И видях, и ето, Агнето стоеше на хълма Сион и с Него сто четиридесет и четири хиляди, носещи Неговото име и името на Неговия Отец, написано на челата им.“* **Откровение 14:1** (Американски стандарт версия)

Фронталния лоб се намира в челната област. Това е частта от мозъка, в която мислите и вземате решения, включително решения, свързани с Бог и поклонението. В последните дни Божият народ ще носи името на Отец написано на челата им, символизиращо тяхната вяност и поклонение на Бога на Библията. Те ще знаят в Кого са повярвали и на Кого се покланят.

От друга страна, помислете, какво е написано на челото на покварената жена: *„... и на челото ѝ име написано, ТАЙНА/МИСТЕРИЯ, ВЕЛИКИ ВАВИЛОН, МАЙКА НА БЛУДНИЦИТЕ И НА МЕРЗОСТИТЕ НА ЗЕМЯТА.“* **Откровение 17:5**

Тази жена, символизираща отстъпилите християни, вярва и се покланя на мистерия/тайнство. Думата „Мистерия”/“Тайнство“ е написана в ума ѝ вместо името на Отец.

Това е много интересно в светлината на това, което се случва днес. Павел и всички, които чува вестта му, знаеха, кой е техният Бог. Те

вярваха в Бог и чакаха Неговия Син от Небето. Днешните християни са объркани относно това, на кого се покланят. Богът, на когото се покланят, е обвит в мистерия, която никой човек не може да разбере или проумее.

Ако вярвате, че живеем в последните дни, в които със сигурност сме, тогава тези неща би трябвало да ви засягат. Бог ни е разкрил този въпрос в книгата Откровение с основание. Той не иска никой да погине (2 Петрово 3:9). Исква да има истинска и близка връзка с вас. Той ви познава и иска и вие да Го познавате. Затова Синът Му Го е разкрил в Писанията.

Не забравяйте, не говорим за *естеството* на Бог, говорим за *идентичността* на Бог. Целта на тези уроци е да отговорят на въпроса "Кой е Бог?", а не "Какво е Бог?"

За да вярвате, че Божеството е тайна, трябва да вярвате, че Исус, Който дойде да разкрие единия истинен Бог, се е провалил в Своята мисия. Като вярващи в Исус, как можем да мислим така?

Объркване в поклонението в последните дни

В последните дни ще има две групи хора: едните ще знаят, кой е техният Бог, а другите ще се покланят на тайнство. Тази мисъл би трябвало да ви накара да спрете и да се замислите: На кого се покланям? Покланям ли се на мистерия? Или се покланям на Бога, на Когото Исус и апостолите са се покланяли?

Бог предсказа това объркване в последните дни и Библията ни казва, че Той ще изпрати вест, наречена първата ангелска вест, в която вярващите са призвани обратно към поклонението на истинския Бог. Помислете върху това: „*И видях друг ангел, че летеше посред небето, който имаше вечното благовестие, за да*

*прогласява на обитаващите по земята и на всеки народ и племе, език и люде. И каза със силен глас: Бойте се от Бога, и въздайте Нему слава, защото настана часът, когато Той ще съди; и поклонете се на Този, Който е направил небето и земята, морето и водните извори. “ **Откровение 14:6,7***

Бог изпраща вест, призоваваща хората да Му се покланят. В този стих кой се споменава и кой е Богът, на Когото трябва да се покланяме?

За да станете свидетели на това объркване, посетете която и да е църква и попитайте: „За кого говори Откровение 14:7? Кой е Богът, на Когото трябва да се покланяме?“ Ще получите различни отговори като:

1. Отец
2. Исус
3. Бог в Небето
4. Троицата
5. А някои ще кажат: „Защо създавате проблеми, като задавате този въпрос? Не е важно да му се отговори правилно.

Бог изпрати вест в тези последни дни, за да разкрие объркването, което Сатана внесе в църквата, и да обърне сърцата на Своя народ обратно към поклонението на единствения истински Бог. Мнозина са отхвърлили това знание, защото са доволни от тайнството, която не разбират.

Чрез Осия Бог казва на народа Си: „*Людете Ми загиват от нямаване знание; Понеже ти отхвърли знанието, То и Аз отхвърлих тебе да Ми не свещенодействаш; Понеже ти забрави закона на твоя Бог, То и Аз ще забравя твоите чада.*“ **Осия 4:6**

Днешните християни правят същата грешка, като отказват да изучават Писанията, за да познаят, кой е техният Бог. Идентичността на Бога на Библията не е тайна, можете да знаете кой е Той и да Го познавате. Исус дойде да ни разкрие Бог и Той не се провали в Своята мисия.

Идеята, че Бог е тайнство, както учи блудницата от Откровение 17, няма място сред Божия народ. Всяка религиозна система, която приема мистериозен бог, е била повлияна и покварена от тази блудница.

Не се страхувайте да погледнете в тази тема. Ако имате истината, няма от какво да се страхувате.

Прегледайте тези уроци и ги сравнете с Библията. Бог ще ви даде мъдрост и смелост да повярвате и да живеете тази истина.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗИСКВАНЕ

Урок 2

ТАЙНСТВО ЛИ Е БОГ?

1. Какво дойде да извърши Исус на земята? (Йоан 1:18)
2. Каква е разликата между идентичността на Бог и Неговото естество?
3. Как разбираме, че Павел не е учил, че Бог е триединство?

4. Ще бъдат ли 144 000 объркани относно това, кой е техният Бог? Защо да или защо не?
5. В Откровение 17:3-5 тайнството за вярната или за отстъпилата църква се отнася?

Урок 3

Боговете на християнството

В първите два урока установихме от Библията, че можем да знаем кой е Бог и че това е важна тема от спасително значение. Научихме също, че богът на покварената жена от Откровение 17 е мистерия/тайнство и обратно, че Богът на чистата жена не е мистерия.

Преди да открием идентичността на истинския Бог на Небето, е полезно да имаме основно разбиране за боговете, на които се покланят повечето християни.

Преди години аз вярвах в троицата. Когато бях предизвикан по тази тема, не разбирах напълно, какво ми говореха, докато не разбрах какво представлява триединството. Едва тогава можах да видя разликата между това, в което тогава вярвах, и това, което учи Библията.

Има три основни учения за Божеството:

1. Троица
2. Тритеизъм
3. Единственост/единствено Исус/модализъм

Във всяка дискусия е важно да се дефинира използваната терминология. Например, както теологията за троицата, така и за единствеността са монотеистични вярвания, които учат, че Бог е един. В тази поредица от уроци също ще открием, че Бог е един. Въпреки това, всички ние се различаваме по отношение на това, какво имаме предвид под „един Бог“. Същото е и с термините „Божин Син“ и „Божин дух“.

Троица

Доктрината за троицата гласи, че единият Бог на Библията се състои от три божествени личности, както е изразено в Атанасиевия символ на вярата:

„Това е католическата [универсалната] вяра: Ние се покланяме на един Бог в триединство - триединство в единство; без обвъркване на лицата и без разделяне на субстанцията. Защото има една личност на Отца, друга - на Сина, друга - на Светия Дух. Но Отец, Сина и Светият Дух - всички те са едно Божество: славата равна, величието съвечно. Отец несътворен, Синът несътворен и Светият Дух несътворен. Отец неразбираем, Синът неразбираем и Светият Дух неразбираем. Вечният Отец, вечният Син и вечният Свети Дух. И все пак не са трима вечни, а един вечен. Както и не са трима неразбираеми, нито трима несътворени, а един несътворен и един неразбираем. Така по същия начин Отец е Всемогъщ, Синът е Всемогъщ и Светият Дух е Всемогъщ. И все пак не са три Всемогъщи, но един Всемогъщ. И така Отец е Бог, Синът е Бог и Светият Дух е Бог; И все пак няма три бога; но един Бог. Така по същия начин Отец е Господ, Синът е Господ и Светият Дух е Господ. И все пак не три Господа, а един Господ. Защото както сме принудени от неоспоримата истина в християнството да признаем всяка личност сама по себе си за Бог и Господ, така и ни се забранява от католическата религия да казваме, че има трима богове или трима Господа. Отец не е направен от нищо, нито е създаден, нито е роден. Синът е единствено от Отца - не направен, нито създаден, а роден. Светият Дух е на Отца и на Сина - нито направен, нито създаден, нито роден, но произлизащ. Така че има един Баща, а не трима Бащи; един Син, не трима Синове; един Свети Дух, а не три Свети Духа. И в тази Троица няма нито един, който да е преди или след другия: никой не е по-голям или по-малък от другия. Но всичките

три Личности са заедно съвечни и съравни. Така че във всички неща, както беше казано по-горе, Единството в Триединство/Троица и Троицата в Единство трябва да получава поклонение. Следователно този, който иска да бъде спасен, трябва така да мисли за Троицата.” (Athanasian Creed, цитиран в Историята на християнската църква от Филип Шаф, том 3, раздел 132, страница 690-693)

Това верую/символ на вярата действително съдържа известна библейска истина. Например:

„Отец не е направен от нищо, нито е създаден, нито е роден. Синът е единствено от Отца - не направен, нито създаден, а роден. Светият Дух е на Отца и на Сина - нито направен, нито създаден, нито роден, но произлизащ.

Горното твърдение е вярно. Въпреки това, малкото небиблейски фрази са достатъчно, за да отровят цялото. Например:

*„Защото има една личност на Отца, **друга** - на Сина, **друга** - на Светия Дух. Но Отец, Сина и Светият Дух - всички те са едно Божество: славата равна, величието съвечно.“*

Това твърдение заявява, че има три личности, съставляващи Божеството - Отец, Синът и Светият Дух. Също така се казва, че Светият Дух не е Отец и не е Синът, а съвсем различна личност.

„И така Отец е Бог, Синът е Бог и Светият Дух е Бог; И все пак няма три бога; но един Бог.“ Отец, Синът и Светият Дух са индивидуално Бог сами по себе си, но въпреки това те тримата съставляват един Бог.

„И в тази Троица няма нито един, който да е преди или след другия: никой не е по-голям или по-малък от другия. Но всичките три Личности са заедно съвечни и съравни.“ Тук се казва, че Отец

не е преди Сина, че трите личности са съвечни. Ако това е така, тогава Синът не би могъл да бъде буквално роден от Отец.

„Синът е единствено от Отца - не направен, нито създаден, а роден.“

Вечно раждан?

Тук става малко по-сложно и мистериозно. Преди това прочетохме: *„...няма нито един, който да е преди или след другия... заедно съвечни.“* И все пак в същото верую четем, че Исус е „роден“. Това звучи противоречиво. Начинът, по който това е хармонизирано, е, като се заявява, че Исус е вечно раждан:

„Единородният Син Божий, вечно раждан от Отца, светлина от светлина, истински Бог от истинския Бог, роден, не направен, единосъщен с Отец. (Никео-Константинополски символ на вярата, цитиран в катехизъм на католическата църква – Burns & Oates, стр.57)

Учението „вечно раждан“ понякога се нарича „вечното генериране на Сина.“ Ето как го обяснява теологът Луис Беркхоф:

„Това е онзи вечен и необходим акт на първото лице в Троицата, при което Той, вътре в божественото Същество, е основата на втори личностен живот като Своя собствен и поставя тази втора личност във владение на цялата божествена същност, без никакво разделение, отчуждение или промяна.“ (,Berkhof on the Eternal Generation of the Son“, Louis Berkhof, Systematic Theology, p. 94)

Вечното генериране на Сина означава, че първото лице на троицата, Отец, вечно и непрекъснато (през цялата вечност и без да спира) ражда второто лице на троицата, Божия Син, но без да

създава двама богове. Терминът „вечен“ премахва връзката Отец - Син от ограничения на времето и пространството, внушавайки, че генерирането или раждането на Сина от Отца е нямало начало, нито ще има край. Казва ни се, че не можем да го разберем напълно, защото е мистерия/тайна за човешкия ум.

Крайният резултат е философски и мистериозен аргумент, поддържащ това, че Отец, Синът и Светият Дух са съвечни. Без те да са съвечни, няма доктрина за триединството.

Идеята за вечното генериране е създадена като опит за хармонизиране на философията за триединството и Христовата синовност. Тя допуска библейското учение, че Исус е бил роден от Отца „в дните на вечността“ и също така подкрепя доктрина, която отрича буквалната връзка между Бащата и Сина.

Така мистериозната и неразбираема идея за вечното генериране се присъединява към библейската истина, че Христос е роден от Отец. Аргументът използва малко правилна терминология, но теологията зад терминологията е погрешна и разрушителна. Не всички тринитаристи се придържат към това учение. Виждайки липсата на логика и доказателства от Писанията, някои, особено протестантите, са възприели други вярвания.

Стана Божи Син?

Някои смятат, че второто лице на троицата е станало Божи Син при възплъщението. Той не бил Божият Син преди възплъщението. Това, че бил роден от Бог чрез Мария, го квалифицирало да има титлата „Божия син“. По този начин Христовата синовност се ограничава до Неговото човешко раждане.

В коментара под Деяния 13:33 Библията с обяснителни бележки на Финис Дейк решително отхвърля доктрината за вечната синовност, като заявява:

„Като Бог човекът, когото сега познаваме като Исус Христос, не е имал начало, не е бил роден, не е бил Син и не е дошъл в съществуване..., но като човек и като Божии Син не беше вечен, Той наистина имаше начало, беше роден, като това беше в същото време, когато Мария имаше Син. Следователно доктрината за вечната синовност на Исус Христос е непримирима с разума, небиблейска и противоречи сама на себе си.“ [Финис Дженингс Дейк, Annotated Reference Bible на Dake (Lawrenceville, GA: Dake Bible Sales, 1963, 139 (N.T.).]

Д-р Уолтър Мартин, известен теолог и автор на класическа книга за култовете, също отхвърля доктрината за вечната синовност: *„Писанието никъде не нарича Исус Христос вечния Божии Син и Той никога не е наричан Син преди възплъщението, освен в пророчески пасажии в Стария завет. Самият термин „Син“ е функционален термин, както е терминът „Отец“ и няма смисъл извън времето. ...Много ереси са използвали объркването, създадено от нелогичната теория на римокатолицизма за „вечната Синовност“ или „вечното генериране“, пренесена за съжаление в някои аспекти на протестанската теология. В крайна сметка не може да има такова нещо като вечна Синовност... Думата „Син“ определено предполага по-ниско положение.“* [Уолтър Мартин, *The Kingdom of the Cults: The Definitive Work on the Subject*, 117, 118]

Горните автори и много други не само са отхвърлили „вечното генериране“, но са направили допълнителната стъпка, като са отрекли синовността на Исус преди възплъщението.

Метафора?

Други вярват, че второто лице на троицата е бил Божият Син през цялата вечност, но добавят, че връзката Баща-Син трябва да се приема в метафоричен, а не в буквален смисъл. С други думи „Отец“ и „Син“ не са реални, не са буквални. Те са просто обозначения, отразяващи ролите, които членовете на триединството са поели, за да спасят човечеството. Според тази теория синовността на Христос е метафора, а не реалност.

„Четвърто, човешкото дете идва от родителите си чрез естествено раждане, но в случая с Божеството Синът произлиза от Отца не като божествена еманация/отделяне/излъчване или чрез естествено раждане, а за извършване на делото на сътворението и изкуплението (Йоан 8:42; 16:28). Няма библейски подкрепа за вечното раждане на Сина от Отца. Синът идва от Бог, но не е генериран от Него. Пето, образът баща-син не може да се приложи буквално към божествената връзка Баща-Син в Божеството. Синът не е естественият, буквален Син на Отца. Естественото дете има начало, докато в Божеството Синът е вечен. Терминът „Син“ се използва метафорично, когато се прилага към Божеството. Той предава идеята за разграничаване на лицата в рамките на Божеството и идеята за еднаквост на естеството в контекста на вечна, любяща връзка.“ („Въпросът за Сина“, *Отговори на библейски въпроси, Adventist World*, ноември 2015 г.), <https://www.adventistbiblicalresearch.org/es/node/1185>

„Връзката Баща–Син в Божеството трябва да се разбира в метафоричен, не в буквален смисъл. (Макс Хатън, Разбиране на Троицата, стр. 97)

Единственото общо нещо между всички тези вариации на доктрината за троицата е последователното отричане на истинската връзка Баща-Син.

Един Бог в трима?

Казано най-просто терминът „троица“ се отнася до един Бог в три личности.

Папа Йоан Павел II го дефинира така: *„Единият Бог, на Когото се покланяме, е единство от Три Божествени Личности, „равни по величие, неразделени по блясък и все пак един Господ, един Бог, обект на вечно обожание.“ (Praefatio de SS.ma Trinitate)“* (Обръщение на негово светейшество Йоан Павел II, Ню Орлиънс, събота, 12 септември 1987 г. - също може да се види на https://w2.vatican.va/content/johnpaulii/en/speeches/1987/september/documents/hf_jp_ii_spe_19870912_cattedrale-new-orleans.pdf)

Папа Франциск казва: *„В този празничен ден празнуваме Бог - тайната на единия Бог. И този Бог е Отец и Синът и Светият Дух. Три личности, но Бог е един! Бащата е Бог; Синът е Бог; Духът е Бог. Но те не са три бога: това е един Бог в три личност. Това е тайнство/мистерия, която Исус Христос ни е открил: Светата Троица. (Angelus, Площад Свети Петър, Неделя на Троицата, 30 май 2021 г.)* https://www.vatican.va/content/francesco/en/angelus/2021/documents/papa-francesco_angelus_20210530.html

Това определение се е разпространило навсякъде в християнския свят. Католици и повечето протестанти се придържат към него. Ето няколко примера от протестантските църкви:

Англиканска църква

„Има само един жив и истински Бог, вечен, без тяло, части или страсти; с безкрайна сила, мъдрост и доброта; Създателят и Пазителят на всичко видимо и невидимо. И в единството на това Божество има три Личности от една субстанция, сила и вечност - Отец, Синът и Светият Дух.“ („The Trinity-Nine Articles of Religion“, Anglican Compass)

http://www.churchsociety.org/issues_new/doctrine/39a/iss_doctrine_39A_Arts01-05.asp

Методистка църква

„Има само един жив и истински Бог, вечен, без тяло, части или страсти; с безкрайна сила, мъдрост и доброта; създателят и пазителят на всичко видимо и невидимо. И в единството на това Божеството има три личности от една субстанция, сила и вечност - Отец, Синът и Светият Дух.“ („The Articles of Religion in the Methodist Church – 2016) <http://www.umc.org/what-we-believe/the-articles-of-religion-of-themethodist-church>

Презвитерианска църква

„В единството на Божеството има три личности от една субстанция, сила и вечност: Бог Отец, Бог Син и Бог Свети Дух. Отец не е от никого, не е роден, нито произлиза от някого; Синът е вечен, роден от Отца; Светият Дух вечно произлиза от Отец и Сина.“ <http://www.presbyterian.org.au/index.php/index-for-wcf/chapter-2god-and-the-holy-trinity>

Църква на адвентистите от седмия ден

„Християните адвентисти от седмия ден вярват, че има един Бог и че този един Бог е три съвечни Личности, които работят заедно в единство. Отец, Синът и Светият Дух винаги са били и винаги ще бъдат.” (Какво вярват адвентистите относно Триединството, ЦАСД <http://www.adventist.org/trinity/>)

„Ние не вярваме в три бога, а в един Бог в три личности. С други думи Бог е открил своето естество като триединство, т.е. три съвечни личности, които, макар и различни, съставляват едно божествено Триединно същество....Тези три личности участват в една субстанция. В божественото единство има три съвечни и съравни личности, които, макар и различни, са един неразделен Бог.” (Размисли, Библейски изследователски институт, юли 2008, Генерална конференция на Църквата на адвентистите от седмия ден)

Не всички членове на тези деноминации вярват в доктрината за триединството. Някои от тези църкви отхвърлят троицата и вярват в тритеизма.

Личност или същество?

Също така е важно да се разбере, че в тринитарното учение думата „личност/лице” не означава „същество”. Три лица не са равни на три същества; затова те вярват, че има само един Бог, а не три. Повечето теолози предпочитат термина „ипостас“, а не „лице/личност“, защото това е дума, която се отнася до теологичната концепция за лице, което е по средата между просто личност и индивидуално същество. Тази концепция е обяснена по следния начин:

„Доктрината за съществуването в субстанцията/същността на Божеството посочва вид съществуване, което е толкова аномално и уникално, че човешкият ум извлича малка или никаква полза от онези аналогии, които му помагат във всички останали случаи. Ипостасът е реално съществуване — солидна съществена форма на съществуване, а не просто еманация/излъчване или енергия, или проявление - но той е нещо междинно между субстанцията/същността и атрибутите/свойствата/белезите. Не е идентичен със субстанцията, тъй като няма три субстанции [или същества]. Не е идентичен и с атрибутите, тъй като трите Личности притежават еднакво всички божествени атрибути... Следователно човешкият ум е призован да приеме идеята за вид съществуване, което е напълно *sui generis*/своеобразно (не се вписва в познатите категории) и не може да бъде илюстрирано чрез някое от обикновените сравнения и аналогии. (Д-р Шед, История на християнското учение, кн. 1, стр. 365, цитиран във Филип Шаф в История на християнската църква, том 3, раздел 130, страници 676, 677)

Августин не е могъл да го дефинира

Тази странна идея за Бог е толкова трудна за разбиране, че дори Августин не е могъл да я проумее. Августин е бил най-влиятелният църковен писател при дефиниране на троицата и е дълбоко уважаван като авторитет сред тринитаристите. За него Филип Шаф пише:

„От всички отци след Атанасий Августин е извършил най-велика работа в полза на тази догма [троицата].“ (Филип Шаф, История на християнската църква, том 3, раздел 131, страница 684)

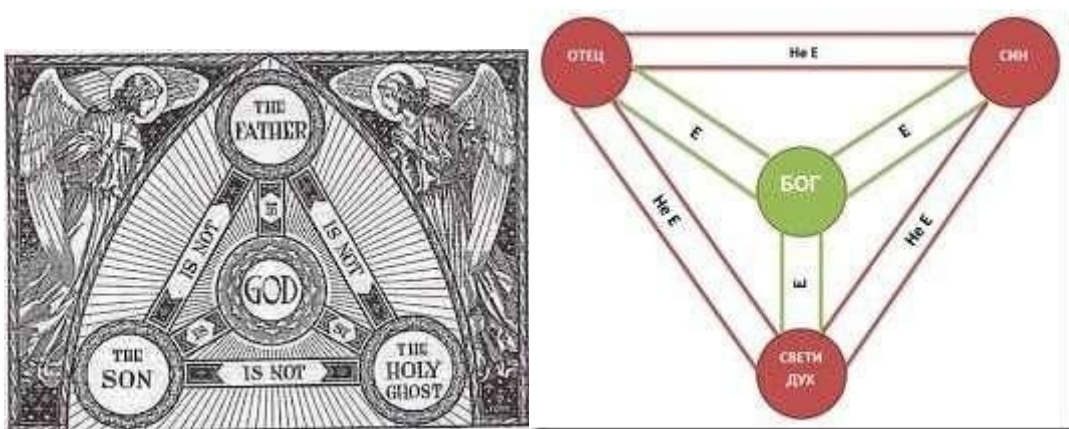
Августин казва: „Ако бъдем помолени да дефинираме Троицата, можем само да кажем, че тя не е това или онова.” (Августин, цитиран в „История на християнската църква“ от Филип Шаф, том 3, раздел 130, страница 672)

Атанасий, един от най-ранните и много влиятелни разпространители на троицата, „откровено е признал, че винаги, когато е насилвал ума си да размишлява върху божествеността на Логоса, неговите мъчителни и безполезни усилия са се отвърждали; че колкото повече мислел, толкова по-малко разбирал; и колкото повече пишел, толкова по-малко бил способен да изрази мислите си.” (Гибън, Упадък и падение на Римската империя, том 3, глава 5, параграф 1, стр. 50, цитиран в Двете републики на Алонсо Т. Джоунс, страница 334)

Атанасий и Августин, двамата мъже, които са направили повече за формулирането на доктрината за троицата, отколкото всеки друг, признават, че не са я разбрали и не могат да я дефинират. Тази концепция за Бог, толкова объркваща и мистериозна, е най-често приетото гледище сред християните.

Триединството илюстрирано

Ето как Троицата е илюстрирана от различни църкви: /фигура/

Както можете да видите, Светият дух не е Отец и не е Синът. Всеки от тях е Бог поотделно, но заедно те съставят единия Бог на Библията.

Тритеизъм

Друг възглед е „тритеизмът“.

Тритеизмът е концепцията, според която едното Божество на Библията се състои от три отделни същества/богове, които са едно по своята природа, намерения, планове и цели. Тази концепция не учи, че има един Бог, а по-скоро, че има едно Божество, което се състои от три бога.

Спомнете си, че Атанасиевият символ на вярата казва: *„без объркване на лицата и без разделяне на субстанцията“*. Терминът *„без разделяне на субстанцията“* е пряка препратка към това, което се нарича „тритеизъм“. Според ортодоксалните тринитаристи, тритеизмът разделя субстанцията на Бог на три отделни същества, което би било три бога, следователно е обозначено като тритеизъм. Забележете следната дефиниция на „ортодоксалната троица“, в която изпъква дефиницията на тритеизма:

„Терминът личност/лице [ипостас] не трябва да се приема тук в общоприетия сред хората смисъл, сякаш трите лица са три различни индивида или три самосъзнателни и отделно действащи същества. Тринитарната идея за личност/лице се намира по средата между тази за обикновена форма на проявление или персонификация, която би довела до сабелианство [наричано още модализъм] и идеята за независима, ограничена човешка личност, която би довела до тритеизъм. С други думи тя избягва... унитарна троица на троичната концепция и аспект на едно

и също същество и ... тритеистичната троица на три различни и отделни същества.“ (Филип Шаф, История на християнската църква, том 3, раздел 130, страници 676, 677)

Тритеизмът проповядва едно божество, съставено от три отделни същества или богове, което е политеистична теология (множество богове). Разбира се, в тритеизма никой не е преди или след другия. Никой не е бил роден от другия. Следователно връзката Баща-Син не е реална. Тя е метафора.

И в тритеизма Светият дух не е Отец, нито е Синът. Това е трети отделен бог.

Единственост/единствено Исус/модализъм

Друг възглед, който не е толкова широко приет, е „само Исус“ или модализъм. Това учение проповядва, че има един Бог, един единствен божествен дух или същество, което се изявява в три форми/проявления: отец, син и свети дух.

Ядрото на тази доктрина е, че Исус е отец и Исус е духът. Един бог се разкрива в различни „форми“. Няма три личности/същества; само една личност/същество с три проявления. Следователно, няма буквален Отец или Син, защото няма два отделни личности или същества. Това е едно и също същество, появяващо се в три различни форми.

Накратко:

- ☐ Троицата проповядва един Бог, съставен от три лица/личности, което е монотеистична теология;
- ☐ Тритеизмът проповядва едно божество, съставено от три същества или богове, което е политеистична теология.

□ Модализмът учи, че едно същество се проявява в три различни форми, което е монотеистична теология.

Тези три вярвания не са единствените, които дефинират Бог в християнския свят, но те са най-известните и най-проповядваните.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗИСКВАНЕ

Урок 3

БОГОВЕТЕ НА ХРИСТИЯНСТВОТО

1. Кои са трите основни вярвания за Бог в християнството?
2. Какво проповядва триединството?
3. Какво проповядва тритеизмът?
4. Какво проповядва единствеността/само Исус/модализмът?

Урок 4

Колко богове има

За да стигне до правилното разбиране за това *Кой* е Бог, човек трябва да се съветва с Библията, а не с традицията или с човешки философски идеи. В тази тема първият и най-основен факт, който трябва да бъде установен, е, че има един Бог.

Монотеистичното учение (един Бог) е широко разпространено вярване не само сред християнския свят, но и в други религии като исляма и юдаизма. Но не всички монотеистични вярващи се покланят на един и същи Бог.

Нашият фокус в тези изследвания е Богът на християнството. Почти всички християни са съгласни, че има един Бог. Въпреки че има някои, които вярват в тритеизма - една политеистична вяра в три бога, събрани в едно божество, - монотеизмът (единствеността на Бог) очевидно е библейската истина.

Но просто да се вярва в единствеността на Бог не означава, че човек вярва в библейската истина. Както видяхме мнозина вярват в триединен монотеистичен Бог - като троицата, други вярват в три бога в едно - като тритеизма, докато трети вярват в цифром и словом един монотеистичен Бог - като модализма. Придържането към монотеистична вяра не се равнява автоматично на вярване в библейската истина.

Колко богове има според Библията?

Библията ясно учи, че има един Бог. И Старият, и Новият завет свидетелстват, че „Бог е един” Галатяни 3:20. Размислете върху тези монотеистични твърдения:

□ „Слушай, Израилю: ГОСПОД нашият Бог е един ГОСПОД.” Второзаконие 6:4

□ „Виждаме, че Бог е един, Който ще оправдае обрязаните от вяра и необрязаните чрез вяра.” Римляни 3:30

□ „Що се отнася до яденето на онези неща, които се предлагат в жертва на идоли, знаем, че идолът е нищо на света, и това, че **няма друг Бог освен един.**” 1 Коринтяни 8:4

□ „Но ходатаят не [ходатайства] за един; а Бог, [Който дава обещание], е един.” Галатяни 3:20

□ „Един Бог и Отец на всички, Който е над всички, чрез всички и във всички.” Ефесяни 4:6

□ „Ти вярваш, че има един Бог, добре правиш; и дяволите вярват, и треперят.” Яков 2:19

□ „Защото има един Бог и един Посредник между Бога и човека - човекът Христос Исус.” 1 Тимотей 2:5

Очевидно Богът на християнството е един Бог. Библията е монотеистична книга. Тя не представя едно единствено божество или три бога, но един Бог.

Елохим и теос

Еврейската дума за Бог е „елохим“ и е дума в множествено число. Следователно тритеистът може да използва тази линия на разсъждение, за да докаже множествеността на Бога.

Тринитаристът, от друга страна, използва различна вариация на същия аргумент.

Моля, имайте предвид, че Новият завет не е написан на иврит, а на гръцки. Думата, преведена като „Бог“ в стиховете по-горе, е „theos“, което е формата за единствено число на Бог.

Гръцката форма за множествено число на думата „theos“ е „theoi“. Формата за множествено число е използван 5 пъти в Новия завет. (Йоан 10:34; Деяния 14:11; 19:26; 1 Коринтяни 8:5)

Забележете как Исус използва формата за множествено число: *„Исус им отговори: Не е ли писано във вашия закон: „Аз рекох: Вие сте богове? (Θεοί Theoi)“ Йоан 10:34* Йоан, писателят на евангелието, умишлено е използвал множественото число на думата.

Тук Исус цитира Псалм 82:6, където е написано: *„Казах, вие сте богове (елохим 430); и всички вие сте деца на Всевишния.“ Псалм 82:6*

Когато Йоан записва думите на Исус, той превежда множественото число на еврейската дума „*elohim*“ като „*theoi*“ (множествено число на гръцки). Той е разбрал, че думата елохим не се отнася до Бога на небето, а до вярващите.

За разлика от това, когато говори за истинския Бог, Исус използва формата за единствено число на гръцката дума: *„А Исус му отговори: Първата от всички заповеди е: Слушай, Израилю; Господ, нашият Бог (Θεός Theos) е един Господ:“ Марк 12:29* Исус цитира стиха, който прочетохме по-рано: *„Слушай, Израилю: ГОСПОД нашият Бог [Елохим] е един ГОСПОД.“ Второзаконие 6:4*

Еврейската дума за „Бог“ в този стих е елохим, същата дума, използвана в Псалм 82:6 относно вярващите. Но интересното е, че

когато говори за Бог, Исус превежда думата Елохим като „theos“ (единствено число), а не „theoi“ (множествено число).

Това ясно показва, че Богът на Библията е един, монотеистичен Бог. Когато се отнасяше за истинския Бог, Исус и учениците не разбираха думата елохим като означаваща множество богове (политеизъм).

Концепцията за трите бога (тритеизъм) противоречи на Писанието. Ако тритеизмът е правилен, писателите на Новия завет винаги щяха да използват гръцката дума за множествено число „Theoi“ вместо „Theos“, когато се говори за Бог.

Павел потвърждава това:

„Защото макар и да има така наричани богове (theoi – множествено число), било на небето или на земята (както има много богове и много господари), но за нас има [само] един Бог (единствено число – theos), Отец, от Когото е всичко, и ние за Него, и един Господ, Исус Христос, чрез Когото е всичко, и ние чрез Него.“ 1 Коринтяни 8:5,6

Стиховете, в които се казва, че „Бог е един“, плюс преднамерено използваната от авторите на Новия завет (НЗ) гръцка дума в единствено число, когато говорят за истинския Бог, са достатъчно доказателство, за да се изключи тритеизмът - трите бога. Исус, учениците и всички новозаветни автори вярваха и учеха монотеизъм.

Проблемът е, че тринитарната теология, теологията за единствеността/само Исус/модализмът и теологията за единия истински Бог са съгласни, че има един Бог. Следователно простото твърдение, че „има един Бог“, не определя ясно къде се намира вярващият.

Например, тринитаристът може да каже „Амин“ на горните стихове и да продължи да се придържа към своята тринитарна вяра, защото според троицата има „един бог“, макар и съставен от три лица. Вярващият в доктрината за единствеността също може да се съгласи с тези стихове. Тези теологии са монотеистични, но не са библейски. Затова човек трябва да изучава Библията, за да открие истината.

И Отец, и Синът са наричани „Бог“

Исус е наречен Бог нееднократно в Новия завет. Тома го нарече: „*Господ мой и Бог мой*“ (Йоан 20:28). Бог Отец също се назовава Исус Бог в Евреи 1:8. И въпреки че Исус свидетелства, че Той е Божият Син, и никога директно не твърди, че е Бог, Новият завет Го представя като:

- Равен на Бога (Филип. 2:6)
- Божествен (Йоан 1:1)
- Използващ името на Бог (Йоан 8:58)
- Получаващ поклонение (Матей 14:33).

Стария завет също свидетелства за това. Ето няколко примера: „*Глас на един, който вика в пустинята: Пригответе пътя за ГОСПОДА [Йехова], направете прав път в пустинята за нашия Бог [Елохим]*.“ *Исая 40:3*

Матей цитира този стих: „*Защото това е онзи, за когото говори пророк Исая, като казва: Глас на един, който вика в пустинята: Пригответе пътя за Господа, направете прави пътеките Му.*“ *Матей 3:33*

Това пророчество говори за Йоан Кръстител, който ще подготви пътя за Месия. Интересното е, че Исая нарича Месия Господ (Йехова) и нашия Бог (Елохим).

Тома направи същото нещо, като нарече Исус „*Господ мой и Бог мой*“. Като евреин Тома несъмнено знаеше за тези пророчества и чакаше обещания Месия както всички други евреи. С думите „*Господ мой и Бог мой*“ той казваше на Исус: „Ти си Този, за Когото Исая пророкува – обещаният Месия, към Когото сочат пророчествата!“

Ето още един стих в Исая, който заявява, че Исус е Бог: „*Защото ни се роди Дете, Син ни се даде; И управлението ще бъде на рамото Му; И името Му ще бъде: Чудесен, Съветник, Бог могъщ [Elohim], Отец на вечността, Княз на мира.*“ *Исая 9:6*

Друг пример откриваме чрез сравняване на пророчеството в Йоил с прилагането му от Петър и Павел: „*И ще стане така, че всеки, който призове името на ГОСПОДА [Йехова], ще бъде избавен, защото в планината Сион и в Ерусалим ще има избавление, както е казал ГОСПОД, и в остатъка, който ГОСПОД ще призове.*“ *Йоил 2:32*

И Петър цитира този стих във връзка с Исус:

„*И ще стане така, че **всеки, който призове името на ГОСПОДА, ще бъде спасен.***“ *Деяния 2:21* Петър говори за Исус в своята реч в деня на Петдесетница. Ако продължите да четете, ще стигнете до стих 36, където казва: „*Затова нека целият дом Израилев знае със сигурност, че Бог е направил този същия Исус, Когото вие разпнахте, и **Господ**, и Помазаник.*“ *Деяния 2:36* Това е заключението и вестта на Петър: Исус е Господ и Помазаник. Той е божествен. Той е Този, за Когото е пророкувано в Писанията. Петър взима пророчество, което говори за Йехова и го прилага към

Исус. Това показва неговата убеденост в божествеността на Христос.

Павел прави същото в Римляни 10:13 - „*Защото всеки, който призове името Господне, ще бъде спасен.*”

И така Бог ли е Исус? Да, съвсем сигурно и недвусмислено - Исус е Бог.

Това представлява проблем в разбирането на някои хора: Ако Отец е Бог и Исус е Бог, но все пак няма двама или трима богове, а само един Бог, тогава това не означава ли, че троицата е най-логичния отговор на тази главоблъсканица?

Някои са прибегнали до вярата в троицата, докато други отричат, че Исус е Бог, - или като отричат Неговата божественост изобщо, или като Го описват като по-малък Бог от Отца. И двете позиции са крайни и пропускат значението, което Писанието има предвид.

За да достигнем до хармонично и библейско разбиране, трябва да отговорим на няколко въпроса:

- Какво има предвид Библията, когато казва, че има един Бог?
- За кого се отнася?
- Защо Исус е наречен Бог?

Пет етапа

Тези въпроси ще бъдат разгледани в бъдещи уроци, когато изследваме Писанията във връзка със следните пет етапа:

1. Старият завет: На кого са се покланяли евреите? Какво означаваше монотеизмът за тях? Беше ли техният монотеистичен Бог триединство или беше една, индивидуална, божествена Личност?

2. **Йоан Кръстител:** Какво разбиране за Бог имаше този човек, който беше божествено избран и който обяви идването на Месия?
3. **Евангелията:** По време на Своето въплъщение какво учи Исус за Бог? Коя версия на монотеизма е защитавал Той? И какво вярваха евреите в Неговите дни?
4. **Писанията на апостолите от Петдесетница нататък:** Коя версия на монотеизма са подкрепяли?
5. **Откровението:** Каква версия на монотеизма намираме в тази книга, която ни дава представа за бъдещето и какво се случва в небето?

ВЪПРОСИ ЗА ДИСКУСИЯ

Урок 4

КОЛКО

О БОГОВЕ ИМА?

1. Колко богове има според Библията? Избройте пет библейски текста, за да подкрепите Вашия отговор?
2. Защо еврейската дума за множествено число елохим/elohim не сочи, че Бог е в множествено число?

3. Когато говори за Бог, Исус използва ли дума в единствено число или използва дума в множествено число?
4. Говори ли Библията за Исус като за Бог?
5. При кои случаи Библията нарича Исус Бог?

Урок 5

Кой е Богът на Библията?

В предишния урок установихме от Библията, че има един Бог. Библията е монотеистична книга. Видяхме също, че има различни монотеистични концепции.

Богът на Библията триединен монотеистичен Бог ли е или е един индивидуален/личностен монотеистичен Бог?

Този урок ще даде много кратък и директен отговор на тези въпроси. Уроци от 6 до 10 ще дадат по-подробен отговор. В тях ще разгледаме повече библейски доказателства, които са пръснати из цялата Библия и са в хармония едни с други.

Единственият Източник

Първият ни стих е от устните на Исус: *„А това е вечен живот, да познаят Тебе, единия истинен Бог, и Исус Христос, Когото си изпратил.“ Йоан 17:3*

Според Исус единият истински Бог е Бог Отец, Този, Който Го е изпратил на тази земя. Исус е много конкретен и ограничаващ/изключващ, когато казва „единия истинен Бог“. Използването на думата „единия/единствения“ говори за изключителност; което означава, че никой друг не е Бог.

Какво имаше предвид Исус, като каза, че Отец е „единственият истински Бог“? Казваше ли с това, че самият Той не е божествено същество? Това не може да бъде. Библията ясно ни казва, че Исус е божествен. Тогава как могат да бъдат разбрани думите Му?

Исус казва, че Отец е единственият Източник на божественост.

Размислете върху следните стихове:

„...което своевременно ще бъде открито от блажения и единствен Владетел, Цар на царуващите и Господ на господстващите, Който сам/единствен притежава безсмъртие; обитавайки в непристъпна светлина; Когото никой човек не е видял, нито може да види; Комуто да бъде чест и вечна сила. Амин.“ 1 Тимотей 6:15,16

Думите „човек не е видял, нито може да види“ явно се отнасят до Бог Отец, тъй като Исус беше видян от мнозина, когато беше на тази земя.

Дали думите „Който сам/единствен притежава безсмъртие“ означават, че Исус никога не е притежавал безсмъртие преди да дойде на тази земя, както и след Своего възкресение? Какво да кажем тогава за ангелите? Енох? Мойсей? Илия? Първите плодове, възкресени при разпъването на Исус? А Адам и Ева преди грехопадението, ами изкупените в края на времето? Говорейки за изкупените, Павел дава отговор на тези въпроси:

„...в една минута, в миг на око, при последната тръба; защото тя ще затръби, и мъртвите ще възкръснат нетленни, и ние ще се изменим. Защото това тленното трябва да се облече в нетление, и това смъртното да се облече в безсмъртие.“ 1 Коринтяни 15:52, 53

Ясно е, че починалите в Христос ще притежават безсмъртие, макар и условно.

И така, как да разбираме думите „Който сам/единствен притежава безсмъртие“, когато други същества имат или ще имат безсмъртие? Отговорът е, защото Бог Отец е единственият Източник на безсмъртие.

Това разбиране отдава значимото на изключителността, изразена в текста - „Само Отец притежава безсмъртие“ и я хармонизира с останалите части на Библията, където се казва, че и други същества имат безсмъртие.

Същият принцип се прилага за израза „единственият истински Бог“. Обърнете внимание на тези стихове:

„Прочее, относно яденето от идоложертвено, знаем, че никакъв [бог, изобразен от] идол, няма на света, и че няма друг Бог освен един. Защото, ако и да има така наричани богове, било на небето или на земята, (както има много богове, и господари много), но за нас има [само] един Бог, Отец, от Когото е всичко, и ние за Него, и един Господ, Исус Христос, чрез Когото е всичко, и ние чрез Него.“ 1Коринтяни 8:4-6

След като заявява факта, че няма друг Бог освен Един, Павел продължава да идентифицира, кой е този единствен Бог. Пишейки до вярващите в Исус, той казва: „има само един Бог, Отец“. Този стих ясно заявява, че единият Бог на Библията не е комитет от трима, но че това е Бог Отец. След това Павел обяснява, защо Отец е единият Бог, като казва: „от Когото е всичко“. Бог Отец, единственият Бог на Библията, е Източникът на всички неща.

Терминът „Един Бог“ се отнася до единия Източник на всички неща, а не за това, че има само едно същество с божествена природа. Това е в пълна хармония с казаното от Исус, че Отец е „единственият истински Бог“, т.е. единственият Източник на божественост.

Това също е в хармония с думите на Павел, че Отец „единствен притежава безсмъртие“, което означава, че Бог Отец е Източникът на безсмъртието.

Бог Отец е единственият Бог на Библията. Той е монотеистичният Бог, тъй като е Източникът на всички неща.

Забележете какво казва Исус: „Защото както Отец има живот в Себе Си, така е дал и на Сина да има живот в себе си;“ Йоан 5:26

Животът, споменат в този стих, е вечен и безсмъртен живот. Отец „притежава живот в Себе Си“ означава, че това е живот, който не е получен, не е взет назаем. Отец не зависи от никой друг, за да има този живот. Той е Изворът на живота.

Даващ живот на Сина

Тогава Исус продължава, като казва, че „както Отец има живот в Себе Си, така е дал и на Сина да има живот в Себе Си“.

В този стих има два важни факта:

1. Отец даде живота, който имаше в Себе Си, на Своя Син.
2. В резултат Исус има същия живот в Себе Си, какъвто Отец има в Себе Си.

Това означава, че Исус има този безсмъртен, божествен, оригинален и не взет назаем живот. Той го има в Себе Си. Защо? Защото Отец Му го е дал. Това подчертава, че Отец е Източникът на всички неща, включително и на живота на Неговия Син.

Ето още един стих, който ясно посочва, кой е Богът на Библията:

„[Има] едно тяло и един дух, както и бяхте призвани към една надежда на звание то ви: един Господ, една вяра, едно кръщение, един Бог и Отец на всички, Който е над всички, чрез всички и във всички.“ Ефесяни 4:4-6

Въпреки че Павел споменава един дух и един Господ, той все пак подчертава - само един Бог. Той също така уточни, кой е този единствен Бог. Не е духът, нито е Господ, нито е комбинация от трите. Това е Отец. Защо? Защото Той е *„над всички, чрез всички и във всички.“*

Отец е Източникът на всички неща. Той е началото/произходът на всичко и всички.

Само една странична бележка тук. За да докажат триединен монотеистичен Бог, много християни търсят стихове, които споменават Отец, Сина и духа и мислят, че това е доказателство за триединен Бог. Те приемат, че след като и трите са споменати, тогава тези три трябва да съставляват единия Бог на Библията. Това е неправилно мислене. Важно е да се разбере, какво е имал предвид авторът в този стих. Пасажът от Ефесяни е идеален пример за злоупотреба с Писанията.

Три = триединство?

Павел споменава един дух, един Господ и един Бог, но това не означава троица. Простото четене на текста разкрива, кой е единият Бог. Това е Бог Отец, а не троица.

Ето един друг текст, използван за доказване на троицата, просто защото споменава трите: *„Идете, прочее, научете всичките народи, и кръщавайте ги в името на Отца и Сина и Светия дух.“*
Матей 28:19

Когато погледнем контекста на този стих, откриваме, че тук Исус не говори за това, кой е Бог. Той не идентифицира Бога на Библията. Думата „Бог“ дори не се споменава в цялата глава!

Исус инструктира учениците относно кръщението. Той казва тук, че има Отец, Син и дух, но не говори за връзката между тях. За да

изследваме, какво казва Библията за това, е необходимо да погледнем други текстове от Писанията. Един бъдещ урок ще се занимава със стиховете, в които се споменават и трите, например 1 Йоаново 5:7 и други.

До този момент Писанието ясно показва, че единият Бог на Библията е Бог Отец и че Той е Източникът на всички неща.

Размислете върху този стих: *„И когато [казвам], ще Му е било покорено всичко, тогава и Сам Синът ще се покори на Този, Който Му е покори всичко, за да бъде Бог всичко във всичко.“ 1 Коринтяни 15:28*

Защо Исус ще бъде подчинен на Отец? *„За да бъде Бог всичко във всичко.“* Защо? Защото Отец е Източникът на всички неща, включително и на живота на Своя Син.

Много е важно да имаме правилно разбиране по отношение на монотеистичната природа на Бог, че Той е Бог Отец. Това е основата за идентифициране, кой е Бог.

Библията не учи за триединен монотеистичен Бог. Тя съвсем ясно ни казва, че единият Бог на Библията е Бог Отец. Той, Отец, е Източникът на всички неща, включително и на живота на Своя Син. Има още много стихове, които доказват този извод. Това изучаване беше просто кратък поглед в тази тема.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗИСКВАНЕ

КОЙ Е БОГЪТ НА БИБЛИЯТА?

1. Според Исус кой е единият истинен Бог?
2. Как така само Бог Отец може да притежава безсмъртие?
3. Защо Отец е монотеистичният Бог на Библията?
4. Защо Исус има в Себе Си безсмъртен, божествен, оригинален, не взет назаем живот?
5. Представя ли стихът в Матей 28:19 Бог като триединство?
Защо да или защо не?

МОНОТЕИЗЪМ В СТАРИЯ ЗАВЕТ

Установяването на факта, че Богът на Библията е моно-теистичен (един Бог), а не три-теистичен показва, че учението за трите Бога не е в хармония с Писанието. Но има и други опции, които трябва да разгледаме:

1. Троицата - Дали евреите в Стария завет са почитали „триединен“ монотеистичен бог?
2. Само Исус/единственост/модализъм
3. Един индивидуален/личностен монотеистичен Бог – Дали Той е бил Богът на евреите?

Евреите от онази епоха разбира се са били ограничени до Стария завет по отношение разбирането на кого да се покланят. С новозаветните Писания на християнина се предоставя по-голямо познание за Бог. И все пак Старият завет ни посочва четири ключови факта, които са оформили юдейското идентифициране на Бог:

1. Бог е един.
2. Думата елохим, преведена като „Бог“, е еврейско съществително в множествено число.
3. Въпреки че има само един Бог, има доказателства за две божествени Същества.
4. Има същност, наречена Божият дух – Светият дух.

Бог е един

„Да нямаш други богове освен Мене“ (Изход 20:3).

„На тебе се показва това, за да познаеш, че ГОСПОД/ЙЕХОВА е Бог; няма друг освен Него“ (Второзаконие 4:35).

„Слушай, Израилю: ГОСПОД/ЙЕХОВА нашият Бог е един ГОСПОД“ (Второзаконие 6:4).

Явно е, че евреите от Стария завет са вярвали, че Бог е един.

Това доказва ли, че древните евреи са вярвали, че техният монотеистичен Бог е множество?

Елохим = Бог триединство?

Думата *елохим* е форма за множествено число на думата *ел*. Това обаче не означава автоматично, че Бог е триединство. Формата за множествено число на думата *елохим* може да се използва за лице в единствено число:

„И ГОСПОД каза на Мойсей: Ето, направих те бог [елохим] на фараона; и брат ти Аарон ще бъде твой пророк“ (Изход 7:1).

"И ГОСПОД даде благоволение на народа в очите на египтяните. При това човекът Моисей беше много велик в Египетската земя в очите на слугите на фараона и в очите на народа" (Изход 11:3).

Въпреки че *елохим* е съществително в множествено число, то се използва по отношение на Мойсей, една личност (в единствено число), за да посочи високопоставеност и величие. Това означава, че въпреки че е дума в множествено число, тя не доказва автоматично множество лица. По същия начин използването на *елохим* по отношение на Бог може да се разбира, че показва високопоставеност и величие, а не множество лица.

Когато крале или кралици използват местоименията „ние“ или „наши“, те говорят за себе си (като за единствено лице). Това се

нарича „множествено число за величие“ и е причината, поради която Бог използва това съществително в множествено число, за да опише как ще направи Моисей могъщ и всемоушен в очите на фараона.

Използването на елохим е индикация за величие и високопоставеност, а не за триединство.

Елохим не е единствената еврейска дума, която е граматически в множествено число, но се използва в единствено число: „И ангелът ГОСПОДЕН я намери при извор с вода в пустинята, при извора по пътя за Сур“ (Битие 16:7).

Думата „вода“ идва от еврейското съществително в множествено число *mayim*.

„И той [Йосиф] изми лицето си и излезе и съдържайки се рече: Сложете хляб“ (Битие 43:31).

Думата „лице“ идва от еврейското съществително в множествено число *panim*. Йосиф нямаше повече от едно лице. Отново еврейска дума в множествено число се използва в единствено число. Това е уникално за еврейския език.

Въпреки че *елохим* е дума в множествено число, това не означава, че Бог е множество от лица. Трябва правилно да различаваме това в Божието Слово.

Ако Исус и апостолите разбираха думата *елохим* като множествено число, те щяха да я преведат в множествено число на гръцки. Но те я превеждат в единствено число, като с това показват как разбират думата *елохим*:

„И Исус му отговори: „Първата от всичките заповеди е: Слушай, Израилу; Господ, нашият Бог [*theos*], е един Господ“ (Марк 12:29).

Евреите не прочитат триединство в думата в множествено число *елохим*. Следователно не е решаващ аргумент използването на множественото число на *ел* като доказателство за триединство. Думата в множествено число *елохим* може да се използва в нейното значение в единствено число, за да опише единствено Същество, използвайки множествено число на величие, или да опише триединно същество, както когато думата *елохим* се използва във връзка с идоли. Тълкуването не е аргумент, който може да издържи. Човек трябва да вземе предвид цялата тежест на библейските доказателства и след това да позволи на Библията да определи как да се тълкува думата.

Две божествени същества

Содом и Гомор

„Тogaвa ГОСПОД [Йехова] изля върху Содом и Гомор сѣра и огън от ГОСПОДА [Йехова] от небето” (Битие 19:24).

Този стих говори за две същества, наричани Йехова. В предишната глава е записан разговорът между Авраам и съществото, което му се яви. В този разговор Този, който се явил и говорил с Авраам, бил наречен Йехова.

Размислете върху следното:

„И мъжете обърнаха лицата си оттам и отидоха към Содом; но Авраам стоеше още пред ГОСПОДА [Йехова]. И ГОСПОД [Йехова] каза: Ако намеря в Содом петдесет праведници в града, тогава ще пощадя цялото място заради тях“ (Битие 18:22, 26).

И така, Йехова, който се яви на Авраам с двата ангела изсипа дъжд от огън и жупел от небето. Това е доказателство за две божествени същества, споменати като Йехова в Стария завет.

Исус и небесното същество

„И стана така, че когато Исус Навиев беше до Йерихон, той вдигна очи и погледна, и ето, срещу него стоеше човек с изваден меч в ръка; и Исус Навиев отиде при него и му каза: За нас ли си, или за нашите противници?” (Исус Навиев 5:13).

Небесното същество отговаря:

"Не; но като началник на войнството на ГОСПОДА съм Аз сега. И Исус Навиев падна по лице на земята и се поклони, и Му каза: Какво заповядва Господарят ми на слугата Си?" (Исус Навиев 5:14).

Исус Навиев се поклони на началника на ГОСПОДНОТО войнство. В този стих се споменават две Същества: Началникът на войнството (ангели) и Йехова, на Когото принадлежи небесното войнство.

Началникът не може да бъде високопоставен ангел, защото ангелите отхвърлят всяко поклонение от страна на хората. Виждаме това демонстрирано, когато ангел се яви на Йоан:

"И като чух и видях, паднах да се поклоня пред нозете на ангела, който ми показва тези неща. Тогава той ми каза: Недей, защото съм съслужител на теб и на братята ти пророците, и на онези, които пазят думите на тази книга: поклони се на Бога" (Откровение 22:8, 9).

Ангелът, който се яви на Йоан, отхвърли поклонението на Йоан, но Съществото, което се яви на Исус Навиев и идентифицира Себе Си като „Началник на ГОСПОДНОТО войнство“, не отхвърли поклонението на Исус Навиев, което показва, че това Същество е божествено и достойно за поклонение.

Исус Навин и небесното Същество дават доказателство за две божествени Същества, достойни за поклонение: Началникът на ангелите и Йехова, на Когото принадлежат ангелите.

Тези два примера опровергават теологията за единственост/само Исус/модализъм. Фактът, че има две божествени същества, опровергава идеята само за едно божествено същество, проявяващо се в три различни форми.

Ако теологията за единствеността е правилна, тогава не може да има повече от едно божествено същество, но Писанията ясно опровергават това схващане.

И така тритеизмът (три бога) и теологията за единствеността (само Исус/модализъм) са изключени/неприемливи.

Доказателства за Божия дух – Светия дух

По-долу са приведени ключови препратки от Стария завет относно Светия дух:

"В началото Бог създаде небето и земята. А земята беше пуста и неустроена; и тъмнина беше върху бездната. И Божият дух се носеше над водата" (Битие 1:1, 2).

Обърнете внимание на притежателната терминология, използвана в този стих: „Божият дух“. Не се казва: „бог духът“. Голяма разлика!

Ясно е, че има две Същества, посочени като *Елохим* в Стария Завет. Не се споменава трето същество, наречено елохим духът. Светият дух се споменава само като Духът на Елохим.

„Чрез словото на ГОСПОДА се сътвориха небесата; и цялото им войнство чрез дишането/дъха на устата Му" (Псалм 33:6).

Еврейската дума за „дъх“ е *ruah*, което е същата дума, преведена като „дух“ в Битие 1:2, където Библията казва: „И Божият дух се носеше над водата“ (Битие 1:2).

Псалм 33:6 и Битие 1:2 показват, че „Божият дух“ е „Божието дихание“.

Исус потвърди това при общуването Си със Своите ученици: „*И като каза това, духна върху тях и им каза: Приемете Светия дух*“ (Йоан 20:22).

Исус вдъхна Своя собствен дъх, или дух, в тях.

„Духът на Бога“ и „дъхът на Бога“ се свързват и на други места в Библията: „Духът на Бога ме направи и дъхът на Всемогъщия ме съживи“ (Йов 33:4).

Божият дух е диханието (живота) на Бог. Това е определението за *ruah*.

Следователно, Битие 1:2 ни казва, че когато Бог създал света, Неговият дух или Неговото дихание, се е движел по повърхността на водите. Когато говорите, дъхът ви излиза заедно с думите ви. Библията ни казва: „Чрез словото на ГОСПОДА бяха направени небесата“ (Псалм 33:6) и „Той каза и стана“ (стих 9). Така и творческите думи: „Да бъде светлина; и стана светлина“ (Битие 1:3).

Когато Библията казва: „*И Божият дух се носеше над водата*“, това не се отнася за трето божествено същество или личност, наречена „бог светият дух“. Трябва да заключим, че „Божият дух“ се отнася до Божието дихание, Божието слово и Божия живот:

„Духът на ГОСПОДА [Йехова] говорì чрез мен и Неговото слово дойде на езика ми“ (2 Царе 23:2).

Йехова чрез духа Си говори посредством Давид. „Неговото слово“ — словото на Йехова — беше на езика на Давид. „Неговото“ се отнася до Йехова, а не до друго същество, наречено бог дух. Това е притежателно местоимение. Словото принадлежи на Йехова, точно както духът принадлежи на Йехова. Следният стих също хвърля светлина върху това:

„Не ме отхвърляй от присъствието Си и не отнемай Светия Си дух от мен“ (Псалм 51:11).

Този стих приравнява Светия дух с присъствието на Бог. Бог може да присъства навсякъде чрез Своя дух. Това е самият Негов живот, дъх и енергизиращо присъствие, с което Той помазва Своите пророци:

„Духът на Господ БОГ е върху мене; защото ГОСПОД ме помаза да проповядвам добра вест на кротките; Той ме изпрати да превържа сърцата на съкрушените, да проглася освобождаване на пленниците и отваряне затвора на вързаните“ (Исая 61:1).

Точно както Бог помазваше Своите пророци в Стария завет, Исус също щеше да бъде помазан с духа, т.е. живота на Бог. Това е разкрито в пророчествата на Исая за Исус и в разказа за кръщението на Исус:

„И духът Господен ще почива на Него, дух на мъдрост и разум, дух на съвет и сила, дух на знание и на страх от Господа“ (Исая 11:2).

„Ето слугата Ми, Когото подкрепям; Избраникът Ми, в Когото благоволи душата Ми; Положих духа Си върху Него; Той ще възвести правосъдие за народите“ (Исая 42:1).

„И когато Исус се кръсти, веднага излезе от водата; и, ето, отвориха Му се небесата и Той видя Божия дух да слиза като гълъб и да се спуска върху Него“ (Матей 3:16).

Тези стихове не казват нищо за „бог светия дух“, но говорят за духа на един свят Бог. И тъй като Божият дух е животът и присъствието на Бог, самият Бог Отец беше в Исус Христос, примирявайки света със Себе Си, както четем в следващите стихове:

„А именно, че Бог в Христос примиряваше света със Себе Си, без да вменява на човеците прегрешенията им, и че е поверил на нас словото на помирението“ (2 Коринтяни 5:19).

"Не вярваш ли, че Аз съм в Отца и Отец в Мене? Думите, които ви говоря, не ги говоря от Себе Си; но Отец, Който живее в Мене, Той върши делата" (Йоан 14:10).

Сега нека се обърнем към един неправилно преведен и неразбран стих:

„Приближете се при Мене, чуйте това; не съм говорил тайно отначало; откак стана това, Аз бях там; и сега Господ БОГ и Неговият дух Ме изпратиха“ (Исая 48:16).

Ето същият стих в няколко други превода:

„И сега Господ БОГ Ме изпрати и Ми даде духа Си“ (BBE – Bible in Basic English).

„И сега Господ БОГ изпрати Мен и Своя Дух“ (RSV – Revised Standard Version).

„И сега Господ Йехова Ме изпрати и Своя Дух“ (YLT – Yong's Literal Translation).

Според контекста говорещият изглежда е Христос. Бог Отец беше този, който изпрати Исус на Неговата мисия на земята. Вижте Йоан 3:16.

Когато Исус дойде на света като Месия, Бог изпрати Светия Си дух да почива върху Него, както се споменава многократно в Библията (Исая 11:2; 42:1; 61:1-3; Матей 3:16; Лука 4:18; Йоан 1:32, 33; Деяния 10:38).

В Исая 48:16 Христос просто заявява, че Бог Отец Го е изпратил и Го е помазал с духа на Отца. Имаше само един изпращач, Отец, не двама. Исус е изразил това в Новия завет многократно (Йоан 5:30, 36, 37; 6:39, 44, 57; 8:16, 18, 29, 42; 12:49; 14:24; 17:21, 25; 20:21; Галатяни 4:4-6; 1 Йоан 4:10, 14).

Исус обясни Исая 48:16, когато каза: *"Тогава Исус отново им каза: Мир вам! Както Отец изпрати Мене, така и Аз изпращам вас. И като каза това, духна върху тях и им каза: Приемете Светия дух" (Йоан 20:21, 22).*

Исус изпрати учениците по същия начин, по който Отец изпрати Него. Той им даде поръчка да отидат и вдъхна върху тях Светия дух. Вижте Йоан 20:22. Точно това казва стихът, който разглеждаме. Ето го отново от превода в ВВЕ – Bible in Basic English (Библията в основен английски):

„И сега Господ Бог ме изпрати и Ми даде духа Си.“

Старият завет не учи, че Светият дух е трети член на Божеството или е личност, наречена „бог дух“. По-скоро учи, че това е *ruah*, дъхът на Бог, духът и животът на Бог. Това е присъствието на едно божествено Същество, което То даде на другото Божествено Същество.

Нека оставим Библията да идентифицира тези две божествени Същества. . .

ВЪПРОСИ ЗА ДИСКУСИЯ

ГЛАВА 6

МОНОТЕИЗЪМ В СТАРИЯ ЗАВЕТ

1. Елохим, еврейска дума в множествено число, използвана ли е като дума в множествено число в Стария Завет или е използвана със значение в единствено число?
2. Колко божествени същества представя Библията?
3. Кой термин използва Старият Завет – „Божия дух“ или „божия дух“?
4. Старият завет учи ли, че духът е същество сам по себе си или учи, че духът принадлежи на друго същество?
5. Божият дух, който се движи по повърхността на водата, указва ли, че Светият дух е третото лице на Божеството? Вижте Битие 1:2. Защо да или защо не?

ДВЕТЕ БОЖЕСТВЕНИ СЪЩЕСТВА В СТАРИЯ ЗАВЕТ

В Стария завет ясно се говори, че:

1. Има един Бог.
2. Елохим е дума в множествено число, но Библията я използва в единствено число.
3. Светият Дух не е друг Бог, не се нарича „бог Светият дух“, но е духът, присъствието и животът на Бог, който Той е положил в Своя Син Исус.
4. Има две божествени същества и Старият завет говори и за двете като Бог. Но кои точно са Те? Старият завет описва двете божествени Същества по повече от един начин.

А. Господ и Неговият Ангел (Вестител)

„Тогава ангелът на Бог [Елохим], който вървеше пред израилевия стан, се отдръпна и отиде зад тях; и облачният стълб се отдалечи от лицето им и застана зад тях” (Изход 14:19).

„Но в утринната стража ГОСПОД [Йехова] погледна към египетската войска от огнения и облачният стълб и смути египетската войска” (Изход 14:24).

Забележка: Ангелът на Бог е наречен ГОСПОД или Йехова.

Обърнете внимание и на думите във Второзаконие, отнасящи се до същия „ангел”:

„А относно това вие не повярвахте на ГОСПОДА [Йехова], вашия Бог [Елохим], Който вървеше по пътя пред вас, за да ви издири място, където да разпънете шатрите си, с огън през нощта, за да ви показва пътя, по който трябва да вървите, а с облак през деня” (Второзаконие 1:32, 33).

Казва се, че Божият ангел е бил Този, Който е водил Израел с облачен и огнен стълб, но тази личност също е спомената с името Йехова и титлата Елохим. И Бог, и Неговият Ангел се наричат Йехова и Елохим, следователно и двамата са божествени. Но независимо от това Единият е наречен Ангел или Вестител/Пратеник на Другия. Има две божествени Същества, но Едното е Пратеник на Другото. Друго интересно прозрение за този „Ангел“ се намира в Исая. Тук Той е наречен Ангелът на Неговото присъствие:

*„Ще спомена милостите на **ГОСПОДА**, причините за хвалене на **ГОСПОДА** според всичко, което **ГОСПОД** ни е дал, и голямата благодат към Израилевия дом, която им е показал според щедростите **Си** и според премногото **Си** милости. 8 Защото **Той** рече: Наистина те са **Мои** люде, чада, които няма да постъпят невярно; така им стана **Спасител**. 9 Във всичките им скръб **Той** скърбеше и **ангелът на присъствието Му** ги избави; Поради любовта **Си** и милостта **Си** **Той** сам ги изкупи; Дигна ги и ги носи през всичките древни дни. 10 Но те се разбунтуваха и огорчиха **Светия Му дух**; затова **Той** се превърна в техен враг и сам воюва против тях“ (Исая 63:7-10).*

Тук Ангелът на Бога е наречен Ангелът на Неговото присъствие, Който също е наречен Елохим и Йехова. В стих 8 Йехова е Спасителят на Своите чада; в стих 9 Ангелът на присъствието на Йехова ги спаси.

Този пасаж учи, че: Божият ангел е присъствието на Йехова. Където е Той, там е Йехова. Той представлява Йехова. Той е Вестителят/ Пратеникът и присъствието на Бог.

Както за Йехова, така и за Неговия ангел се казва, че са спасили хората. Две божествени Същества участват в делото на изкуплението. И все пак Единият се описва като присъствието на Другия.

Важно е да се разгледа пълният контекст, защото той хвърля известна светлина върху десетте заповеди: "И Бог изговори всички тези думи, като каза: Аз съм Господ, твоят Бог, Който те изведох от Египетската земя, от дома на робството. Да нямаш други богове освен Мене" (Изход 20:1-3).

Бог продължи да говори, но хората се уплашиха, така че те помолиха Мойсей да говори с Бог вместо тях:

"Така хората стояха надалеч, а Мойсей се приближи до гъстата тъмнина, където беше Бог. Тогава Господ рече на Мойсей: Така да кажеш на синовете на Израел: Вие сами видяхте, че говорих с вас от небето" (Изход 20:21, 22).

Същото Същество, наречено Йехова и Елохим, продължи да говори с Мойсей. Няма прекъсване в речта до края на глава 23. Забележете какво казва същият този Йехова, Който е изрекъл десетте заповеди, в края на същия разговор, без прекъсвания:

*„Ето, Аз изпращам Ангел пред тебе, за да те пази по пътя и да те заведе на мястото, което съм приготвил. Внимавайте на Него и слушайте гласа Му, не Го предизвиквайте, защото Той няма да прости престъпленията ви; защото **Моето име е в Него**. Но ако наистина се покорите на гласа Му [на Ангела] и вършите всичко, което **АЗ [БОГ]** говоря; тогава ще бъда враг на твоите врагове и противник на твоите противници. Защото **Моят Ангел** ще върви пред тебе и ще те въведе при аморейците, хетейците, фerezейците, ханаанците, еврейците и евусейците; и Аз ще ги изтребя (Изход 23:20-23).*

Забележете две неща от този пасаж:

Първо, Бог каза в стих 22, *„Но ако наистина се подчините на гласа Му (на ангела) и направите всичко, което Аз (БОГ) говоря...“* С други думи, Бог каза, Този ангел ще говори думите Ми; Аз говоря чрез Неговия глас. Той е моето Слово. Той е Божието Слово. Той е Моите мисли, които могат да бъдат чути.

Второ, Бог каза: „Моето име е в Него“, което означава, че този Ангел носи собствената природа и власт на Бог.

Другото божествено същество е:

- Ангелът или Пратеникът на Бог
- Присъствието на Бог
- Гласът на Бог
- Божието Слово
- Има името (естеството и властта) на Бог в Себе Си

Имайки това предвид, кой е Този, който е изрекъл десетте заповеди и за Кого се отнася първата заповед? Точно преди Стефан да бъде убит с камъни, той каза:

*31 А Моисей, като видя гледката, почуди ѝ се; но когато се приближаваше да прегледа, **дойде гласът на Господа**: 32 "Аз съм Бог на бащите ти, Бог Авраамов, Исааков и Яковов". И Моисей се разтрепери и не смееше да погледне. 33 И Господ му рече: "Изуй обувката от нозете си, защото мястото, на което стоиш, е света земя. 34 Видях, видях скръбта на хората Ми, които са в Египет, чух стенанието им, и слязох, за да ги избавя. Дойди, прочее, и ще те изпратя в Египет". 35 Този Моисей, когото бяха отказали [да приемат], като му рекоха: Кой те постави началник и съдия? него Бог, чрез ръката на Ангела, **Който му се яви в къпината**, прати и за началник и за избавител. 36 Той ги изведе, като върши чудеса и знамения в Египет, в Червеното море и в пустинята четиридесет години. 37 Това е същият Моисей, който рече на израилтяните: "Бог ще ви въздигне от братята ви пророк, както [въздигна] и мене", 38 Това е Оня, Който е бил в църквата в пустинята заедно с Ангела, **Който му говореше на Синайската планина**, както и с бащите ни, който и прие животворни думи, да ги предаде на нас (Деяния 7:31-38).*

В светлината на този текст Божият ангел беше Този, Който изрече 10-те заповеди – същият Ангел, Който говори на Моисей от

горящия храст. Но Той изрече думите на Бог, Йехова, Стария по дни, защото Той е гласът – ЛОГОСЪТ или СЛОВОТО – на Бог. Интересно е, че Стефан Го нарича „гласът на Господа” (Деяния 7:31).

Следователно заповедта, която гласи „Да нямаш други богове освен Мене“ (Изход 20:3), трябва да се отнася до Йехова, а не до Ангела на Йехова, чийто глас се чу да изрича тези думи. Освен това, забележете какво е записано, когато Ангелът на Йехова се яви на Моисей в горящия храст:

*2 И Ангелът Господен му се яви в огнен пламък изсред една къпина; и той погледна, и ето, къпината гореше в огън, но къпината не изгаряше. 4 И когато Господ видя, че той свърна да погледне, Бог го извика изсред къпината и рече: Моисей, Моисей! И той каза: Ето ме. 6 И Той [Ангелът Господен] рече още: **Аз съм Бог на баща ти, Бог Авраамов, Бог Исааков и Бог Яковов.** А Моисей скри лицето си; защото се боеше да погледне към Бога (Изход 3:2, 4, 6).*

Тук виждаме Ангелът (Пратеникът) на Йехова да казва: „Аз съм Бог на баща ти, Бог Авраамов, Бог Исааков и Бог Яковов“ (Изход 3:6).

Какво означава това твърдение?

Дали Ангелът на Йехова твърдеше, че е Единственият Бог на Библията, или Единственият Бог на Библията говореше чрез Словото Си?

Обърнете внимание кого има предвид Петър като Бог на Авраам, Исаак и Яков: „Богът на Авраам, Исаак и Яков, Бог на нашите бащи, прослави Сина Си Исус, Когато вие предадохте и се отрекохте от Него в присъствието на Пилат, когато беше решен да Го пусне” (Деяния 3:13).

Според Петър, Богът на Авраам, Исаак и Яков е Бащата на Исус. Следователно по-точното разбиране на Изход 3:6 е, че Единственият Бог на Библията говори чрез Своя Вестител/

Пратеник. Това бяха думите на Бог чрез гласа на Неговия Ангел, Който е също така божествен както е Той.

Тук виждаме две божествени Същества, наричани Йехова и Елохим. За едното от тези две Същества се казва, че е:

- Ангелът на Йехова
- Присъствието на Йехова
- Гласът на Йехова
- Един/ Единственият, в Когото Йехова е поставил името Си

Дори и това да е всичко, което Старият завет разкрива за двете божествени Същества, той не поддържа триединство - в най-добрия случай двама Богове или един Бог, съставен от две Лица/Същества. В крайна сметка, доказателствата досега показват съществуването на две, а не три Същества/Личности, наричани Йехова и Елохим. И Светият Дух никога не е споменаван като „бог Светият дух“ в Стария завет. Троицата изисква три божествени личности, а не две. Но Старият завет разкрива повече информация, която хвърля светлина върху тази тема.

Б. Бог и Неговият Син (Притчи 8:22–30; 30:4)

22 ГОСПОД ме притежаваше в началото на пътя Си, преди делата Си от древността. 23 От вечността бях доведен в съществуване, от начало, преди създаването на земята. 24 Родих се, когато нямаше бездните, Когато нямаше извори, изобилващи с вода. 25 Преди да се поставят планините, преди хълмовете, аз бях роден, 26 Докато [Господ] още не беше направил земята, нито полетата, Нито първите буци пръст на света. 27 Когато приготвяваше небето, Аз бях там; Когато разпростираше свод над лицето на бездната. 28 Когато закрепваше облаците горе, Когато усилваше изворите на бездната, 29 Когато налагаше закона Си на морето, Щото водите да не престъпват повелението Му, Когато нареждаше основите на земята. 30

Тогава *Аз бях при Него, [като] един, роден от Него, и всеки ден бях Негова наслада, веселях се винаги пред Него.*

Някои биха искали да приложат този пасаж към „мъдростта“ на Бог, тъй като, контекстуално погледнато, това е, за което се говори. Въпреки това, ако приложим този пасаж само към мъдростта, ще се натъкнем на големи проблеми.

Текстът ясно заявява, че „мъдростта“ е била „притежавана“ или „родена“ в определен „момент“ в дните на вечността, преди да бъде създадено каквото и да било. Ако текстът се отнася само до мъдростта, това би означавало, че преди този „момент“ Бог не е бил мъдър или не е притежавал атрибута мъдрост!

Освен това начинът, по който авторът го описва, не отговаря на това, че е просто атрибут. По-подходящо е да се приложи към „човек“ или „същество“. Обърнете внимание на следните фрази в Притчи 8:30:

- ...*бях при Него*
- ...*като един, роден от Него*
- ...*всеки ден бях Негова наслада*
- ...*веселях се винаги пред Него.*

Сега помислете как Притчи говори за мъдростта:

- Дарител на живота и смъртта (8:35, 36)
- Дарител на богатство (8:18–21) и сигурност (1:33)
- Източник на съвет, мъдрост, разбиране и сила (8:14)
- Източник на управление, владичество и власт (8:15)
- Източник на щастие (3:13, 18)
- Източник на откровение (8:6–10, 32, 34)
- Този, който трябва да бъде търсен/намерен/призован (1:28; 8:17)

- Този, който обича и трябва да бъде обичан (8:17)
- Този, който призовава хората и ги търси (8:4)
- Този, който води по пътя (3:17; 8:20, 32)

Този език не описва атрибут. Той описва Личност - Исус Христос! Всички стихове от Притчи 8:22 до края на Притчи 9 се отнасят за Исус, защото Той е „*Божията мъдрост*“. (Вижте 1 Коринтяни 1:24, 30 и сравнете Матей 23:34 с Лука 11:49).

Разгледайте също:

„Тогава аз бях при Него като майстор, и всеки ден бях негова наслада, винаги се радвах пред Него“ (Притчи 8:30 RSV).

Контекстуално това се отнася до времето на сътворението. Смисълът на текста е, че по време на делото на сътворението Мъдростта е била там като „*майстор*“ или „*архитект, опитен работник*“.

Кой е възлязъл на небето и слязъл? Кой е събрал вятъра в шепите си? Кой е вързал водите в дрехата си? Кой е утвърдил всичките земни краища? Как е името Му, и как е името на Сина Му? [Кажси], ако го знаеш!

Отново, докато се позовава на делото на сътворението, авторът приписва сътворението на двама Индивиди и ги идентифицира чрез връзка като Баща и Син. Божият Син, Мъдростта, беше с Отец по време на сътворението.

Този текст представя две божествени Същества, участващи в сътворението, Бог и Неговия Син. Божият Син е Божият Ангел, Божието присъствие, Божият Глас, Божието Слово и Божията Мъдрост.

В. Бог и Неговият Бог

„Твоят трон, Боже, е до вечни векове; Скиптърът на Твоето царство е скиптър на правота. 7 Възлюбил си правда и намразил си нечестие; Затова Бог, Твоят Бог, Те е помазал с миро на радост повече от Твоите събратья“ (Псалм 45:6, 7).

Този пасаж се отнася до две Същества. Този, на когото се говори, е наречен Бог: „Твоят трон, Боже...“ След това текстът продължава с думите: „Затова Бог, Твоят Бог, Те е помазал.“ Така Този, на Когото се говори, има Бог, въпреки че самият Той е наречен Бог.

Нека сравним този пасаж с *Евреи 1:8, 9*: „А за Сина казва: - "Твоят престол, о Боже, е до вечни векове; И скиптърът на Твоето царство е скиптър на правота. 9 Възлюбил си правда, и намразил си беззаконие; Затова, Бог, Твоят Бог, Те е помазал с миро на радост повече от Твоите събратья".

Откриваме, че Този, на Когото се говори в Псалм 45:6, 7, е Месия. Можем да заключим, че Месия има Бог, въпреки че самият Той е наречен Бог. Ясно е, че Божият ангел, който се нарича Йехова, има Йехова за свой Бог. Казано просто, Бог говори за Себе Си като за Бога на Своя Син.

Да обобщим: Старият завет представя две божествени Същества, и двете посочени като Йехова и Елохим. И двамата участват в делото на сътворението и изкуплението. Те се наричат:

- Йехова и Неговият Ангел
- Йехова и Неговият Син
- Синът на Йехова и Неговият Бог (Йехова)

Ангелът Господен е наречен Йехова и Елохим, защото Той е:

- Синът на Йехова – Притчи 8:22–30; 30:4
- присъствието на Йехова – Исая 63:7–9

- гласът/Словото на Йехова – Изход 20:1–17; Притчи 8:4; Деяния 7:31
- има името на Йехова в Себе Си – Изход 23:20, 21
- има божествената природа на Йехова и е Елохим или Бог по природа, защото е Синът на Йехова.

Според Стария завет има един Бог, но две божествени Същества. Има един Бог, защото Отец е Източникът на всички неща, включително на Своя Син. Не защото Бог има триединна или двуединна природа или защото само едно Същество се нарича Бог. Терминът „един Бог“ означава „Един Източник на всички неща“. Сам Синът казва:

"ГОСПОД ме притежаваше в началото на пътя Си, преди делата Си от древността. 24 Когато нямаше бездни, бях роден" (Притчи 8:22, 24).

С други думи, Самият Син казва: Йехова Ми даде живот. Той, Йехова, Ме доведе в съществуване преди сътворението да се състои. Той е Източникът на Моя живот и Моето съществуване. Ако и двете божествени същества, Йехова и Неговият Син, са участвали в сътворението и Йехова е Източникът на съществуването на Своя Син, тогава следва, че Йехова е Източникът на всички неща, включително на живота на Своя Син. По наследство Синът е божествен, както е Неговият Отец. Ето защо Старият завет изрично учи за монотеизъм, но говори за две Божествени Същества.

Единият е излязъл, произлязъл или е роден от Другия. Той е бил роден, а не създаден.

Терминът „един Бог“ се отнася до единствения Източник на всички неща, а именно Отец, Стария по дни (Данаил 7:9, 13). Това не означава само едно божествено същество или само едно същество с Божествена природа. Това означава един Източник на

всички неща - едно Върховно Същество, Което е над всичко, което няма Бог или Баща и винаги е съществувало.

Старият завет представя една наистина монотеистична картина на Бог – само един божествен Източник. Той не учи за триединен или двуединен монотеистичен Бог. Това означава, че евреите, са се покланяли на единствения истински Бог на Библията – Йехова, Бащата на Исус, Отец на всички. Възгледи като тринитаризма и модализма са им били напълно чужди.

Решаващ момент, който си струва да се спомене тук, е, че Бог даде на Своя народ, евреите, специални инструкции да убиват всеки човек, включително пророци и съновидци, който би ги подмамил да се покланят на други богове, различни от „ГОСПОДА, твоя Бог, който те изведе от Египетската земя“ (Второзаконие 13:1–10).

Установихме от Писанията, че единственият истински Бог е Отец. Отец, чрез Своя Син, беше Този, Който създаде, освободи и поведе хората. Отец беше Този, Когото почитаха и обожаваша като Бог на Авраам, Исаак и Яков. Именно Той изрече заповедта чрез Своя Син, казвайки: „*Да нямаш други богове освен Мене*” (Второзаконие 5:7).

Евреите вярвали, че ако някой — дори ако това би бил ангел на светлината — би учил хората да се покланят на друг бог, освен на Този, Който е разкрит в Стария завет, той да бъде убит с камъни.

Това е важно да се подчертае, защото, докато нашето изучаване сега се придвижва към Новия завет, ще видим, че самият Исус похвали евреите за правилното им разбиране за това кой е Бог.

В този урок беше установено, че:

1. Терминът един Бог означава един източник на всички неща
2. Двете божествени същества са Бог и Неговият Син, или Бог и Неговият Ангел
3. Божият Син или Божият Ангел е получил Своя живот и съществуване от Бог Отец

4. Бог Отец е единственият Бог на Библията и източникът на всички неща.

ВЪПРОСИ ЗА ДИСКУСИЯ

Урок 7

ДВЕТЕ БОЖЕСТВЕНИ СЪЩЕСТВА В СТАРИЯ ЗАВЕТ

1. Как Старият завет представя двете Божествени Същества?
2. Как Старият завет описва връзката между двете Божествени Същества?
3. Кой е изрекъл десетте заповеди и за Кого се отнася първата заповед?
4. Кого Библията определя като „мъдрост“?
5. На Кого са се покланяли библейските евреи?

МОНОТЕИЗМЪТ В ЕВАНГЕЛИЯТА

Широко разпространена идея сред християните е, че Старият завет не разкрива ясно кой е Бог. Вярно е, че Исус дойде, за да даде по-пълно откровение на Божия характер на човечеството, но често също така сме учени, че чрез Неговите учения разбираме, че Бог на Библията е Троица.

Това така ли е? Какво учи Исус? Неговите думи и учение подкрепят ли тринитарната теология? Неговите учения в хармония ли са със Старозаветните Писания?

Този урок ще разгледа идентичността на Бог според евангелията и основните действащи лица в тях:

1. Йоан Кръстител
2. Евреите
3. Исус Христос

1. Йоан Кръстител

Човекът, когото Бог определи да обяви изпълнението на старозаветните пророчества, който провъзгласи, че идването на Месията е близо, е Йоан Кръстител. Той беше единственият, пророкуван като „...гласът на един, който вика в пустинята“ (Исая 40:3 / Матей 3:3)

Неговата цел и мисия в живота беше да подготви пътя за Господа.

Раждането му беше чудо. Един ангел дойде от небето и съобщи на родителите му какво ще се случи (Лука 1:7).

Исус описва Йоан като:

- *“Най-великият от всички пророци” (Лука 7:28)*

- Обещаният Илия, който трябваше да дойде – „вторият“ Илия. (Матей 17:10-13)

Със сигурност Йоан Кръстител е знаел кой е Бог и се покланял на истинския небесен Бог. Ако Йоан беше този, който дойде в духа и силата на Илия, съвсем логично е да вярваме, че той се е покланял на същия Бог, на Когото се е покланял Илия!

Вярвал ли е Йоан в триединен монотеистичен Бог? Фактът, че е бил евреин от първи век показва, че той не се е покланял на троица.

Библията представя много важен детайл в Деяния 19:1-3, отговаряйки на този въпрос:

*А когато Аполос беше в Коринт, Павел, след като беше минал през горните страни, дойде в Ефес, [гдето] намери някои ученици. 2 И рече им: **Приехте ли Светия дух като повярвахте?** А те му [отговориха]: **Даже не сме чули, че има Свети дух.** 3 И рече: **А в що се кръстихте?** А те рекоха: **В Йоановото кръщение.**“ (Деяния 19:1-3)*

Тези дванадесет души (Деяния 19:7) бяха кръстени в кръщението на Йоан. Дали самият Йоан или някой друг ги е кръстил, е без значение в момента. Въпросът е, че тези хора дори не бяха чували за Светия дух.

Ако Йоан се покланяше на триединен Бог; не би ли споменал поне Бог Светия Дух? Предполага се, че той или неговите ученици биха казали на хората, които се кръщават, за Бога, на Когото трябва да се покланят.

Доста нелогично е да се вярва, че Йоан се е покланял на троица, когато тези, които са били кръстени в неговото кръщение, дори не са чували за Святия дух, да не говорим за Бог Светия Дух.

Разглеждайки обективно този разказ, човек трябва да приеме факта, че Йоан Кръстител, обещаният Илия, подобно на първия Илия, не се е покланял на троицата. По-скоро се е покланял на

същия Бог, на Когото са се покланяли бащите му Авраам, Исаак и Яков.

2. Евреите

Покланяли ли са се евреите на триединство, Бог три в едно? Кой беше техният Бог?

Много е полезно да знаете отговорите на тези въпроси, особено когато изучавате евангелията, когато четете за разговори, свързани с тази тема, между Исус и евреите от Неговото време. Размислете за разговора между Исус и един книжник:

„Коя е първата от всички заповеди?“ (Марк 12:28)

Отговорът на Исус започва с думите:

„Първата от всички заповеди е: Слушай, Израилю; Господ, нашият Бог, е един Господ.“ (Марк 12:29)

За един евреин това беше най-важният стих за запаметяване. Всеки евреин го знаеше наизуст. Забележете отговорът на книжника към Исус:

„Да, Учителю, Ти каза истината: защото има един Бог; и няма друг освен Него; И да Го обича човек с цялото си сърце, с всичкия си ум, с цялата си душа и с цялата си сила и да обича ближния си като себе си, това е много повече от всичките всеизгаряния и жертви.“ (Марк 12:32, 33)

Това беше изповед на монотеистична вяра - *"Има един Бог ... няма друг освен Него."* (Марк 12:32)

Имайте предвид, че книжникът не е бил тринитарен християнин от 21-ви век. Той е бил евреин от първи век. Исус също е бил евреин от първи век. Преди да прочетете отговора на Исус на книжника, трябва да разберете в какво е вярвал книжникът и какво е имал предвид с думите си.

Всеки вярващ в триединството от 21-ви век може да каже „Амин“ на казаното от Исус и от книжника. Тринитарист, който напълно разбира троицата, ще вярва в един Бог и ще говори за този Бог като „Той“ или „Него“!

Неправилно е да се предполага, че терминология в единствено число, използвана в Библията по отношение на Бог, е доказателство срещу триединството.

Неправилно е да се твърди, че използването на терминологията „Той, Него... и т.н.“ вместо „те,

тях... и т.н.“, когато се говори за Бог, служи като доказателство срещу доктрината за триединството.

Вярата в Троицата е монотеистична. Следователно всякакви аргументи за единствеността на Бог ще бъдат в хармония с нея. Важно е да се разбира точно всяка концепция за Бог, за да не се представи погрешно правилната. Да се каже, че доктрината за триединството е политеистична, означава да представите много слаб аргумент, за да се опитайте да я оборите. Това не е начинът да се стигне до истината.

Кой монотеистичен бог?

Да се върнем към дискусията между Исус и книжника - за какъв монотеистичен Бог говореха те? Дали имаха предвид триединен монотеистичен Бог или Един индивид (едно същество) - монотеистичен Бог, наречен „Бог Отец“?

Отговорът на този въпрос изисква друг въпрос: почитали ли са евреите от 1. век триединен монотеистичен бог или Един Монотеистичен Бог – едно същество/индивид/личност?

Вече установихме, че старозаветните евреи не почитаха троица, нито Йоан Кръстител я почиташе. Евреите от времето на Исус не би трябвало да са по-различни.

Обърнете внимание на следния разговор между Исус и евреите:

*„...Тогава те Му рекоха: Ние не сме родени от блудство; **един Отец имаме, Бога. 42** Исус им рече: Ако беше Бог вашият Отец, то вие щяхте да Ме любите, защото Аз от Бога съм излязъл и дошъл; понеже Аз не съм дошъл от Себе Си, но Той Ме прати.“ (Йоан 8:41,42)*

За кой Бог говореха? За троица ли говореха?

*„Исус отговори: Ако славя Аз Себе Си, славата Ми е нищо; **Отец Ми е, Който Ме слави, за Когото вие казвате, че е ваш Бог.**“ (Йоан 8:54)*

Исус каза на евреите: „Този, за Когото казвате, че е ваш Бог, е Моят Отец! Вашият Бог е, Който Ме слави.“

Исус беше роден като евреин и живя тридесет и три години сред евреи от първи век. Той се смесваше с тях и се покланяше в същата синагога, където и те се покланяха. Той знаеше, в какво вярват те. Ето защо им каза:

„Моят Отец е Този, за Когото вие, евреите, казвате, че е ваш Бог!“

Почитали ли са евреите триединен Бог? Съвсем не!

Евреите от първи век са вярвали в един монотеистичен Бог. Свидетелството на Исус към тях беше, че Онзи, на Когото се покланяха, е Неговият Баща.

АЗ СЪМ

Продължавайки дискусията се натъкваме на друг погрешно разбираан стих:

*„Тогава юдеите Му рекоха: Петдесет години още нямаш, и Авраам ли си видял? **58** Исус им рече: Истина, истина ви казвам, **преди да се е родил Авраам, Аз съм. 59** Тогава взеха камъни да хвърлят върху Му; но Исус се скри и излезе от храма, [минавайки през сред; и така си отиде].“ (Йоан 8:57-59)*

Дали Исус твърди, че името на Бог е Негово? Да, Той твърди това.

Исус ли беше Този, който говори на Моисей от горящия храст? Той беше. Той беше Ангелът Господен, наречен Йехова (Господ) и Елохим (Бог). Ангелът Господен, който се е явил на Мойсей, е бил Божият Син, Той е Божието Слово и Божият Глас и в Него е името на Отец: „*Моето име е в Него*“. (Изход 23:21)

Христос беше Този, Който говори на Моисей, казвайки „*АЗ СЪМ, КОЙТО СЪМ*“ (Изход 3:14), при все че Той говореше думите на Своя Отец. Всичко произлиза от Отца. Тогава, в Стария завет, Той изговори думите на Бог и в Новия завет Той направи същото.

Това не е чуждо на Новия завет. Йоан ни казва, че Исус е Божието Слово, което беше при Бог в началото и беше Бог (божествен).

„В началото беше Словото и Словото беше у Бога, и Словото беше Бог (в много преводи вместо Бог е записано божествен).“ (Йоан 1:1)

Освен това, докато беше на Земята, Той свидетелства, че е изрекъл думите на Своя Отец:

„Не вярваш ли, че Аз съм в Отца, и [че] Отец [е] в Мене? Думите, които Аз ви казвам, не от Себе Си [ги] говоря; но пребъдващият в Мене Отец върши Своите дела.“ (Йоан 14:10)

„Защото Аз от Себе Си не говоря; но Отец, Който Ме прати, Той Ми даде заповед, какво да кажа и що да говоря. 50 И знай, че онова, което Той заповядва, е вечен живот. И тъй, това, което говоря, говоря го така, както Ми е казал Отец.“ (Йоан 12:49-50)

Исус направи мислите на Бог да могат да бъдат чути. Той беше говорителят на Бога, Неговия Баща, и в Стария и в Новия завет и Той продължава да бъде Словото и Гласът на Бог към човешкия род днес. Много често хората използват правото на Исус на името на Бог (АЗ СЪМ) като доказателство за това, че Исус е част от триединния три-в-едно Бог. Но това заключение не е правилно.

Исус посочи на евреите от първи век факта, че Той е бил Този, който се е явил на Мойсей и е говорил с него. Той разкри факта, че е съществувал преди Авраам, използвайки тази среща с Мойсей като пример, тъй като всеки евреин знаеше тази история добре. С това Той демонстрира Своята божественост и Своята идентичност като *Гласът* и *Словото* на Бог. Това не е същото като да твърдиш, че си единственият истински Бог на Библията, Старият по дни. Исус никога не е твърдял това.

Исус и жената при кладенеца

Исус срещна самарянка при Якововия кладенец и ѝ каза за нещата, които е направила. Жената си помисли, че Той трябва да е пророк и попита:

„Нашите бащи са се покланяли на тази планина, а вие казвате, че в Йерусалим е мястото, където хората трябва да се покланят.” (Йоан 4:20)

Евреите и самаряните имаха различни разбирания за това къде и на кого да се покланят, от тук и въпросът на жената. Исус отговори:

*„Казва ѝ Исус: Жено вярвай Ме, че иде час, когато нито [само] в тоя хълм, нито в Ерусалим **ще се покланяте на Отца**. 22 Вие се покланяте на онова, което не знаете; **ние се покланяме на онова, което знаем; защото спасението е от юдеите**. 23 Но иде час, и сега е, когато истинските поклонници **ще се покланят на Отца** с дух и истина; защото такава иска **Отец** да бъдат поклонниците **Му**. 24 Бог е дух; и ония, които **Му** се покланят, с дух и истина трябва да **Му** се покланят.” (Йоан 4:21-24)*

Исус каза на самарянката две неща:

1) Евреите познават истинската идентичност на Бог, като каза, че *„спасението е от евреите.” (Йоан 4:22)*

2) На Кого трябва да се покланя, или Кой е Богът на евреите. Той каза: „...истинските поклонници ще се покланят на Отца” (Йоан 4:23)

В този разговор, както и в предишния, терминът Бог, използван от евреите и Исус, не се отнася до триединен монотеистичен Бог; той се отнася до Бог Отец.

Писанията са ясни на кого са се покланяли евреите през първи век. Те се покланяха на Бог Отец.

- Евреите казаха, че Отец е техният Бог.
- Исус каза на евреите: Моят Отец е вашият Бог.
- Исус каза на жената при кладенеца да се покланя на Бога на евреите – на Отец.

В дните на Исус Йоан Кръстител и всички евреи не са вярвали в триединен монотеистичен Бог, те са вярвали в един индивидуален монотеистичен Бог, който според Писанието е Отец на Исус Христос.

Исус и книжникът

Книжникът каза на Исус:

„Учителю, Ти каза **истината**: защото има **един Бог**; и няма друг освен **Него**.” (Марк 12:32)

- Кого е имал предвид? За Кого е говорил?
- Книжникът имаше ли предвид триединен монотеистичен Бог или имаше предвид Бог Отец като единствен монотеистичен Бог?

От Писанието е очевидно, че книжникът е имал предвид само Бог Отец, а не единство от три личности. Той е вярвал в единствен монотеистичен Бог. Това е, което всеки евреин от първи век е вярвал.

„Исус, като видя, че отговори разумно, рече му: Не си далеч от Божието царство. И никой вече не дръзна да Му задава въпроси.” (Марк 12:34)

Това би била перфектна възможност за Исус да изясни на книжника и на нас читателите, че единственият Бог на Библията е единство от три лица. Но вместо пояснение или корекция Исус дава потвърждение. „Не си далеч от Божието царство.”

Нещо повече, забележете как Марко записва разказа четиридесет години след разпятието на кръста:

*„Исус, като видя, че отговори **разумно**, рече му...” Марко 12:34*

Така беше научен Марко. Марко вярваше, че книжникът е отговорил мъдро или *разумно*. Не само това, но той вярваше, че Исус смята, че отговорът на книжника е правилен.

Йоан Марко, авторът на евангелието на Марко, е записал случилото се. Ясно е изразено разбирането на Марко за ситуацията. Марко е вярвал, че Исус е доволен от отговорът на книжника, затова е записал, че Исус смята отговора на книжника за мъдър и разумен.

Повечето изследователи смятат, че евангелието на Марко е написано около тридесет и шест години след разпятието - около 70 г. сл. Хр. Ако той беше тринитарист, тогава не би считал, че отговорът на книжника е мъдър. Прозрението, което този текст дава за мисленето на Марко, показва, че той не е бил тринитарист и че Исус одобрява разбирането на книжника за единствен монотеистичен Бог и не е направил опит да го коригира. Този текст води до разбирането, че Богът на Библията, споменат от Марко, книжника и Исус, не е друг, а Бог Отец.

3. Исус Христос

Забележете кой е Бог според Исус:

а) Единственият истински Бог

Когато Исус се молеше на Своя Отец в Йоан 17:3, Той каза:

*„А това е вечен живот, да познаят **Тебе**, единствения истинен Бог, и Исус Христос, Когото си изпратил.“ Йоан 17:3*

Според Исус вечният живот се основава на познаването и връзката с две Личности или Същества: Бог и Исус. Забележете, че Исус говори за Своя Баща като за единствения истинен Бог. Също така има само един истински Бог, което означава един Бог на всички и над всички; един източник на целия живот и битие. В Своята молитва Исус не представи този единствен истински Бог като единство от три личности, а като отделна личност, Своя собствен Баща.

б) Господната молитва

Исус учеше самарянката да се моли на Отец (Йоан 4:23,24) и когато учениците Го помолиха да ги научи как да се молят, Той започна с думите:

*„И тъй, молете се така: **Отче наш**, Който си на небесата, да се свети Твоето име, да дойде **Твоето царство**, да бъде **Твоята воля** на земята, както е на небето... Защото **Твое** е царството, и силата, и славата завинаги. Амин.“ Матей 6:9, 10, 13*

С това Исус учи, че Отец е Богът на небето и земята. Човек се моли на Отец, молейки Неговото царство да дойде и Неговата воля да бъде осъществена, тъй като всичко принадлежи на Отца.

в) Властелинът на небето и земята

*„В същия час Исус се зарадва в духа Си и каза: Благодаря Ти, **Отче, Господи на небето и земята**, защото си утаил това от мъдрите и разумните, а си го открил на младенците. Да, Отче, защото така Ти се видя угодно.“ Лука 10:21*

Според Исус Неговият Баща е Господарят на небето и земята.

г) Исус никога не е твърдял, че е Бог

Исус никога не е твърдял, че е Богът на Библията. Той твърдеше, че е божествен, равен на Бог и взе името на Отца („Аз Съм“) за Себе Си. Той също така ясно каза кой е – Божият *Син*.

Човек не може да подхожда към Писанията с предубедени идеи. Това го кара да вижда това, което иска да види и да игнорира останалото.

Мнозина цитират някои от думите на Христос, но пренебрегват други думи, които хвърлят различна светлина върху това, което се опитват да докажат. Например:

- „Аз и Отец сме едно“ (Йоан 10:30), пренебрегвайки „Отец Ми е по-велик от Мене“ Йоан 14:28
- „Преди Авраам да бъде, Аз съм“ Йоан 8:58, пренебрегвайки „Аз съм Божият Син“ (Йоан 10:36)
- Исус казва: „Аз съм пътят, истината и животът“ (Йоан 14:6) и че Той дава живот на когото пожелае (Йоан 5:21); но също казва „Защото както Отец има живот в Себе Си; така даде и на Сина да има живот в Себе Си.“ Йоан 5:26

Две божествени Същества дават вечен живот и участват в изкуплението на човека, но Единият получи живота Си от Другия. С други думи, Отец е Източникът на целия живот и битие, включително живота на Исус, който е Спасителят и Авторът на живота за човешката раса. (Евреи 12:2)

Обърнете внимание и на следните думи на Исус. Докато ги четете, моля, запитайте се „Кой е споменатият Бог“ в тези стихове:

- „Защото Бог толкова възлюби света, че даде Своя Единороден Син, за да не погине ни един, който вярва в Него, но да има вечен живот: **17** Понеже Бог не е пратил Сина на света да съди света, но за да бъде светът спасен чрез Него.“ Йоан 3:16. **17**

• „А около деветия час Исус извика със силен глас: Или, Или, лама савахтани? сиреч: Боже Мой, Боже Мой, защо си Ме оставил?” Матей 27:46

• „Казва ѝ Исус: Не се допирай до Мене, защото още не съм се възнесъл при Отца; но иди при братята Ми и кажи им: Възнасям се при Моя Отец и вашия Отец, при Моя Бог и вашия Бог.” Йоан 20:17

Целта на земната мисия на Христос беше да разкрие Бог на човечеството. В тези текстове следните характеристики на Бог са ясно разкрити:

- Той има единороден Син.
- Той е Богът на Исус.
- Той е Бащата на Исус.

Исус говореше като човек, но имаше ли предвид това, което каза? Възможно ли е да се изгради теология и вяра в ученията на Исус, докато беше на земята?

Исус заяви, че Бог Отец е не само наш Бог, но и Негов Бог. Преди и след Своето възкресение Той свидетелства, че Отец е Неговият Бог.

Исус също каза:

„Работете, не за храна, която се разваля, а за храна, която трае за вечен живот, която Човешкият Син ще ви даде; защото Бог Отец Него е потвърдил с печата Си.” Йоан 6:27

Терминът „Бог Отец” не е име. Други преводи казват:

„... защото Него Отец потвърди с печата Си, сам Бог.“ (YLT)

„... защото Бог, Отец, Него потвърди с печата Си .“ (ASV)

„... защото Него потвърди с печата Си Отец, да Бог.“ (Дарби)

„... защото Отец, точно Бог, Него е потвърдил с печата Си.“ (RV)

Докато беше на земята, Исус определи Бог, Който Го е потвърдил с печата Си, като Свой Баща. Той ясно заяви че Неговият Отец е Единственият Истински Бог. Той е *Моят Бог и вашият Бог*. А когато говори за Себе Си, Исус заяви, че е Божият Син:

„И те всички казаха: Тogaва Ти Божият Син ли си? А Той им рече: Вие[право] казвате; защото съм.“ Лука 22:70

„... на Този, Когото Бог освети и прати на света, казвате ли, богохулстваш, защото рекох, Аз съм Божият Син?“ Йоан 10:36

Исус ясно и недвусмислено каза кой е Бог и кой е Той. Ето няколко други свидетели в евангелията, които потвърждават, че Исус е Божият Син:

а. Бог Отец (Матей 3:17, 17:5)

б. Демоните (Лука 4:41, 8:28)

в. Последователите на Исус:

i. Марта (Йоан 11:27)

ii. Петър (Матей 16:16)

iii. Римският войник (Матей 17:54)

iv. Всички ученици (Матей 14:33)

v. Йоан (Йоан 1:1) – Заявява, че Исус е божественото Слово на Бог, което е било с Бог преди началото на времето.

Евангелията ясно разкриват синовността и божествеността на Исус. Исус твърдеше, че е божествен, когато:

- заяви, че е АЗ СЪМ

- претендира за равенство с Бог, заявявайки, че е Божият Син:

*„А Исус им отговори: Отец Ми работи до сега, и Аз работя. **18** Затова юдеите искаха още повече да го убият; защото не само нарушаваше съботата, но и казваше, че Бог е Негов Отец, и [така] правеше Себе Си равен на Бога.“ Йоан 5:17-18*

- помоли последователите Си да вярват в Него по същия начин, по който вярваха в Бог, превръщайки Себе Си също така в обект на истинската вяра:

*„Да се не смуцава сърцето ви; вие вярвате в Бога, **вярвайте и в Мене.**” Йоан 14:1*

Той искаше Неговите ученици да имат същата вяра в Него, както имат в Бог. Той постави Себе Си наравно с Бог, когато става въпрос за нашата вяра.

Исус е еднакво божествен, както е Неговият Отец. Той е Бог в това, че има природата/естеството на Бог. Писанието не се притеснява да нарече Исус Бог, Йехова и Елохим; ние също не трябва да се притесняваме.

Тома Го нарече: *„Господ мой и Бог мой” Йоан 20:28*

Той е Бог. И все пак в цялото Писание – старозаветните пророци, Йоан Кръстител, евреите, Исус и Неговите последователи поддържаха единствеността на единия Бог, който е идентифициран като Бащата/Отец на Исус Христос.

Евангелията ясно разкриват, че Исус е божествен и Бог по естество, но в същото време обясняват, *защо* Той е наречен Бог. Не защото Той е Богът на Библията, нито защото Той е трета част от Бога на Библията. Той е наречен Бог, защото е Божият Син, Словото на Бог и присъствието на Бог, както видяхме по-рано. Това открихме също и в Стария завет - две божествени Същества, но един Бог.

Ученията на Исус в евангелията са в съвършена хармония с това, което Старият завет учи относно монотеизма. И двете свидетелстват, че монотеистичният Бог на Библията е Бог Отец, а не триединен Бог.

Целта на тези първи изучавания е да се изследва какво учи Писанието за единия Бог на Библията. Стиховете, които имат отношение към синовността на Исус или към идентичността на Светия Дух все още не са разгледани. Темите за Христовата

синовност и Светия дух ще бъдат разгледани в по-късни изучавания.

Правилното разбиране на това кой е единственият Бог на Библията полага солидна основа, върху която идентичността на Исус и Светия дух ще бъде лесно разбрана.

Две божествени същества, но един Бог

Евангелията разкриват две божествени Същества, но един Бог. Те разкриват Един, който е идентифициран като „*единственият истински Бог*” (Йоан 17:3) и върховният Източник на всички неща, включително живота на Сина. Другото божествено същество е идентифицирано като:

- Божият Син
- Словото Божие
- Еднакво божествен, както е Бог

От Евангелията научихме за същия „един истински Бог“, Когото открихме в Стария завет - източника на всичко, включително на Своя Син.

В Старият завет двете Същества са:

- Йехова и Неговият Ангел (Изход 14:19, 24)
- Йехова и Неговият Син (Притчи 8:22-30, 30:4)
- Йехова е *Богът на* Своя Син (Псалми 45:6, 7)

В Евангелията двете Същества са:

- Бог и Неговият Пратеник/Вестител (Йоан 17:25, 26)
- Бог и Неговият Син (Йоан 17:3)
- Бог Отец е *Богът на* Своя Син (Йоан 20:17 и т.н.)

Научихме също, защо Божият Син е божествен:

Старият завет

- Той е Синът на Йехова (Притчи 8:22-30:30:4)
- Той е присъствието на Йехова (Исая 63:9)
- Той е Гласът или Словото на Йехова (Изход 23:22)
- Той носи в Себе Си името на Йехова (Изход 23:21)

Евангелията

- Той е Божият Син (Йоан 10:36)
- Той е присъствието на Бог („*Аз и Моят Отец сме едно.*“) (Йоан 10:30)
- Той е Гласът и Словото на Бог (Йоан 1:1:12:49)
- Той носи Божието име в Себе Си (АЗ СЪМ) (Йоан 8:58)

И Старият завет и новозаветните евангелия свидетелстват за връзката между Бог и Неговия Син.

И двете свидетелстват за две божествени Същества, но един Бог на всички и един Източник на всичко, Когото познаваме като Бог Отец.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗИСКВАНЕ

Урок 8

МОНОТЕИЗМЪТ В ЕВАНГЕЛИЯТА

1. Каква значима подробност относно Йоан Кръстител показва, че той не се е покланял на триединен бог? Деяния на апостолите 19:1-3
2. Новозаветните евреи покланяли ли са се на триединен бог? Йоан 8:54
3. Исус нарича Себе Си в Йоан 8:57-59 „АЗ СЪМ“. Означава ли това, че Той претендира да е Бог по същия начин, както Неговият Баща е Бог? Защо да или защо не?
4. Кой две неща относно Бог каза Исус на жената при кладенеца?
5. Какво ни казва разговорът на Исус с книжника за това, кой е Бог? Марко 12:28-34

Монотеизмът според апостолите

Що се отнася до Библията, всички християни имат едни и същи думи на Исус, записани в евангелия. Човек би предположил, че това ще доведе всички до едно и също заключение относно идентичността на Бог. Но може да се види, че не всички християни споделят едно и също разбиране за Бог. Проблемът не е в написаните думи, а в това как ги разбира читателят.

Веднъж Исус попита един законник:

*"Какво пише в закона? **Как** четеш?" Лука 10:26*

„Как“ се чете и разбира?

Например: Помислете за разликата между тринитарното и нетринитарното тълкуване:

Вдъхновени думи

- Един Бог
- Син на Бога
- Дух на Бог
- Единороден Син

Тринитарно разбиране

- Триединен Бог (3 в 1)
- Бог Син
- Бог Дух
- Уникален Син

Нетринитарно разбиране

- Бог Отец
- Син на Бога

- Дух/Живот на Бог
- Единороден на Бога

Този урок ще разгледа как учениците разбираха ученията на Исус по отношение на библейския монотеизъм. Тяхното разбиране относно Христовата синовност и идентичността на Светия Дух ще бъде изследвана в следващите изучавания.

Ако може да се установи, че когато в Библията се казва „Един Бог“, това се отнася за Бог Отец, а не за единство или триединство или семейство, тогава, каквото и да е разбирането на някого по отношение на Светият дух и Божият Син, то трябва да се вписва в истинската концепция за монотеизма.

Човек не може да заключи, че единственият Бог на Библията е съставен от двама или трима, щом се съгласим, че Библията ясно учи, че единственият Бог е Бог Отец.

В този урок ще разгледаме писанията на апостолите, за да открием в какво са вярвали и какво са учили относно идентичността на Бог.

Със сигурност учениците, които са ходели и разговаряли с Исус, видели са Го да се възнася на небето, получили са Светия дух на Петдесетница и са написали Новия завет са разбрали правилно учението на Исус за Бог.

И така, какво са разбрали *те* от Стария завет и ученията на Исус по тази тема? Вярвали ли са в монотеизма? И ако е така, в какъв тип монотеизъм?

Нека започнем с разглеждане на първия въпрос:

1) Вярвали ли са учениците в монотеизма (един Бог)?

*„Разбираме, че е **един Бог**, Който ще оправдае обрязаните от вяра и необрязаните чрез вяра.” Римляни 3:30*

*„И тъй, що се отнася до яденето на онези неща, които се поднасят в жертва на идоли, знаем, че идолът е нищо на света и това, че **няма друг Бог освен един.**” 1 Коринтяни 8:4*

„Един Бог и Отец на всички, Който е над всички, чрез всички и във вас всички.“ Ефесяни 4:6

*„Защото има **един Бог** и един Посредник между Бога и хората, човекът Христос Исус.“ 1 Тимотей 2:5*

*„Ти вярваш, че има **един Бог**, и добре правиш, дяволите също вярват и треперят.“ Яков 2:19*

Доста очевидно е, че те са вярвали в монотеизма. Все пак някой, който вярва в троицата, модализма или в един, единствен Бог и Неговия Син, може да каже „Амин“ на тези стихове. Важно е да разберем какво са *имали предвид* учениците под **един Бог**.

2) Какво са разбирали те относно идентичността на този единствен Бог?

Павел:

В 1 Коринтяни 8:4 той казва, че „няма друг Бог освен Един“. В стих 6 той ни казва кой е този Бог:

*„Но за нас има само един Бог, **Отец, от Когото е всичко**, и ние в Него; и един Господ Исус Христос, чрез Когото е всичко, и ние чрез Него.“ 1 Коринтяни 8:6*

Когато Павел пише „един Бог“, какво има предвид с това? Дали е имал предвид триединен Бог, или има предвид един единствен Бог, Бог Отец?

Въпросът не е какво разбира християнинът от 21 век. Въпросът е, какво е разбирал Павел; какво е вярвал и какво е учил?

Павел не беше неуверен кой е единственият Бог на Библията. Това е Отец, Източникът на всички неща. Той многократно изтъква това:

*„За да можете с един ум и с една уста да прославите Бога, **Отца на нашия Господ Исус Христос**.“ Римляни 15:6*

*„Има едно тяло и един дух, както и бяхте призовани към една надежда на звание то ви; Един Господ, една вяра, едно кръщение, **Един Бог и Отец на всички**, Който е над всички, чрез всички и във всички вас.“ Ефесяни 4:4-6*

Въпреки че Павел споменава един дух и един Господ, той все пак подчертава - само **един Бог**.

Той също така уточнява кой е този единствен Бог. Това не е нито духът, нито е Господ, нито пък е комбинация от трите; това е Отец.

Простото цитиране на стихове, които споменават баща, син и дух, не означава автоматично троица. Човек трябва да разбере какво казва авторът. Той ясно и многократно заявява, че Бог е Отецът на Исус:

„Благословен да бъде Бог, Отецът на нашия Господ Исус Христос, Отец на милостите и Бог на всяка утеха...” 2 Коринтяни 1:3

Бог е Бащата/Отецът на нашия Господ Исус Христос!

Отново забележете:

„...когато [казвам], че Му е било покорено всичко, тогава и сам Синът ще се покори на Този, Който Му е покорил всичко, за да бъде Бог всичко и във всички“. 1 Коринтяни 15:28

Исус ще бъде подчинен на Отец! Защо?

- За да може Бог, Отец, да бъде всичко във всички. Защо?
- Защото Отец е *Източникът на всички неща*, включително на живота на Своя Син.

Павел е разбирал, че терминът „един Бог“ в Писанията и в Христовите учения се отнася до Бог Отец, единствения Източник на всички неща. Той не е разбирал термина „един Бог“ да означава единство от три личности.

Яков

„Ти вярвай, че има един Бог, и добре правиш; и дяволите вярват, и треперят.” Яков 2:19

Какво имаше предвид Яков под един Бог - триединен Бог или Бог Отец?

*„С него благославяме Бога, **именно Отец**; и с него проклинаме човечите, създадени по подобие на Бога.” Яков 3:9*

Според Яков този единствен Бог е Отец. Точно както Павел, Яков казва, че Бог, за Когото Исус и Старият завет говореха, на Когото се покланяха и на Когото християните трябва да се покланят, е Бащата/Отецът на Исус Христос.

Безопасно е да разбираме думите на Исус по същия начин, както Неговите ученици са ги разбирали.

Петър

*„Благословен да бъде **Бог и Отец** на нашия Господ Исус Христос, който според Неговата изобилна милост ни роди отново за жива надежда чрез възкресението на Исус Христос от мъртвите.”
1 Петър 1:3*

Петър повтаря същото разбиране. Единственият Бог на Библията е Богът и Отецът на нашия Господ Исус Христос. Той е не само нашият Бог, но Той също така е Богът на Исус.

Йоан

„В това се яви любовта на Бога към нас, че Бог изпрати Своя единородния Син в света, за да живеем чрез Него.” 1 Йоан 4:9

„В това се състои любовта: не че ние обикнахме Бога, но че Той ни възлюби и изпрати Сина Си да бъде умилоствение за нашите грехове.” 1 Йоан 4:10

Според Йоан кой е Бог? Това е Този, Който имаше Син, Когото да изпрати, Бащата/Отецът на Исус.

*„Ако приемаме свидетелството на човеците, то свидетелството на Бога е по-голямо; защото това е свидетелството на Бог, което Той е свидетелствал за Своя Сина. **10** Който вярва в Божия Син, има [това] свидетелство в себе си; който не вярва Бога, направил Го е лъжец, защото не е повярвал свидетелството, което Бог е свидетелствал за Сина Си. **11** А свидетелството е това, че Бог ни е дал вечен живот, и че тоя живот е в Сина Му. 12 Който има Сина, има тоя живот; който няма Божия Син, няма тоя живот.” 1 Йоан 5:9-12*

Ясно е, че Йоан говори за Бог Отец (източника на всички неща), който има Син.

„Бог ни е дал вечен живот и този живот е в Неговия Син“ 1 Йоаново 5:11

Вечният живот не се намира в думи, дела или усилия. Вечният живот се намира в личност - Исус Христос, Божия Син. Който има Сина, има вечен живот. Ако животът се намира в Сина, тогава врагът на душите ще се стреми да ви отнеме вечния живот, като ви отнеме Божия Син. Бог е избрал да ни даде живот чрез Своя Син.

Трагично е, че врагът е успял да направи това в живота на хората, като е заменил Сина на Бог с „Бог Син“. Тези названия може да звучат подобно, но в действителност се различават радикално едно от друго.

Терминът „Божия Син“ идентифицира чий Син е Той. Тази идентичност Го квалифицира като единствения възможен Спасител на света, като единственото божествено Същество, което може да умре вместо човека. Докато терминът „Бог Син“ вече не идентифицира истински Син, а по-скоро въвежда друг бог, чието название е „Син“. Един добър начин да се илюстрира разликата е чрез следния паралел:

„Кучето на Джон“ срещу „кучето Джон“.

Доста очевидно е, че има голяма разлика в значението.

Продължавайки в текста, Йоан пише:

„Знаем още, че Божият Син е дошъл и ни е дал разум да познаем Него, Който е истинен; и ние сме в Него, Който е истинен, и в Неговия Син Исус Христос. Това е истинският Бог и вечен живот.“ 1 Йоан 5:20

Този стих казва ли, че Исус е истинският Бог?

Прочетете го отново:

*„Знаем още, че Божият Син е дошъл и ни е дал разум да познаем **Него, Който е истинен**; и ние сме в **Него, Който е истинен**, и в **Неговия Син Исус Христос**. Това е **истинският Бог** и вечен живот.“ 1 Йоан 5:20*

Този, Който е истинен, има Син на име Исус. Този, Който е истинен, следователно е Отец.

Според Исус в Евангелието на Йоан Отец е единственият истински Бог. В молитва към Своя Баща, Исус каза:

„А това е вечен живот: да познаят Тебе, единствения истинен Бог, и Исуса Христа, Когото си изпратил.“ Йоан 17:3

Йоан беше този, който написа това евангелие. Щеше ли да противоречи на думите на Исус, които по-рано беше записал? Абсолютно не!

Исус говори за Своя Баща като за единствения истински Бог. Йоан повтаря същата идея:

Бащата/Отецът на Христос е истинският Бог.

*„Никой, който върви напред, и не пребъдва в Христовото учение, няма Бога. Този, който пребъдва в Христовото учение, той има **и Отца и Сина**.“ 2 Йоан 1:9*

Кой е „Бог“ в горния стих? Има две същества, споменати в първото изречение - Христос и Бог. Йоан обяснява, че ако отхвърлите едното, отхвърляте и другото. В следващото изречение той представя обратния сценарий - че ако имате единия, вие също

имате и другия – и тук той идентифицира Бог като Отец, а Христос като Сина.

Това е в пълна хармония с думите на Исус, записани от Йоан в неговото евангелие:

„Исус в отговор му каза: Ако Ме обича някой, ще пази думите Ми и Моят Отец ще го възлюби и Ние ще дойдем при него и ще направим обиталище в него.” Йоан 14:23

Във второто си писмо Йоан отново повтаря думите на Исус, записани в Евангелието, разкривайки съществуването на две божествени Същества - Бог и Неговия Син.

Според Павел, Петър, Яков и Йоан единственият истински Бог на Библията е Отец.

Апостолите след смъртта и възкресението на Христос и след приемането на Светия дух, който ги насочва към цялата истина, вярваха и учеха, че Бог е един единствен индивид/една единствена личност. Те не учеха, че Бог е триединство от три личности.

Ясни стихове

Позволете ми да подчертая само един стих от споменатите. За мен 1 Коринтяни 8:6 е един от най-ясните стихове в Писанието относно тази тема.

„Но за нас има само един Бог, Отец, от Когото е всичко, и ние в Него; и един Господ Исус Христос, чрез Когото е всичко, и ние чрез Него.” 1 Коринтяни 8:6

Ако Павел вярваше в триединен Бог, този текст щеше да е идеалното място да разкрие това! Той лесно би могъл да каже: „Но за нас, християните, има само един Бог - Отец, Син и Свети Дух, от които са всички неща...” Но той не го направи. Той идентифицира своя „един Бог“ като единствено Отец, който е Източникът на всички неща. След това представи Исус Христос като свой единствен Господ или Учител, „*чрез Когото е всичко*“.

Очевидно Павел вярва и учи, че Отец е Източникът на всички неща, а Неговият Син е каналът, чрез който Бог създава, поддържа и изкупва Своего творение. Той описва това на няколко други места:

„Бог, Който в различни моменти и по много начини е говорил в старо време на бащите ни чрез пророците, в тези последни дни ни говори чрез Своя Син, Когото е поставил наследник на всичко, чрез Когото е направил и световите...” Евреи 1:1, 2

„...и да осветлявам всичките в наредбата относно тайната, която от векове е била скрита у Бога, Създателя на всичко чрез Исус Христос...” Ефесяни 3:9

*„...Който е образът на невидимия Бог, първороден преди всяко създание; **16** понеже чрез Него бе създадено всичко, [което е] на небесата и на земята, видимото и невидимото, било престоли или господства, било началства или власти, всичко чрез Него и за Него бе създадено; **17** и Той е преди всичко, и всичко чрез Него се сплотява.” Колосяни 1:15-17*

Той е разбирал, че има две божествени Същества, и двете участващи в сътворението. Но Един (Бащата) е Източникът на всички неща; Другият (Синът) е Каналът, чрез който Бог е направил всичко. Според Писанието има само един Източник на всички неща и това е Отец.

Две божествени същества са разкрити в Стария и Новия завет, но има само едно Източник. Двама участват в делото на сътворението и изкуплението, но Единият е Синът на Другия. Единият е пратеникът, присъствието и словото на Другия.

Това е важно да се разбере, защото Библията говори за Исус като за Бог. Исус е божествен и достоен за нашето поклонение. Той беше роден, а не създаден. Ако не разберем основополагащия принцип, че терминът „един Бог“ се отнася до „единствения Източник на всички неща“, Отец, ще се натъкнем на всякакъв вид объркване.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗИСВАНЕ

Урок 9

МОНОТЕИЗМЪТ СПОРЕД АПОСТОЛИТЕ

1. Как Павел идентифицира единия Бог? Посочете три библейски текста, за да подкрепите отговора си.
2. Кой два текста потвърждават, че Бог според Яков е Отец?
3. Според Петър Исус имал ли е Бог? 1 Петрово 1:3
4. Кой е Бог според Йоан в 1 Йоаново 5:9-12?
5. Каква е разликата между „Синът на Бог“ и „Бог Син“?

Монотеизмът според Откровение

Разглеждайки Откровение, последната книга на Библията, може ли човек да открие монотеизъм? Ако е така, това триединен монотеистичен Бог ли е или е един единствен монотеистичен Бог?

*„Откровение на **Исуса Христа**, което Му даде **Бог**, за да покаже на слугите Си онова, което има да стане скоро; а [Христос] прати, та [го] яви чрез ангела Си на Своя слуга Йоан...”*
Откровение 1:1

Бог даде това откровение на Исус. За кого се отнася терминът „Бог“?

Ако Бог дава нещо на Исус, идентичността на Бог не може да включва Исус. Трябва да е различен индивид, Когото следващите стихове ясно идентифицират като Неговия Баща.

*„...и от **Исуса Христа**, [Който е] верният свидетел, първородният от мъртвите и началникът на земните царе. На този, Който ни люби и ни е развързал от греховете ни чрез кръвта Си, **6** [и Който] ни е направил Царство от свещеници на своя **Бог и Отец**, на Него [да бъде] слава и господство във вечни векове. Амин.”* *Откровение 1:5, 6*

Книгата Откровение не само потвърждава, че Бог е Бащата на Исус, но също така потвърждава, че Отец е Богът на Исус:

*„Който победи, ще го направя стълб в храма на **Моя Бог**; отгдето няма вече да излезе вън; и ще напиша на него името на **Моя Бог**, [и името на града на **Моя Бог**], новия Ерусалим, който слиза от небето от **Моя Бог**; [ще напиша] и Моето ново име.“*
Откровение 3:12

Това е в съответствие със Стария завет, евангелията, писанията на апостолите и думите на Исус.

Откровение 4

„Начаса се намерих в [изстъпление чрез] Духа, и, ето, престол беше поставен на небето, и на престола седеше Един. 3 И седналият приличаше на камък яспис и сардис; [имаше] около престола и дъга, на глед като смарагд...” Откровение 4:2-3

*И четирите живи същества, имащи по шест крила, бяха пълни с очи изоколо и извътре; и те не престават денем и нощем да казват: Свет, свет, свет е **Господ Бог Всемогъщи**, Който бе, Който е, и Който ще бъде. 9 И когато живите същества принасят слава, почит и благодарение на **Този, Който седи на престола** и живее до вечни векове, 10 двадесетте и четири старци падат **пред седящия на престола**, и се кланят на **Онзи**, Който живее до вечни векове, и полагат короните си **пред престола**, казвайки: 11 Достоен си, **Господи наш и Боже наш**, да приемеш слава, почит и сила; защото **Ти** си създал всичко, и поради **Твоята** воля [всичко] съществува и е било създадено.”* Откровение 4:8-11

Йоан видя "Един", седнал на трона, който се нарича: "Господ Бог Всемогъщи" Откровение 4:8. Той е почитан от 4-те живи същества и 24-те старейшини.

Странична бележка: Когато ангелите викат: „свят, свят, свят“, те НЕ го казват три пъти, защото е троица. Не, контекстът ни показва точно, защо го казват три пъти:

„... Свят, свят, свят Господ Бог Всемогъщи, Който бе, Който е, и Който ще бъде.” Откровение 4:8

Бог е Свят в **миналото**, Свят в **настоящото** и Свят в **бъдещето**. Има само „Един“ седнал на трона:

*„И видях в десницата на **седящия на престола** книга, написана отвътре и отвън запечатана със седем печата.”* Откровение 5:1

Господ Бог Всемогъщият, когото Йоан видя да седи на трона, имаше книга в ръката Си.

Няколко стиха по-късно, в Откровение 5:6, на сцената се появява друга личност. Йоан видя Едно агне като заклано, стоящо всред престола на Бога и 24-те старейшини:

„И видях между престола и четирите живи същества - между [тях и] старейшините, че стоеше Агне като заклано, което имаше седем рога и седем очи, които са седемте Божии духове, разпратени по цялата земя. 7 И То дойде, та взе [книгата] от десницата на седящия на престола.“ Откровение 5:6-7

Никой не би отрекъл, че Този, Който е символизиран като „заклано Агне“, е Исус Христос. Това означава, че „Единият“, седнал на трона в небето и почитан като Единствения Бог на Библията, е Отец.

Това видение има голяма прилика с видението от Данаил 7:

*„9 Гледах догдето се положиха престоли, и **Старият по дни** седна, чието облекло беше бяло като сняг, и космите на главата Му като чиста вълна, престолът Му - огнени пламъци, и колелата Му пламенен огън...13 Гледах в нощните видения, и ето, **един като Човешкият Син** идеше с небесните облаци и стигна до **Стария по дни**; и доведоха Го пред Него.“* Даниил 7:9, 13

И двете видения разкриват две Същества, участващи в делото на изкуплението и съда. Единият от двете Същества е наречен „*Старият по дни*“ или „Господ Бог Всемогъщият“. И в двете видения само Един беше седнал на трона и почитан като Бог на небето. И двете виденията представят Бог Отец като Единствен Бог на небето и земята.

Откровение 7

„След това видях, и ето голямо множество, което никой не можеше да изброи, от всеки народ, и от [всичките] племена, люде

и езици, стоящи пред **престола** и пред **Агнето**, облечени в бели дрехи, с палмови [клони] в ръцете си, **10** и викаха с висок глас, казвайки: **Спасение на нашия Бог**, Който седи на престола, **и на Агнето! 11** И всичките ангели стояха около престола и [около] старейшините и четирите живи същества; и паднаха на лицето си пред престола, та се поклониха **Богу**, казвайки: **12** Амин! благословение, слава и премъдрост, благодарение и почит, сила и могъщество **на нашия Бог до вечни векове. Амин.**” Откровение 7:9-12

Забележете какво казва голямото множество:

„Спасение на нашия **Бог**, Който седи на престола, **и на Агнето.**“
Откровение 7:10

Всички изкупени в небето знаят кой е техният Бог, Който седи на трона.

Те разбират, че Отец е техният Бог и че Неговият Син е Агнето. Бащата е „Богът“, на Когото ангелите се покланят и обожават в стихове 11 и 12.

Откровение 20-22

„Блажен и свет оня, който участва в първото възкресение; над такива втората смърт не ще има сила; а те ще бъдат свещеници **Богу и на Христа** и ще царуват с Него хиляда години.“
Откровение 20:6

„И храм не видях в него, защото неговият храм е **Господ Бог Всемогъщият и Агнето.**“ Откровение 21:22

„След това, [ангелът] ми показа река с вода на живот, бистра като кристал, която извираше от престола на **Бога и на Агнето** [и течеше] [всред] улицата му...**3** Нищо проклето не ще има вече; и престолът на **Бога и на Агнето** ще бъде в него, и Неговите слуги ще Му служат.“ Откровение 22:1, 3

Много ясно е кой е „Бог“. Две Същества се споменават многократно заедно. Единият е наречен *Бог*, а Другият е наречен *Христос* или *Агнето*.

Книгата Откровение описва същата истина, която се вижда в цялата Библия. Това е монотеистична книга. Тя не разкрива триединен монотеизъм, а по-скоро един индивидуален Бог, от Когото са всички неща.

Точно както останалата част от Библията, книгата Откровение представя две Божествени Същества:

- Бог и Агнето

или

- Бог и Неговият Син.

Две божествени същества, но един Бог, един върховен авторитет в небето. Волята на Бог Отец, както Исус казва (Матей 6:9,10), е тази, която се изпълнява на небето.

Първата ангелска вест

В светлината на това, за кого говори Първата ангелска вест?

*„И каза със силен глас: Бойте се от **Бога**, и въздайте Нему слава, защото настана часът, когато Той ще съди; и поклонете се на Този, Който е направил небето и земята, морето и водните извори.“* Откровение 14:7

Кой е този Бог, от Когото трябва да се боим, на Когото да отдаваме слава и на Когото да се покланяме?

Говори ли се за триединен монотеистичен Бог или се говори за Бог Отец?

Книгата Откровение ясно свидетелства, че става въпрос за Бог Отец. Всеки път, когато терминът „Бог“ е използван в Откровение, се отнася до Бог Отец. Следователно, първата ангелска вест не ни инструктира да се боим и да се покланяме на триединен

монотеистичен Бог. Тя ни заповядва да се покланяме на Бог Отец като единствения истински Бог на Библията, Суверенния Цар на вселената.

В края на краищата точно в евангелието на Йоан, писателя на Откровение, четем следните думи от Исус:

*„Но иде час, и сега е, когато истинските поклонници ще се покланят на **Отца** с дух и истина; защото такава иска **Отец** да бъдат поклонниците Му.“ Йоан 4:23*

Записаните от Йоан думи на Исус насочват истинския поклонник да се покланя на Отец. Следователно нелогично е да вярваме, че Йоан ще противоречи на думите на Исус в Трите ангелски вести, същите вести, които са предназначени да обърнат сърцето на истинския търсач да се покланя и служи на Бога от Библията.

След като бяха заплашени и освободени от свещениците и управниците, Йоан и Петър се върнаха обратно към своите съмишленици и присъединиха гласовете си към молитвата и благодарността към Бог. Те се молеха в един дух:

*„А те като чуха, издигнаха единодушно глас към **Бога** и рекоха: **Господи, Ти си Бог, Който си направил небето, земята, морето и всичко що е в тях...***

*27 Защото наистина и Ирод и Понтийски Пилат, с езичниците и Израилевите люде, се събраха в тоя град против **Твоя свят Служител Исуса, Когото Ти си помазал...**“ Деяния 4:24, 27*

Очевидно в тази молитва те вярваха, че техният Господ Бог, „*Който е направил небето и земята, и морето*“ (същите думи както в Откровение 14:7) е Бог Отец и че Той има „свят Служител“ (в някои преводи свято дете) на име Исус. Те може да са говорили само на Отец. Исус е "светият Служител" на Бога, споменат в Откровение 14:7.

Библията е много ясна за единствеността на Бог и не оставя място за тълкуване на това, какво означава тази „единственост“ или какъв вид монотеизъм е представен. Тя категорично учи, че единственият истински Бог на Библията е „едно индивидуално Същество“, наречено „Бог Отец“.

Тази истина е хармонично проповядвана и разкрита в:

- Старият завет
- Евангелията, особено свидетелствата на Йоан Кръстител, Исус и евреите
- Писанията на апостолите
- Последната книга на Библията, книгата Откровение

Това означава:

- Първият Илия (евреин) се е покланял на Отец като на Единствен Истински Бог.
- Вторият Илия (Йоан Кръстител) се е покланял на Отец като на Единствен Истински Бог.
- И Третият Илия (Божиите хора от последните дни, Малахия 4:5), ще дадат вестта на Илия (трите ангелски вести), за да насочат хората обратно към Отец като Единствения Истински Бог. Не е чудно, че те имат името на Отца, написано на челата им. (Откровение 14:1)

Като Божи народ на „последните дни“, които прогласяват вестите на трите ангела към света, ние трябва да почитаме и насочваме хората към същия Бог, на Когото са се покланяли първият и вторият Илия и към Когото са насочвали хората.

Триединството е непознато в Писанията

Доктрината за триединството, която учи за триединен монотеизъм, е чужда на Писанията. Тя представя различен Бог от Този, на Когото се покланят в цялото Писание. В най-добрия случай това е

само обърканото човешко тълкуване на Писанието. Следният цитат доказва това:

*„Въпреки че ниито един пасаж от Писанието не представя официално доктрината за Троицата, тя е приета като факт от писателите на Библията и спомената няколко пъти... **Само чрез вяра** можем да приемем съществуването на Троицата.”*
(Adventist Review, Vol. 158, No. 31, 1981, p.4)

Чарлз Райри (професор по систематична теология и декан на докторантурата в Даласката духовна семинария; също служил като президент и професор в учреждението, което сега е известно като Cairn University), в своя уважаван труд **Основна теология** пише:

*„Много доктрини се приемат от евангелистите като ясно учени в Писанието, за които няма доказателствени текстове. Доктрината за Троицата предоставя най-добрия пример за това. Справедливо е да се каже, че Библията не учи ясно доктрината за Троица... **Всъщност няма дори един доказателствен текст**, ако под доказателствен текст разбираме стих или пасаж, който „ясно“ заявява, че има един Бог, който съществува в три лица... Горните илюстрации доказват погрешността на заключението, че ако нещо не е доказателствен текст в Библията, не можем ясно да преподаваме резултатите... Ако беше така, никога не бих могъл да преподавам доктрината за Троицата.”* (Основно богословие – Basic Theology, 1999 г., стр. 89, 90)

В светлината на написаното от Чарлс Райри (Charles Ryrie) и Адвентист Ривю (Adventist Review) в горните изявления, моля, обърнете внимание на едно предизвикателство, отправено от Католическата църква:

„Нашите опоненти понякога твърдят, че ниито едно вярване не трябва да се поддържа догматично, ако не е изрично посочено в Писанието... но самите протестантски църкви са приели такива догми като Троицата, за които няма точен авторитет в евангелията.” - Грахам Грини („Успение на Мария“ - Assumption of Mary, списание Life, 30 октомври 1950 г., страница 51)

За да се наложи приемането на доктрината за триединството в християнските кръгове и тя да се направи тест за приобщаване, е необходимо разбирането и традицията на човека, а не Писанията да се направят такъв тест за приобщаване.

Истинският библейски монотеизъм не оставя място за триединен Бог. Истината за единствения истински Бог и Неговия единороден Син е хармонично учена и поддържана в цялата Библия. От Битие до Откровение са представени само две божествени Същества:

Старият завет

- Йехова и Неговият Ангел (Изход 14:19, 24)
- Йехова и Неговият Син (Притчи 8:22-30; 30:4)
- Йехова е Богът на Своя Син (Псалми 45: 6,7)

Евангелията

- Бог и Неговият Пратеник/Вестител (Йоан 17:25, 26)
- Бог и Неговият Син (Йоан 17:3)
- Бог Отец е Богът на Своя Син (Йоан 20:17 и т.н.)

Апостолите и Откровение

- Бог и Агнето (Откровение 7:10)
- Бог и Неговият Син (Римляни 15:6; 2 Коринтяни 1:3)
- Бог Отец е Богът на Своя (възкръснал) Син (Откровение 3:12).

Две божествени Същества, но „*един Бог, Единственият Източник на всички неща*“, включително на Своя Син. Това е Библейският монотеизъм.

„Но за нас има само един Бог, Отец, от Когото е всичко, и ние в Него; и един Господ Исус Христос, чрез Когото е всичко, и ние чрез Него.” 1 Коринтяни 8:6

Правилното разбиране на това какво означава терминът „*един Бог*“ не само разкрива истината за това кой е Богът на Библията,

но също така обяснява защо, въпреки че и Отец, и Исус са божествени по природа, има само *един истински Бог, един източник на всички неща*.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗИСКВАНЕ

Урок 10

МОНОТЕИЗМЪТ СПОРЕД ОТКРОВЕНИЕ

1. Как Откровение 1:5,6 идентифицира Бог?
2. В Откровение 4:8 каква е действителната причина четирите живи същества три пъти да казват „Свят“?
3. От къде знаем, че голямото множество в небето ще признава две божествени Същества, а не триединен бог? Откровение 7:10
4. Как са наречени двете божествени Същества в Откровение 22:1,3?
5. За Кого говори първата ангелска вест? Откровение 14:7

Урок 11

Кой е Исус?

В предишните уроци ясно установихме, че Богът на Библията е единствен монотеистичен Бог, Бащата на Исус, Източникът на всички неща и единственият истинен Бог. Този урок отговаря на въпроса: Кой е Исус?

В уроци 6-10 установихме следното за Исус:

Старият завет

- Той е Синът на Йехова (Притчи 8:22-30; 30:4)
- Той е присъствието на Йехова (Исая 63:9)
- Той е Гласът или Словото на Йехова (Изход 23:22)
- Той носи в Себе Си името на Йехова (Изход 23:21)

Евангелията

- Той е Божият Син (Йоан 10:36)
- Той е присъствието на Бог (Аз и Моят Отец сме едно – Йоан 10:30)
- Той е Гласът или Словото на Бог (Йоан 1:1; 12:49)
- Той носи в Себе Си Божието име (Аз съм – Йоан 8:58)

Назоваването му Божи Син повдига много въпроси за Неговия произход и божественост.

Кой твърдеше Исус, че е?

„...то на Този, Когото Бог освети и прати на света, казвате ли, богохулстваш, защото рекох, Аз съм Божий Син?“ Йоан 10:36

Исус твърдеше, че е Божият Син. Той никога не е наричал Себе Си Бог Синът, както и никой писател на Писанието не Го е наричал така.

В друг разговор между Исус и евреите четем:

„Затова юдеите искаха още повече да Го убият; защото не само нарушаваше съботата, но и правеше Бога Свой Отец, и [така] правеше Себе Си равен на Бога.” Йоан 5:18

Причината, поради която евреите искаха да убият Исус, е, че Той твърдеше, че е Син на Бога. Той каза, че Бог е Негов Баща.

„Юдеите му отговориха: Ние имаме закон и по нашия закон Той трябва да умре, защото направи Себе Си Божии Син.” Йоан 19:7

„Упова на Бога; нека Го избави сега, ако Му е угоден; понеже каза: Божий Син съм.” Матей 27:43

Исус ясно твърдеше, че е Божият Син и тези, които Го чуха, ясно разбраха какво твърди Той.

Как Отец идентифицира Исус?

Евангелията описват как Бог Отец говори от небето три пъти. Два пъти Отец каза: *„Това е Моят възлюбен Син, в Когото е Моето благоволение“* Матей 3:17; 17:5

Със сигурност Божиите думи заслужават доверие. Някои биха казали, че Бог говореше на прост, лесен за разбиране човешки език.

Тази линия на разсъждение обикновено се използва за насърчаване на идеята, че Исус не е буквален Син на Бога. Той е наречен Син, само за да може човек да разбере триединната природа на Бог, подчертавайки, че Той не е Божият Син, но е Бог Синът, съвечен с Отца.

Ако Исус искаше неговите последователи да вярват, че Бог е триединство, че Той е Бог Син и че никога не е бил раждан в дните на вечността, тогава защо просто не го е казал така?

Защо ще ни объркава, като твърди, че е Божият Син, ако в действителност не е бил Божият Син? Объркването изчезва, когато човек приеме с вяра това, което Исус казва.

Кой е Исус според учениците?

Йоан Кръстител:

„И видях и свидетелствам, че този е Божият Син.” Йоан 1:34

Натанаил:

„Натанаил в отговор Му каза: Рави, Ти си Божият Син; Ти си царят на Израел. Йоан 1:49

Петър:

„А Симон Петър в отговор каза: Ти си Христос, Синът на живия Бог.” Матей 16:16

Павел след срещата си с Исус по пътя за Дамаск:

„И веднага започна да проповядва Христос в синагогите, че Той е Божият Син.” Деяния 9:20

„Верен е Бог, от Когото бяхте призвани в общение с Неговия Син Исус Христос, нашия Господ.” 1 Коринтяни 1:9

Марта в разговор с Исус:

„Тя Му каза: Да, Господи, вярвам, че Ти си Христос, Синът на Бог, Който трябва да дойде на света.” Йоан 11:27

Записът на Матей за ходенето на Исус по водата:

„А ония, които бяха в ладията, Му се поклониха и казаха: Наистина Ти си Божий Син.” Матей 14:33

Кой е Исус според казаното от падналите ангели?

„Той, като видя Исуса, извика, падна пред Него, и рече със силен глас: Какво имаш Ти с мене, Исусе, Сине на Всевишния Бог? Моля Ти се, недей ме мъчи. Лука 8:28 (вижте също Матей 8:29)

Бог Отец обяви, че Исус е Неговият Син; апостолите и демоните вярваха и изповядваха, че Исус е Божият Син.

Съдът и разпъването на Исус:

"А Той мълчеше и не отговори нищо. Първосвещеникът пак Го попита, като Му каза: Ти ли си Христос, Синът на Благословения?" Марко 14:61

„А Исус рече: Аз съм; и ще видите Човешкия Син седящ отдясно на силата и идеещ с небесните облаци.“ Марко 14:62

Твърдението на Исус за Неговата синовност беше достатъчно важно, за да бъде разпнат заради него.

Библията категорично и недвусмислено свидетелства за това, че Исус е Синът Божий:

- Павел го проповядва (Деяния 9:20) и Йоан Кръстител свидетелства за това (Йоан 1:34)
- Учениците го провъзгласиха (Матей 14:33)
- Христос научи Никодим, че това е така (Йоан 3:16)
- Исус беше разпнат за това (Марк 14:62)
- Отец го разкри на Петър (Матей 16:16),
- Два пъти Отец го провъзгласи от небето (Матей 3:17, 17:5)
- Войникът под кръста го изповяда (Матей 27:54)
- Дяволите повярваха и го провъзгласиха (Лука 8:28)
- Исус го преподаваше (Йоан 10:36, 5:18)

Вярата в синовността на Исус е предпоставка за кръщение и вечен живот:

Филип:

„И Филип рече: Ако вярваш от все сърце, можеш (да се кръстиш). А той в отговор каза: Вярвам, че Исус Христос е Божият Син.“ Деяния 8:37

Йоан:

„А тия са написани за да повярвате, че Исус е Христос, Божият Син, и, като вярвате, да имате живот чрез Неговото име.“ Йоан 20:31

Вярата, че Исус е Божият Син, води до вечен живот.

„Всеки, който изповяда, че Исус е Божият Син, в него обитава Бог и той в Бога.“ 1 Йоан 4:15

„Тези неща писах на вас, които вярвате в името на Божия Син; за да знаете, че имате вечен живот и да вярвате в името на Божия Син.“ 1 Йоан 5:13

Синовността на Исус е решаваща основополагаща истина на Евангелието и на спасителния план. „Бог Син“ не се среща в Писанията; винаги се говори за Исус като „Божия Син“.

Исусовата синовност не може да е метафорична

Ако синовността на Исус към Отец е метафорична, тогава:

☐ Евреите по Неговото време не биха сметнали това за богохулство

☐ Тези, които чува думите Му, не биха разбрали, че Той твърди, че е бил роден от Бог в дните на вечността и не биха Го обвинили в богохулство, като казват: „*Не за добро дело [искаме да] Те убием с камъни, а за богохулство, и защото Ти, бидейки човек, правиш Себе Си Бог.*“ Йоан 10:33

□ Исус не би казал: „...то на Този, Когото Бог освети и прати на света, казвате ли, богохулстваш, защото рекох, Аз съм Божият Син?“ Йоан 10:36

Очевидно, когато е твърдял, че е Божият Син, онези, които са слушали Исус, не са разбирали Неговата синовност по метафоричен начин. Те са разбирали Неговата синовност като такава, правеща Го равен на Бога и придаваща Му божествено естество.

Заключение:

Исус е буквалният Божи Син, а не Бог Синът.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗИСКВАНЕ

Урок 11

КОЙ Е ИСУС?

1. Кой твърдеше Исус, че е?
2. Как Отец идентифицира Исус?
3. Кой е Исус според казаното от падналите ангели?
4. Посочете две причини, според които Исусовата синовност е толкова важна. Йоан 20:31; Деяния на апостолите 8:36,37
5. Защо Исусовата синовност не може да е метафорична?

Урок 12

Как Исус е Божи Син?

В предишния урок установихме от Библията, че Исус е Божият Син. Въпросът, на който трябва да отговорим сега, е, как Той е Божи Син?

Дали Той е Син на Бога чрез:

1. Създаване?
2. Метафора?
3. Раждане?

Библията многократно отговаря на този въпрос:

Исус в разговор с Никодим:

*„Защото Бог толкова възлюби света, че даде Своя **Единороден** Син, за да не погине ни един, който вярва в Него, но да има вечен живот.“ Йоан 3:16*

*„Който вярва в Него не е осъден; който не вярва е вече осъден, защото не е повярвал в името на **Единородния** Божий Син.“ Йоан 3:18*

Йоан:

*„И Словото стана плът и пребиваваше между нас; и видяхме славата Му, слава като на **Единородния** от Отца, пълно с благодат и истина.“ Йоан 1:14*

*„Никой никога не е видял Бога; **Единородният** Син, Който е в лоното на Отца, Той Го изяви.“ Йоан 1:18*

*„В това се яви Божията любов към нас, че Бог изпрати на света Своя **единороден** Син, за да живеем чрез Него.“ 1 Йоан 4:9*

„Единороден“ = роден или уникален?

Някои смятат, че думата не означава „роден“, а просто „уникален/единствен по рода си“.

Библията е много ясна. „Monogenes“ се използва девет пъти в Новия завет. В три от деветте случая не може да означава нищо друго освен роден.

„А когато се приближи до градската порта, ето, изнасяха мъртвец, ЕДИНСТВЕН/ ЕДИНОРОДЕН (G3439) син на майка си, а тя беше вдовица; и с нея имаше голямо множество от града.“ Лука 7:12

„...защото той имаше ЕДИНСТВЕНА/ ЕДИНОРОДНА (G3439) дъщеря, на около дванадесет години, и тя беше на умирање. И когато отиваше, народът Го притискаше.“ Лука 8:42

„И, ето, един човек от народа извика, казвайки: Учителю, моля Ти се да погледнеш на сина ми, защото ми е ЕДИНСТВЕНО/ ЕДИНОРОДНО ДЕТЕ.“ Лука 9:38

В горните стихове думата „monogenes“ в оригинал ясно означава роден/ единороден, не означава „уникален“.

Това се потвърждава от действителното значение на самата дума: Според конкорданса на Стронг думата „monogenes“ е съставена от две отделни думи, а именно „monos“ и „гиномай“. Значението е: „Единствено-роден, т.е. един-единствен (роден, дете) (Джеймс Стронг, LL.D., S.T.D., *The New Strong's Exhaustive Concordance of the Bible, New Strong's Concise Dictionary of the words in the Greek Testament, страница 59*)

И така, според употребата ѝ в Библията и според дефиницията ѝ в конкорданса на Стронг, думата означава единствено-роден/ единороден.

Някои твърдят, че Евреи 11:17 е доказателство, че „моногенес“ означава уникален:

*„С вяра Авраам, когато го изпитваше Бог, принесе Исаак в жертва, да! оня, който беше получил обещанията, принасяше **единородния** (G3439) си [син].” Евреи 11:17*

Въпреки че в Библията е ясно, че „monogenes“ означава „роден/единороден“, има и такива, които заключават, че тъй като Авраам е имал повече от едно дете, думата трябва да означава „уникален“. Те обаче не осъзнават, че Авраам има само едно дете от жена си Сара. Исаак беше „единородното“ дете на обещанието. Той беше единственият син, роден на Авраам чрез специално божествено обещание; негов единствен син от жена му Сара.

Това прави ли го уникален? Да, разбира се. Но уникалността на Исак не отрича факта, че той е единственият син, роден от Сара.

Досега всички горепосочени случаи, в които е използвана думата „роден“ (monogenes) ясно се отнасят до раждане. Защо тогава, когато става дума за Исус, думата трябва да има друго значение? Това не би било последователно изучаване на Библията.

Пет пъти Библията споменава Исус като единородния Син. (Йоан 1:14,18; 3:16,18; 1 Йоан 4:9)

Позволяването на Библията да бъде свой собствен тълкувател опростява разбирането за Христос като „единородния“ Божи Син. Това без съмнение Го прави уникален, точно както Исаак беше уникален. Няма друго същество в цялата вселена, което да е „родено“ от Бог, различно от Христос. Но отново, уникалността на Христос не отрича факта, че Той е единствен роден на Бог.

Това е точката, на която Йоан набляга, когато използва думата „monogenes“.

Роден в дните на вечността

„В това се яви Божията любов към нас, че Бог изпрати на света Своя единороден Син, за да живеем чрез Него.” 1 Йоан 4:9

Според писанието Исус не е станал Единороден, когато е роден от Мария. Исус беше единородният Божи Син, преди да дойде на света, което означава, че Бог е имал Син преди въплъщението. Ето защо стихът казва: „*Бог изпрати Своя единороден Син в света.*” Бог трябва да е имал Син, Когото да изпрати. Бог имаше Син, Когото да изпрати.

Обърнете внимание на написаното от Исаия:

„Защото ни се роди Дете, Син ни се даде; И управлението ще бъде на рамото Му; И името Му ще бъде: Чудесен, Съветник, Бог могъщ, Отец на вечността, Княз на мира.“ Исаия 9:6

За да се роди дете, трябваше да се даде Син. Точно това казва Йоан. И това е същото, което Исус каза на Никодим:

„Защото Бог толкова възлюби света, че даде Своя Единороден Син; който вярва в Него, няма да погине, но ще има вечен живот.“ Йоан 3:16

Бог имаше Син преди въплъщението. Той обичаше теб и мен толкова много, че реши да изпрати Своя Син в света, за да ни спаси. Това се случи, когато детето Исус беше родено в света чрез Мария.

За да се роди Спасителят на земята, Бог трябваше да даде Своя единороден Син. Бог имаше Син, Когото да даде. Исус беше Божият Син, преди да се роди на земята като дете.

Друг пасаж, който заявява същото, е:

*„[в Него], Който е образ на невидимия Бог, първороден преди всяко създание {Той е първороден преди цялото творение. Исус беше роден в дните на вечността}; **16** понеже чрез Него {чрез Първородния} бе създадено всичко, [което е] на небесата и на земята, видимото и невидимото, било престоли или господства, било началства или власти, всичко чрез Него бе създадено; **17** и Той {Първородният} е преди всичко, и всичко чрез Него се сплотява.“ Колосияни 1:15-17*

Исус беше първородният, преди да бъде създадено нещо. Забележете как английският превод на Библията ВВЕ (Bible in Basic English) превежда стих 15:

*„Който е образът на невидимия Бог, Който **идва в съществуване преди всички живи неща**” Колосяни 1:15*

Исус е дошъл в съществуване или е бил роден преди всички живи същества или преди всяко създание. Михей е записал:

„Витлееме Ефратов, ти си един от най-малките градове в Юдейската нацията. Но ГОСПОД ще избере един от твоите люде да управлява нацията – някой, **чието семейството датира** от древни времена. Михей 5:2 CEV (Contemporary English Version)

ERV** (English Revised Version) ... **Неговите начала са от древни времена, от много, много отдавна.

Както Старият, така и Новият завет подкрепят истината, че Божият Син е дошъл в съществуване или е бил роден в дните на вечността, преди да е било създадено каквото и да било.

Размислете върху Притчи 8:

*„ГОСПОД ме **притежаваше** в началото на пътя Си, преди древните Си дела.” Притчи 8:22*

*„От вечността бях **извикан в съществуване**, от начало, преди създаването на земята.” Притчи 8:23*

*„**Родих се (бях изведен)**, когато нямаше бездните, Когато нямаше извори изобилващи с вода.” Притчи 8:24*

*„Преди да се поставят планините, преди хълмовете, **аз бях роден.**” Притчи 8:25*

В предишен урок беше установено, че в този пасаж Божият Син говори за Себе Си под наименованието мъдрост. Забележете какво казва Исус за Себе Си в стихове 24 и 25:

*„**Родих се (бях изведен)**, когато нямаше бездните, Когато нямаше извори изобилващи с вода.” Притчи 8:24*

„Преди да се поставят планините, преди хълмовете, аз бях роден.“ Притчи 8:25

Думата „роден“ означава роден или единороден. Ето я в други преводи:

„Когато нямаше бездна, аз се раждах, когато нямаше извори с течаща с вода.” Притчи 8:24 BBE

„Преди планините да бъдат поставени на местата им, преди хълмовете беше моето раждане:“ Притчи 8:25

„Когато съм се родил, не е имало океани или водни извори.“ Притчи 8:24 CEV

„Моето раждане беше преди да се образуват планини или да се издигнат хълмове.“ Притчи 8:25

Библията е ясна, че в дните на вечността Исус е бил роден/единороден.

Независимо колко трудно е да се обясни как Божието Слово извиква творението в съществуване, възкресява мъртвите, успокоява морето или изцелява болните, остава фактът, че наистина се е случило. Липсата ни на разбиране на това „как“, не ни пречи да вярваме в това.

И по същия начин Исус е бил роден в дните на вечността, преди да е било създадено каквото и да било. Ние не разбираме „как“, но въпреки това вярваме, защото Библията казва, че се е случило!

Исус е Божият Син, защото е роден от Бог в дните на вечността. Бог го казва в Словото Си и това е абсолютно/окончателно.

Роден = създаден?

Когато Библията казва, че Исус е бил роден, това не означава, че Той е бил създаден. Да си „роден“ и „сздаден“ са две различни неща, описани с помощта на две различни думи.

Адам и Луцифер (Сатана) бяха създадени. Исус не беше създаден, Той беше роден (единороден) от Бога.

Фактът, че са използвани две различни думи, показва, че авторът е имал предвид различни значения. Да бъдеш роден не означава да бъдеш създаден.

Като човешки същества разбираме какво е раждане? Ние разбираме, че да се родим от нашите родители означава, че сме хора като тях, наследяваме техните качества и естество; и за съжаление, в този паднал свят наследяваме някои от техните слабости и характерни черти.

Въпросът е, че да се родиш означава да произлезеш от съществуваща субстанция, притежавайки нейното естество и качества.

Но да бъдеш създаден означава да произлезеш от нищото. Само Бог може да създава. Прочетохме, че Той каза и стана. Той създаде нещата от нищото. Луцифер например беше създаден:

„Ти беше свършен в пътищата си от деня, когато беше създаден, догдето се намери беззаконие в тебе.” Езекиил 28:15

Исус е бил роден (единороден) от Отец и е божествено същество, което има естеството и качествата на Своя Отец. Луцифер не е бил роден, но създаден и е създание. Има огромна разлика между двамата. Луцифер е създание - Исус е Създателят.

Как Исус е Божи Син? Той е Божият Син, защото е роден от Бог в дните на вечността преди да се случи сътворението. Това казва Библията.

И добрата новина е, че Божията любов към теб и мен Го накара да изпрати Своя единствен роден Син в света. Единородният Божи Син стана Син, роден от човек (Човешки Син), за да ни спаси.

Алилуя!

Каква любов, каква милост, каква благодат разкрива истинското евангелие. Евангелие, което говори за необятна любов, която

накара Бога на вселената да изпрати Своя единороден и възлюбен Син да умре за грешници като нас.

Слава Богу.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗИСКВАНЕ

Урок 12

КАК ИСУС Е БОЖИ СИН?

1. Как разбираме, че Исус е Син на Бог по рождение?
2. Какви библейски доказателства можете да приведете, че Исус не е просто „уникалният“ Божия Син?
3. Кои Библейски текстове посочват, че Исус е бил Син на Бог преди Витлеем?
4. По какво се различава „роден“ от „създаден“?
5. Как Исусовата синовност може да задълбочи нашата висока оценка и признателност за Божията любов?

Урок 13

Равенство и суверенитет

По-рано беше установено, че Исус е Божият Син, защото е бил роден/изведен от Отца в дните на вечността. Въпросът, който трябва да зададем, е: божествен ли е Исус, равен ли е на Бога и достоен ли е за нашето поклонение? Отговорът става ясен, когато разберем какво Исус е наследил от Своя Баща:

Исус е наследил името на своя Отец

„Като е направен толкова по-добър от ангелите, колкото името, което е наследил, е по-горно от тяхното.“ Евреи 1:4

*„Ето, изпращам Ангел пред тебе, за да те пази в пътя и да те заведе на мястото, което съм приготвил. **21** Внимавайте на Него и слушайте гласа Му; не Го предизвиквайте, защото Той няма да прости престъпленията ви; понеже Моето Име е в Него.“ Изход 23:20,21*

Божият Син наследи името на Бог. Той носи Божието име в Себе Си.

Библейски „името“ означава и обозначава:

- Природа (Битие 5:2)
- Характер (Изход 34:5-7)
- Идентичност (Притчи 30:4)
- Репутация, добро име/реноме, слава (Притчи 22:1; Еклисиаст 7:1)
- Авторитет (Йоан 5:43; Йоан 10:25; Матей 21:23;)
- Сила (Лука 9:1; 10:17; Деяния 4:7)

Исус е наследил живота на Своя Отец

Божият Син не само е наследил Божествено естество от Своя Баща, но също е имал същия живот, какъвто е имал Неговия Баща.

„Защото както Отец има живот в Себе Си, така е дал и на Сина да има живот в Себе Си.“ Йоан 5:26

Бог Отец даде на Своя Син същия живот - безсмъртен, оригинален, безусловен. Той Му Го даде да го има в Себе Си. Което означава, че Отец направи Сина Си Автор на живот, Дарител на живот.

„Както Отец възкресява мъртвите и дава живот, така и Синът дава живот на всеки, както сам иска.“ Йоан 5:21 СЕУ

„Защото в Него обитава телесно цялата пълнота на Божеството.“ Колосяни 2:9

„...Защото Отец благоволи в Него да обитава цялата пълнота.“ Колосяни 1:19

Божията воля беше Неговият Син да бъде Божествен.

Исус равен ли е на Бог?

Това прави ли Исус равен на Бог? Да, прави Го. Павел е записал:

*„Който, **бидейки** в образа на Бог, пак не сметна за грабеж/плячка равенството с Бога/ пак не счете, че трябва твърдо да държи равенството с Бога.“ Филипяни 2:6*

Каква е основата на Неговото равенство и божественост?

Дали Исус е божествен и равен на Бог, защото Той е Бог Син, вторият член на троицата? Или Той е равен на Бог, защото е Божият Син?

От това, което видяхме досега, единственият Бог на Библията не е триединство от личности. Това е Бог Отец. Библията е много ясна за това. Той, Отец, е източникът на всички неща.

От изучаването на представените дотук стихове не може да се направи заключение за триединство.

Ако написаното от Павел в 1 Коринтяни 8:6 е вярно, че за нас има един Бог и Той е Отец, тогава заключението никога не може да бъде, че единственият Бог на Библията е Отец, Син и Дух. Или Павел греши, или тринитарната теология греши. Не може и двата възгледа да са прави.

Дори само това ни показва, че равенството на Исус с Бог не може да се основава на това, че Той е Бог Син, вторият член на троицата.

Исус равен ли е на Бог?

„Затова юдеите искаха още повече да го убият; защото не само нарушаваше съботата, но и правеше Бога Свой Отец, и [така] правеше Себе Си равен на Бога.“ Йоан 5:18

Евреите разбираха, че синовността на Исус Го прави равен на Бог:

*„Юдеите Му отговориха: Не за добро дело [искаме да] Те убием с камъни, а за богохулство, и защото Ти, бидейки човек, **правиш Себе Си Бог.** 34 Исус им отговори: Не е ли писано във вашия закон: "Аз рекох, богове сте вие"? 35 Ако са наречени богове ония, към които дойде Божието слово, (и написаното не може да се наруши), 36 то на Този, Когото Бог освети и прати на света, казвате ли, богохулстваш, **защото рекох, Аз съм Божият Син?**“ Йоан 10:33-36*

Според евреите да претендираш, че си Божи Син, е равно на това да претендираш за равенство с Бога и да твърдиш, че си божествен.

Исус е наследил естеството на Своя Баща

Едно дете е толкова човек, колкото и родителите му, защото е произлязло от тях. Наследява тяхното естество и живот. Това се отнася и за Божия Син. Той е наследил естеството и живота (Божествеността) на своя Отец. Затова Исус има Божествено естество.

Размислете върху това, което се казва в Евреи:

*„А когато пък въвежда Първородния във вселената, казва: - "И поклонете се Нему, всички Божи ангели". 7 И за ангелите казва: - "Който прави ангелите Си [силни като] ветрове и служителите Си [като] огнен пламък"; 8 А за **Сина** казва: - "Твоят престол, **о Боже**, е до вечни векове; скиптърът на Твоето царство е скиптър на правота. 9 Възлюбил си правда и намразил си беззаконие; затова **Бог, Твоят Бог** Те е помазал с миро на радост повече от Твоите събратя." Евреи 1:6-9*

Исус е Бог, защото е Божият Син (Стих 8). Неговата синовност е основата на Неговата божественост. Евреите бяха прави, като разбираха Неговото твърдение за синовност като претенция за божественост.

Не пропускайте какво казва останалата част от пасажа. Да, Исус е наречен Бог, но стих 9 казва че Отец е Богът на Исус.

*„затова **Бог, Твоят Бог** Те е помазал с миро на радост" Евреи 1:9*

Исус е божествен и е наречен Бог, защото е Божият Син и е наследил Божественото естество на Своя Баща. Ето защо Той е достоен за нашето поклонение:

„...за да почитат всички Сина, както почитат Отца. Който не почита Сина, не почита Отца, Който Го е пратил." Йоан 5:23

Исус също помоли последователите Си да вярват в Него по същия начин, по който вярваха в Бог, правейки Себе Си равностойно обект на истинската вяра. Той каза

*„Да се не смуцава сърцето ви; вие вярвате в Бога, вярвайте **и** в Мене." Йоан 14:1*

И така, отговарям на нашия въпрос: да, Исус е еднакъв с Бог, както моят син е еднакъв с мен.

Евангелията ясно разкриват синовността и божествеността на Исус. Бащата и Синът са две индивидуални Божествени същества, притежаващи Божествено естество. И двамата имат силата да

възкресяват мъртви и да дават живот, да създават и да съдят. Но Единият, Отец, е източникът на Другия и на всички неща.

Библията разкрива, че Отец е:

1. Изконният източник на всички неща: 1 Коринтяни 8:6, 2 Коринтяни 5:18, Римляни 11:36; Ефесяни 3:14,15

2. Богът на Христос:

а. **Въплъщение:** Матей 27:46

б. **След прославянето:** Йоан 20:17, Ефесяни 1:3, 1 Петър 1:3. Откровение 3:12, Евреи 1:9

3. Изключително/единствен наречен Всевишния (сравнете Псалми 78:17 с Исаия 63:8-10), докато Исус е наречен „Синът на Всевишния”. Марко 5:7 / Лука 8:28

4. По-велик е от всички (Йоан 10:29)

5. Глава на Христос - 1 Коринтяни 11:3

6. Над всичко (Ефесяни 4:4-6).

7. Господар на небето и земята - Матей 11:25 (вж. също Лука 10:21).

Библията също разкрива, че Христос е получил от Отец:

а. Неговият живот (Йоан 5:26)

б. Неговата сила и авторитет (Матей 11:27; 28:18; Йоан 5:22-27; 17:2)

в. Неговото царство (Даниил 7:14; Лука 1:32; 1 Коринтяни 15:24-28; Ефесяни 1:22)

г. Неговото право да получава поклонение (Йоан 5:22-23; Деяния 2:36; Филипяни 2:9-10; Евреи 1:6)

д. Неговото име (Филипяни 2:9; Евреи 1:4)

е. Всичко (Йоан 3:35; 13:3; Евреи 1:2)

Равенство и суверенитет

Исус е равен на Своя Отец по естество и божественост. Но това не означава триединство, нито отрича истината, че Бог Отец е източникът на всички неща.

Библията представя равенство между Отец и Сина, но поддържа суверенитета на Отец:

„И когато всичко Му бъде покорено, тогава и Сам Синът ще се покори на Този, Който Му е покорил всичко, за да бъде Бог всичко и във всички.“ 1 Коринтяни 15:28

Когато най-накрая се справим с греха, Исус ще бъде подчинен на Отец, така че Бог Отец да бъде всичко във всички, защото Отец е източникът на всички неща. Той е върховният авторитет.

Исус е Божият Син, роден от Него в дните на вечността. Това Го прави Божествен. Еднакъв с Бог по естество. Затова Той е наречен Бог, защото има естеството на Бог.

Библията е ясна, че еднаквостта на Исус с Отец не отрича суверенитета на Отец. Отец е единственият Бог на Библията, защото Той е Източникът на всички неща включително на живота на Своя Син. Следователно Синът е равен/еднакъв с Бога и въпреки това е подчинен на Бога.

Синовността на Исус е това, което обединява и двете. Неговата Синовност обяснява равенството/еднаквостта Му с Бог, Неговия Баща, и в същото време обяснява суверенитета на Отец.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗИСКВАНЕ

Урок 13

РАВЕНСТВО И СУВЕРЕНИТЕТ

1. Какво наследи Исус от Своя Отец?
2. Какво прави Исус равен с Бога?
3. Как 1 Коринтяни 8:6 опровергава, че Бог е триединство?
4. На какво се основава Божествеността на Исус?
5. Какво характеристики/атрибути споделят Отец и Исус и какви характеристики не споделят?

Триединната синовност на Исус

Синовността на Исус има три фази:

1. Божественият Син – роден като Бог
2. Човешкият Син – роден чрез Мария
3. Възкръсналият Син – роден от мъртвите.

Нека разгледаме какво значение има Неговата трикратна или триединна синовност за плана на спасението.

Неговата Божествена синовност (роден като Бог)

Божествената синовност на Исус е първата, най-важната, най-оспорваната и оборвана синовност.

Исус, Спасителят на човечеството, трябваше да бъде божествено Същество, в което се намира живот и праведност, следователно Исус трябваше да бъде 100% божествен, в противен случай няма спасителен план.

Установихме от Писанието, че Исус е Божият Син, защото е бил роден в дните на вечността, притежава естеството на Бог и е еднакво божествен като Своя Баща.

Дните на вечността:

*„ГОСПОД ме **притежаваше** в началото на пътя Си, преди делата Си от древността. Бях **поставен** от вечността, от началото преди създаването на земята. Когато нямаше бездните, бях **роден/изведен**; когато нямаше извори, изобилстващи с вода. Преди планините да бъдат поставени, преди хълмовете аз бях **роден**.“ Притчи 8:22-25*

- *Притежаваше* се използва със значение придобиване на син (Битие 4:1)

- *Изведен* се използва за означаване на роден
- *Поставен* означава помазан

Според този пасаж в дните на вечността Бог Отец роди Своя Син (Притчи 8:22) и го помаза с духа Си. Случиха се две неща: Той беше роден и помазан. Не знаем много за случилото се тогава, освен това, че Той беше роден и че беше помазан.

Неговата човешка синовност (роден чрез Мария)

Втората фаза на синовността на Христос започва, когато Той влиза в човешката раса.

За да спаси човека, Бог не само трябваше да въведе вечен живот и правда в човешката раса, но Той също трябваше да възстанови прекъснатата връзка. Трябваше отново да обедини Божеството с човечеството.

Ето защо Исус беше „роден от жена, роден под закона“ (Галатяни 4:4). Исус беше роден от Бог чрез Мария. Бидейки Син Божи, Той стана и Син Човешки. В Него бяха обединени Божественото и човешкото.

Защо беше необходимо да бъде направен като нас?

„Затова във всичко трябваше да бъде направен като Своите братя, за да бъде милостив и верен първосвещеник в отношение към Бога, за да извърши умилоствивение за греховете на хората. 18 Понеже в това дете и сам Той пострада като изкушен, може и на изкушаваните да помага.“ Евреи 2:17,18

Да бъде само божествен Син на Бога не беше достатъчно. Той трябваше да бъде роден от жена, трябваше да стане човек, за да бъде милостив и верен първосвещеник, за да направи примирение за греховете на хората. Затова Исус беше роден от Мария. Това е вторият път, когато Той беше роден.

Бил ли е Исус помазан на земята?

- Той беше роден и помазан в Небето. Ето защо е божественият Син. Това Го прави способен да даде на човечеството праведност и вечен живот. Дава Му правото да представлява Бог пред човека.
- Той също беше роден и помазан на земята. Беше помазан от рождението Си, тъй като беше роден от Светия дух (Матей 1:18), и беше помазан при кръщението Си със Светия дух (Матей 3:16, 17). Това Го направи божествения човешки Син. Това Му даде правото да представлява човека пред Бог и да обедини човешкото с божественото.

Неговата възкресена синовност (роден от мъртвите)

Третата фаза от синовността на Исус е Неговото раждане от мъртвите:

„... и от Исуса Христа, [Който е] верният свидетел, първороденият от мъртвите и началникът на земните царе. На този, Който ни люби, и ни е развързал от греховете ни чрез кръвта Си...” Откровение 1:5

„И глава на тялото, [то ест], на църквата, е Той, Който е началото, първородният от мъртвите, за да има първенство във всичко.” Колосяни 1:18

Смъртта и възкресението на Исус бяха средството, чрез което Бог осигури спасението на човека.

„... и ако Христос не е бил възкресен, то празна е нашата проповед, празна е и вашата вяра.” 1 Коринтяни 15:14

Чрез Своята смърт и възкресение Христос победи смъртта:

„Аз съм Този, Който живее и бях мъртъв; и, ето, живея до вечни векове, Амин; и имам ключовете на смъртта и на ада.” Откровение 1:18

„Който ни е спасил и призовал със свято призвание, не според нашите дела, а според Своего намерение и според благодатта,

*дадена нам в Христа Исуса преди началото на света, **10** която сега се откри чрез явлението на нашия Спасител Христос Исус, **Който унищожил смъртта и извадил наяве живота и безсмъртието чрез благовестието.**" 2 Тимотей 1:9,10*

Важно е да се разбере, че смъртта на Исус зависи и е тясно свързана с първото Му раждане. Той имаше способността да отдаде живота Си, защото го получи от Отец.

Исус беше и все още е божественият Син на Бог, притежаващ вечен живот и пълнотата на Божеството. Независимо от това Той все пак умря!

Ако не беше роден в дните на вечността, както някои ни карат да вярваме, не би могъл да умре, да отдаде живота Си и да спре да съществува. Смъртта и възкресението на Христос и Неговото раждане от мъртвите донесоха живот на човешката раса. Чрез Неговата смърт ние бяхме примирени с Бог, а чрез Неговия живот ни беше даден живот. Римляни 5:10

Представете си риболовна кука - първоначално тя е в ръката ви. Чрез поставяне на стръв тя приема формата на храната. За рибата тя изглежда като храна. Хвърлена във водата, тя потъва дълбоко и когато се навие, изважда риба.

Исус дойде от небето. Той прие върху Себе Си естеството на човека. Умря. И когато беше роден или възкресен от мъртвите, понесе със Себе Си цялата човешка раса. А когато седна от дясната страна на Бог, човешката раса седна с Него в небесни места.

*„... **даже когато бяхме мъртви чрез престъпленията си, съживи ни **заедно** с Христа (по благодат сте спасени), **6** и, като ни възкреси **заедно** с Него, тури ни да седим **заедно** с Него в небесни [места] в Христа Исуса.**" Ефесяни 2:5,6*

В Христос на човешкия род е даден живот и е поставен да седи на небесни места.

Бил ли е Исус помазан след Своето възкресение? Библията ни казва, че Исус е бил помазан в деня на Петдесетница (Евреи 1:8,9; Деяния 2:32,33; 3:13).

Трите пъти, когато Исус е роден:

- Той беше роден в небето - изцяло и единствено Божествен (Притчи 8: 22, Псалми)
- Той беше роден на земята – с божествено и човешко естество в грешна плът (Римляни 8:3)
- Той беше роден от мъртвите – с божествено и човешко естество в прославена плът (1 Коринтяни 15:35-58)

И трите случая се различават по своето приложение.

Като човек Исус е роден от Мария. Той имаше човешка майка и божествен Баща.

Божественото му раждане обаче не е било такова. Той нямаше майка. Бог Отец нямаше жена.

И неговото раждане от мъртвите също беше различно.

Нито едно от тези три синовности не се случи по същия начин. Начините, по които те се случиха, се различават един от друг, но основният принцип е един и същ, затова всички те са илюстрирани с раждането. Принципът на синовността се прилага към трите.

Причината, поради която принципът на синовността или принципът на раждането се отнася за Исус в тези три етапа, е, че и в трите Отец даде живот на Своя Син:

- В небето Бог беше източникът на живот за Своя Син Исус. (Йоан 5:26)
- Въплъщение - Бог беше източникът на живот за Своя Син. („силата на Всевишния ще те осени” Лука 1:35)
- И при възкресението Бог беше Източникът на живот за Своя Син. (Бог възкреси Своя Син) - Деяния 2:24, 3:15, 4:10, 10:40, 17:3, 1 Петрово 1:21

- Първото раждане беше източникът на Неговата божественост
- Второто беше източникът на Неговата човечност
- Третият беше източникът на Неговата прославена човечност

Той завърши делото за човешката раса.

Той също беше помазан три пъти:

- Той беше помазан на небето (Притчи 8:23; Псалми 2:6, 7)
- Той беше помазан при раждането (роден от духа) и при кръщението Си (Матей 1:18; Матей 3:16, 17)
- Той също беше помазан след Своето възкресение (Петдесетница) (Евреи 1:8,9; Деяния 2:32,33; 3:13)

Това подпечата делото и освободи Божието благословение върху човечеството.

Синовността на Исус е от решаващо значение за Неговата идентичност и за спасителния план:

- Неговата божествена синовност Му дава право да представлява Бог пред хората.
- Неговата човешка синовност Му дава право да представлява човека пред Бог.
- Неговото възкресение Му дава право да предостави вечен живот и правда на човешката раса. Това Го прави способен да изпълни всички неща. (Ефесяни 4:10)

Важно е да разберем трикратната синовност на Исус и трите пъти, когато Исус беше роден. Повърхностните читатели ще посочат факта, че Исус е роден от Мария или роден от мъртвите и ще кажат, че Неговото възкресение или раждане на земята е причината Исус да бъде наречен Божи Син.

Тази заблуда се разпада, когато се разбере библейското учение, че:

1. Принципът на синовността или раждането се прилага към Исус на три различни етапа - на небето, при възплъщението и при възкресението.

2. Всеки от тези три етапа се различава по своето приложение. Раждането беше проявено различно.

3. Въпреки че проявлението или приложението се различават, основният принцип е същият. Отец даде живот на Своя Син.

Синовността на Исус показва много неща, едно от които е фактът, че Той получи живота Си от Отца.

Когато се разглежда втората и третата синовност, никой не оспорва факта, че Исус е бил както роден, така и помазан. Широко прието е, че раждането на Исус от Мария и от мъртвите показва, че Той получава живот от Бог.

Защо да приемаме последните две и да изтълкуваме, че първото означава нещо друго? Това не може бъде. Писанието, логиката и последователността изискват да прилагаме същия принцип към първото раждане на Исус, когато Той беше роден/изведен от Отец в дните на вечността.

Синовността на Исус е всичко за нас като народ. Първата Му синовност беше източникът на Неговата божественост, втората беше източникът на Неговата човечност, а третата беше източникът на Неговата прославена човечност и на нашето спасение.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗИСКВАНЕ

Урок 14

ТРИЕДИННАТА СИНОВНОСТ НА ИСУС

1. Кои са трите фази на Исусовата синовност?
2. Коя фаза е най-важната – и най-оспорваната?
3. Какви две неща се случиха на Исус през първата фаза?
4. Защо Исус трябваше да стане човешки Син?
5. Какво донесе Исусовото възкресение на човешката раса?

Урок 15

Кой Месия?

Дори когато се има предвид, че Исус е Божият Син, роден в дните на вечността, равен на Бога по божественост, достоен за нашето поклонение и роден три пъти (в небето, при възплъщението и при възкресението), някои все още казват:

"Синоვნостта на Исус е метафора. Да, Библията наистина казва, че Той е синът на Бог и е роден от Бог, но това е метафора. Бог говори на нас, хората, по начин, който можем да разберем."

Вярно е, че Бог ни говори на човешки език, по прост начин - това е разбираемо. Защо Исус не учеше това, което учат днешните теолози? Защо нито Бог, нито Исус дори не намекнаха, че може да има троица?

Когато Бог каза „Този е Моят възлюбен Син“ (Матей 3:17; 17:5) и Исус каза „Аз съм Божият Син“ (Матей 27:43; Йоан 10:36), Те имаха предвид това, което казваха и казваха това, което мислеха! На прост човешки език Бог казваше на човека, че Исус е Неговият Син и че Той, Бог, е Бащата на Своя Син, Когото Той е родил. Няма намесена метафора в тази връзка!

Друго доказателство за буквалната синоვნост на Исус е Неговото заявление за Месианство и реакцията на евреите към това.

Месия

Думата Месия идва от еврейската дума *māshîyach*, което означава „помазан“ (Даниил 9:25, 26). На английски се превежда като „Месия“ само два пъти в Стария завет:

„Знай, прочее, и разбери, че от излизането на заповедта да се съгради изново Ерусалим до княза Месия Н4899 ще бъдат седем седмици; и за шестдесет и две седмици ще се съгради изново, с

улици и окоп, макар в размирни времена. **26** И подир шестдесет и две седмици Месия Н4899 ще бъде посечен, и не ще има кои да Му принадлежат; и людетe на княза, който ще дойде, ще погубят града и светилището; и краят му ще [го постигне] чрез потоп; и до края на войната има определени опустошения. “Даниил 9:25,26

Същата дума се използва за обозначаване на много хора в Стария завет.

Старият завет казва, че свещеникът е бил „mâshîyach“ помазан (Левит 4:3), царят беше Господният „mâshîyach“ помазаник (1 Царе 24:6), дори Кир беше Господният „mâshîyach“ помазаник (Исая 45:1).

Просто да се каже, че Исус е бил Месия, не е достатъчно. Това не е било достатъчно, за да Го направи „Обещания Месия“.

Знакът на Месия

Размислете какво казва Исус във връзка с обещания Месия:

"Какво мислите за Христа? ЧИЙ СИН Е ТОЙ? Казват Му: Давидов.“ Матей 22:42

Забележете какво ги попита Исус. Какво вярвате за Месията, Помазаника? Той не ги попита как смятате, че ще изглежда Той, или какво вярвате, че ще направи, или какво вярвате, че ще се случи с Него. Той им фокусира вниманието върху най-важния аспект за Месия: **Чий Син е Той?** Въпросът не беше дали ще бъде още един крал, пророк или дори добър човек. Уникалният аспект на този Месия беше Неговата Синовност!

Естествено, евреите отговориха с: „Той е Синът на Давид“! Те вярваха, че Месия ще бъде друг помазан човек, вероятно могъщ цар като Давид, който ще завладее Рим и ще освободи Ерусалим.

Размислете върху отговора на Исус:

„Казва им: Тогава как Давид в духа Го нарича Господ, като казва: 44 "Рече ГОСПОД на моя Господ: Седи отдясно Ми, докле направя враговете Ти Твое подножие?" 45 Ако, прочее, Давид Го нарича Господ, как е негов син? 46 И никой не можеше да Му отговори ни дума; нито пък дръзна вече някой от тоя ден да Му задава въпроси.“ Матей 22:43-46

Исус посочи, че обещаният Месия няма да бъде нормален човек и няма да е просто човек. Цар Давид, под вдъхновение, казва: *„Йехова каза на моя Господ - на Адонай - седни от дясната Ми страна“ (стих 44).*

Обещаният Месия щеше да седи на най-високия трон във вселената. Той нямаше да бъде просто още един цар, друг свещеник или друг пратеник на Господа. Той щеше бъде Божествен и да седи от дясната страна на трона на Бог.

Ключът към разбирането кой щеше да бъде Месия, е тясно свързан с разбирането чий Син е Той.

Белегът на Неговото месианство е Неговата синовност!

Повече от човешка синовност

Когато фарисеите казаха, че Той е *син на Давид*, Исус им каза: не, грешите. Синовността на Месия е много повече от Неговата синовност на Давид. Въпреки че Матей казва:

„Родословието на Исуса Христа, сина на Давид, сина на Авраам.“ Матей 1:1

Защо Исус не беше доволен от отговора на евреите, когато ги питаше за синовността на Месия? Матей под вдъхновение каза, че Исус е Синът на Давид и терминът Син на Давид се използва много пъти по отношение на Исус. Но защо Исус не беше доволен от същото наименование като отговор на Своя въпрос?

Размислете какво казва Павел на римляните:

„... за Сина Му нашия Господ Исус Христос, Който по плът се роди от Давидовото потомство (беше направен плът от семето на Давид), 4 а по дух на светост биде със сила обявен като Божий Син, чрез възкресението от мъртвите.” Римляни 1:3, 4

Павел казва относно Неговата плът, че Исус е Син на Давид. Но що се отнася до Неговата божественост и Неговата святост, Той е Божият Син, за което свидетелства Неговото възкресение от мъртвите.

Когато говореше с фарисеите, Исус имаше предвид конкретна синовност. Ако Месия е само Син на Давид, Той не е по-различен от другите месии.

Соломон, царят на Израел, беше буквалният син на Давид и беше помазан за цар. Соломон ли беше помазаникът „mâshîyach“ или христос?

Ако Месианството на Исус се основава на Неговото човешко раждане, тогава Той не по-различен от другите помазани хора. Но Исус беше *Христос*. Неговото помазание се основаваше на различна синовност, на Божествена синовност. Това е причината Исус да ги попита: *„Какво мислите за Христос? ЧИЙ СИН Е ТОЙ?”*.

Две притчи

В същия ден, говорейки със същите хора, Исус даде две притчи, които илюстрираха отговора много ясно:

1. Притчата за наемателите: Матей 21:33-40

„Най-после изпрати при тях сина си, като думаше: Ще почетат сина ми. 38 Но земеделците, като видяха сина, рекоха помежду си: Той е наследникът; елате да го убием и да присвоим наследството му. 39 И като го хванаха, изхвърлиха го вън от лозето и го убиха.” Матей 21: 37-39

2. Притчата за сватбения пир: Матей 22:1-14

„Небесното царство прилича на цар, който направи сватба на сина си.” Матей 22:2

И двете притчи имат за цел да предадат едно и също послание. Посланието се върти около Бог, Който изпраща Своя Син, а светът отхвърля и убива Неговия Син. **В този контекст Исус попита евреите, според вас Чий Син е ТОЙ?**

Вярването, че Исус е само синът на Давид, синът на човешко същество, е пречело на евреите да разбират, че Исус е Синът на Всевишния Бог. Исус искаше да разберат, че обещаният Месия ще бъде Синът на Всевишния Бог, следователно ще бъде божествен.

Месианството и божествеността на Исус са неразривно **свързани** с това „чий Син е Той“. Последователите на Исус разбраха това:

„А Исус, като дойде в околностите на Кесария Филипова, попита учениците Си, казвайки: Според както казват хората, Човешкият Син Кой е? 14 А те рекоха: Едни казват, че е Иоан Кръстител; други пък - Илия; а други - Еремия, или един от пророците. 15 Казва им: Но според както вие казвате, Кой съм аз? 16 Симон Петър в отговор рече: Ти си Христос, Синът на живия Бог.” Матей 16:13-16

Ти не само си Христос, Помазаникът; Ти си Христос, Божият Син. Ти не си просто помазан свещеник, цар или дори пророк. Ти си помазаният Син на Бога. Това се споменава многократно в Евангелията. (Марк 1:1; Лука 4:41; Йоан 6:69, 11:27, 20:31; Деяния 8:37)

Хората, които изповядаха това твърдение, не само подчертаха, че Исус е Христос или Месията, но те уточниха какво имат предвид; те уточниха „чий Син е Той.“ „*Ти си Христос, Синът на живия Бог*“, подчертавайки, че Той е Божият Син.

Истински или метафоричен Син?

Защо синовността на Исус дразни евреите?

Евреите вярваха, че те самите са Божии синове (Исход 4:22; Исая 64:8 Йоан 8:41).

Цар Соломон, например, би имал правото да бъде наричан „Соломон, месиия, син на Давид, син на Бога."

Ако твърдението на Исус за синовност беше метафора или се позоваваше на духовно потекло (осиновяване), тогава той не е твърдял нищо ново, тъй като евреите също са претендирали за синовност! Защо евреите са искали да убият Исус, когато е твърдял, че е Божият Син? Това беше така, защото Той приложи различно значение от това, което те разбираха:

„Исус им рече: Ако беше Бог вашият Отец, то вие щяхте да Ме любите, защото Аз от G1537 Бога съм излязъл G1831 и дошъл G2240; понеже Аз не съм дошъл G2064 от Себе Си, но Той Ме G3165 прати G649 .“ Йоан 8:42

Исус използва три различни глагола в този стих:

1. Съм излязъл
2. Дошъл
3. Ме изпрати

Размислете върху написаното от коментатора Джон Гил:

„Защото Аз съм излязъл и дошъл от Бога - първата от тези фрази се разглежда от много учени мъже като използвана от Септуагинтата по отношение на истинско естествено раждане, както в Битие 15:4; и тук се проектира/оформя вечното възпроизвеждане на Христос като Син Божии, като единороден от Отца и Син на Отца в истина и любов; а другото трябва да се разбира по отношение на Неговата мисия като Посредник.“ (,Gill’s Exposition of the Entire Bible“, John 8:42 Commentaries, Biblehub.com)

Тази невероятна доктрина е измислена, за да хармонизира това как Исус може да бъде роден от Отец в дните на вечността, както се казва в Писанието, и в същото време да бъде съвечен с Отца, както

казва троицата. Исус беше роден в дните на вечността, еднократно събитие, а не непрекъснат процес, както предлага доктрината за вечното възпроизвеждане.

Исус ясно казва: Аз съм роден от Отец, излязох от Него и Той Ме изпрати.

Евреите разбираха какво е имал предвид, твърдейки, че е Божият Син. Те разбираха, че Той казва: „Аз съм Божият Син, защото съм бил роден от Бог в небето.” А това означаваше, че е Божествен. Ето защо не харесаха твърдението Му за синовност на Бога и искаха да Го убият:

„Затова юдеите искаха още повече да го убият; защото не само нарушаваше съботата, но и казваше, че Бог е Негов Баща, и [така] правеше Себе Си равен на Бога.” Йоан 5:18

Отново, евреите ясно разбираха, че твърдението на Исус, че е Божият Син и че Бог е Негов Баща е буквално, а не метафорично. Разбираха, че е Той правеше по този начин Себе Си Божествен и равен на Бог; и затова искаха да Го убият.

Това обяснява защо, когато Исус твърдеше, че е Божият Син, евреите Го обвиняваха в богохулство:

„...то на Този, Когото Бог освети и прати на света, казвате ли, богохулстваш, защото рекох, Аз съм Божият Син?” Йоан 10:36

Те наистина разбраха какво има предвид.

Сега размислете какво казва Исус в своята молитва:

„... защото думите, които Ти Ми даде, Аз ги предадох на тях, и те ги приеха; и със сигурност знаят че, от Тебе излязох, и вярват, че Ти си Ме пратил.” Йоан 17:8

Те са знаели **със сигурност**, че съм дошъл или съм излязъл, или съм роден от Бог.

Важно беше учениците да бъдат убедени, че Исус е излязъл от Бога, защото това е разпознавателният белег на обещания Месия и е в основата на неговата Божественост.

Как Той доказва Своята божественост?

Християните от 21-ви век подхождат към Писанията наопаки, защото вече вярват в Троицата и в божествеността на Исус. Те четат писанията с предубеждението, че Исус е божествен, че Той е Бог Син и е съвечен с Отец. Така, когато четат думите за това, че Той е Божият Син и е роден от Бог, те ги тълкуват наопаки, опитвайки се да ги накарат да означават, че Той не е бил буквално роден, защото е Бог Син, част от Троицата.

Това не е начинът, по който човек трябва да подхожда към Писанията, особено към историите в евангелия. Човек трябва да подхожда от гледна точка на писателя, а не с предварително съставено мнение.

Преди да бъдат избрани, апостолите не вярваха, че Исус е божествен. Неговите думи и учения бяха начинът, по който Той ги убеди в божествеността Си. Тяхното желание да бъдат убедени е причината Той да ги избере и научи.

Как Исус им обясни, че е божествен? Каза ли Той „Аз съм Бог“, „Аз съм божествен“ или „имам естеството на Бог“?

В евангелията няма запис Исус да е направил подобно твърдение.

Исус убеди Своите последователи в Своята божественост, като ги поучаваше и се уверяваше, че са разбрали, че Той е Божият Син, роден от Бога, следователно притежаващ същото естество като Своя Баща.

Той ги учеше, че е божествен, но никога не каза: „Аз съм Бог“. Той никога не каза: „Аз съм божествен“. Той просто ги учеше, че е буквалният Божи Син.

Учениците и всички онези, които повярваха на думите им, приеха Исус като обещания Месия, като единородния Месия, като Божия Син. Ето защо те често казваха за Него: „*Христос, Синът на живия Бог.*“

Единороден

Затова и Йоан каза, че Исус е **Единородният Божия Син**. Той разбра, че Исус е Божият Син в различен смисъл, отколкото ние сме Божии синове.

Йоан разбра, че Исус е буквалният Божия Син в смисъл, различен от този, по който новородените християни са Божии синове. Затова го нарече **Единородният Божия Син!**

За да бъде Исус истинският Месия, Той трябваше да бъде:

- Исус Помазаният - Христос
- и Исус Синът на Давид (от Семето на Давид)
- и единородният Божия син (Роден от Бог, притежаващ природата на Бог).

Фактът, че Исус е обещаният Месия, отрича идеята, че Неговата синовност е Метафора.

Или Исус е буквалният Божия Син, истинският Месия, притежаващ естеството на Бог, или Той изобщо не е Месията.

Човек трябва да реши в кой Месия да вярва. Или това е обещаният Месия, буквалният Божия Син или това е друг Месия, който е бил тълкуван погрешно като метафоричен син.

Правилното разбиране на буквалната синовност на Исус означава да се разбере, че Исус е бил роден от Бога в дните на вечността, наследявайки естеството на Бог. По този начин Неговата Синовност на Бог е белегът на Неговото Месианство.

Като отричат Синовността на Христос и я превръщат в метафора, християните от 21 век унищожават знака на Неговото Месианство.

Ако Исус не е буквалният Божи Син, тогава Той не е обещаният Месия!

В кой Месия вярвате?

1. Обещания Месия, Който е буквалният Син на Бога
2. Или друг Месия, който не е буквалният Божи син?

ВЪПРОСИ ЗА РАЗИСКВАНЕ

Урок 15

КОЙ МЕСИЯ?

1. Защо не е достатъчно да се каже, че Исус е Месия?
2. Защо Исус не беше съгласен с това да бъде познат като Сина Давидов?
3. Защо евреите по времето на Исус се ядосаха толкова много поради Неговото твърдение/претенция за синовност на Бог?
4. Как Исус доказва Своята божественост на учениците?
5. Какво е това, което оборва идеята, че Исусовата синовност е метафора?

Урок 16

Друг Исус

В предишните уроци установихме библейски, че:

1. Има един Бог. Той е Бог Отец, не троица или комитет от трима.
2. Исус е Божият Син, а не Бог Синът, вторият член на троицата. Той е Божият Син, защото е роден от Бог в дните на вечността и следователно е равен на Бога по божественост.

Никъде Библията не учи за трима в един Бог. Неразбирането на Писанието води до това християните да почитат бог, различен от споменатия в Библията.

В светлината на това предупреждението на Павел към коринтяните става много уместно:

*„Но боя се да не би, както змията измами Ева с хитростта си, да се разврати умът ви [и отпадне] от простотата и чистотата, която [дължите] на Христа. 4 Защото, ако дойде някой и ви проповядва **друг Исус**, Когото ние не сме проповядвали, или [ако] получите **друг дух**, когото не сте получили, или **друго благовестие**, което не сте приели, вие лесно [го] търпите.” 2 Коринтяни 11:3,4*

Павел, под Божие вдъхновение, предупреди коринтяните за измама, която ще представи нов Исус и нов дух, който на свой ред ще им даде ново Евангелие.

Обърнете внимание на разпознавателния знак за истинския Исус. Павел казва: *„друг Исус, Когото ние не сме проповядвали“* това означава, че Павел е проповядвал истинския Исус. Познаването на проповядвания от Павел Исус идентифицира всеки фалшификат.

Според Павел кой е Исус?

„И почна веднага да проповядва по синагогите, че Исус е Божият Син.“ Деяния 9:20

„Верен е Бог, чрез Когото сте били призвани в общението на Сина Му Исуса Христа нашия Господ.“ 1 Коринтяни 1:9

„Защото Божият Син, Исус Христос, Който биде проповядван помежду ви от нас, (от мене, Сила и Тимотей), не стана Да и Не, но в него стана Да.“ 2 Коринтяни 1:19

Исус, Когото Павел е проповядвал на коринтяните, е Божият Син, а не Бог Синът.

Павел е проповядвал Исус, Който е Божият Син, а не Исус, който е част от Бог или който е единственият Бог на Библията: *„Но за нас има само един Бог, Отец, от Когото е всичко, и ние в Него; и един Господ Исус Христос, чрез Когото е всичко, и ние чрез Него.“ 1 Коринтяни 8:6*

Има само един Бог, това е Бащата/Отец, от Когото са всички неща (източник), и има само един Господ, Исус Христос, чрез Когото е всичко.

Според Павел единственият Бог не е Исус Христос. Исус Христос е Синът на единствения истинен Бог: *„Но искам да знаете, че главата на всеки човек е Христос; а главата на жената е мъжът; а глава на Христос е Бог“. 1 Коринтяни 11:3*

Главата на Христос е Бог. Исус, Когото Павел е проповядвал на коринтяните, не е Богът на Библията. Богът на Библията е главата на Христос.

„Благословен да е Бог и Отец на нашия Господ Исус Христос, Отец на милосърдието и Бог на всяка утеха.“ 2 Коринтяни 1:3

Многократно Павел учи коринтяните, че Богът на Библията е Бащата на Исус Христос, което означава, че Исус е Синът на Бога от Библията.

Павел предупреди коринтяните за друг Исус, който не е Божият Син. Това повдига въпроса, дали друг Исус е въведен в християнството, Исус, Когото Павел не е проповядвал?

Отричане от Христос

По-голямата част от християнския свят вярва и се покланя на Исус, но не на Исус, за Когото Павел е говорил и на Когото се е покланял. Християнството е приело Исус, който не е Божият Син в най-пълнен смисъл. По-голямата част от християнския свят вярва в триединството или в тритеизма, или в модализма (само Исус).

Всички тези учения отричат реалността на синовността на Христос.

Модализмът отрича съществуването на повече от едно същество, поради което синовността е само метафора или игра на роли. Исус не може да бъде Син, защото няма друго същество, което да Го роди!

Тритеизмът учи, че Отец, Син и Дух са три отделни бога. Никой не е произлязъл от другия. Следователно отрича синовността на Исус. Ако Исус не е бил роден от друг, Той не би могъл да бъде Син на Друг.

Троицата учи, че Исус е Бог Син, втората личност в Божеството. Съвечен с Отца. А ако е съвечен, не би могъл да бъде роден на някакъв етап в дните на вечността, както учи Библията. Ако Исус никога не е излязъл от Отец и никога не е бил наистина роден от Отец, тогава Той не би могъл да бъде истински Син. Метафора, да, но не отговаря на реалността.

Примери за това, до какво троицата е довела учителите да преподават:

„Но Синовността на Исус НЕ Е ОНТОЛОГИЧНА (реална), А ФУНКЦИОНАЛНА. В спасителния план всеки член на троицата е ПРИЕЛ ОТДЕЛНА РОЛЯ.” — Троицата в Писанието от д-р

Герхард Пфандл, Библейски изследователски институт, Силвър Спринг, юни 1999 г. (*The Trinity In Scripture by Gerhard Pfandl, Biblical Research Institute, Silver Spring, MD. June 1999*)

„Като Бог човекът, Когото сега познаваме като Исус Христос, е нямал начало, не е бил роден, не е бил Син и не е бил доведен в съществуване... но като човек и като Божии Син Той не е бил вечен, наистина е имал начало, бил е роден по същото време, когато Мария е имала Син. Следователно доктрината за синовността на Исус Христос от вечността е непримирума с разума, не е библейска и противоречи на себе си.“ [Finis Jennings Dake, *Dake's Annotated Reference Bible* (Lawrenceville, GA: Dake Bible Sales, 1963) 139 (N.T.).]

„Писанието никъде не нарича Исус Христос вечен Божии Син (Божии Син от вечността) и Той изобщо никога не е наричан Син преди въплъщението, освен в пророчески пасажии в Стария Завет. Самият термин „Син“ е функционален термин, както и терминът „Баща“ и няма смисъл извън времето... Много ереси са се възползвали от създаденото объркване чрез нелогичната теория за „вечната Синовност“ (синовност от вечността) или „вечното възпроизвеждане“ на римокатолическата теология, за съжаление пренесена в някои аспекти на протестантската теология. В заключение, не може да има такова нещо като вечна Синовност... думата „Син“ определено предполага малоценност/по-ниско положение/по-долно качество.“ [Уолтър Мартин, *Царството на култовете* [Минеаполис: Bethany House, 1985) 117-118.] [Walter Martin, *The Kingdom of the Cults* [Minneapolis: Bethany House, 1985) 117-118.]

„Пето, образът баща-син не може да се приложи буквално към божествената връзка Баща-Син в рамките на Божеството. Синът не е естественият, буквален Син на Отец. Естественото дете има начало, докато в рамките на Божеството Синът е вечен. Терминът „Син“ се използва метафорично, когато се прилага за Божеството. Той предава идеята за разграничаване на лицата в Божеството и за равенство/еднаквост на

естеството в контекста на вечна, любяща връзка.” (Adventist World, ноември 2015 г. (Какво има предвид Библията, когато говори за Исус като за „Божият Син“), също публикувано на уебстраницата на Библейски изследователски институт [https://www.adventistbiblicalresearch.org/materials/a_question-of-sonship](https://www.adventistbiblicalresearch.org/materials/a_question-of_sonship))

Исус, който е проповядван и в когото се вярва в повечето деноминации, е Бог Синът, божествено същество, което никога не е било раждано от Отец във вечността. Неговата синовност е само метафора, т.е. игра на роли.

Това е различен Исус от Този, Когото Павел проповядва. Въз основа на Божието слово е очевидно, че „друг Исус“ е въведен в християнството. И тъжната реалност е такава, че повечето християни са били измамани да го приемат.

Чрез доктрината за триединството Сатана успя да въведе друг Исус в Божия народ. Исус, който не е Божият Син.

Отражение върху евангелието

Концепцията за Исус, за един метафоричния Син, има отражение върху библейското евангелие.

Размислете върху тези стихове:

*„Затова трябваше да се оприличи във всичко на братята Си, за да бъде милостив и верен Първосвещеник в отношение към Бога, за да извърши умилоствение за греховете на хората. **18** Понеже в това дело и сам Той пострада като изкушен, може и на изкушаваните да помага.” Евреи 2:17,18*

Горните два стиха учат, че животът на Исус в човешка плът Му е дал опитност или Го е направило способен да бъде „верен Първосвещеник“ и „да помага (да бъде навременна подкрепа) на онези, които са изкушавани.”

„Защото нямаме [такъв] Първосвещеник, Който да не може да състрадава с нас в нашите немощи (да не може да бъде докоснат от съчувствие към нашите недъзи), а [имаме Един], Който е бил във всичко изкушен като [нас], но пак без грях. 16 Затова, нека пристъпваме с дръзновение към престола на благодатта, за да придобием милост, и да намерим благодат, [която] да помага благовременно.” Евреи 4:15,16

Нашият Първосвещеник беше изкушен, както ние сме изкушавани, но без грях. С други думи, Христос, нашият Първосвещеник, беше изкушен и преодоля изкушението. Той осъди греха в плътта.

За да може Исус да осъди греха в плътта, трябваше да са налице две неща:

1. Трябваше да вземе нашето естество върху Себе Си, а не естеството на ангелите;
2. Трябваше да бъде изкушен. Да се изправи лице в лице с греха и да го победи.

„...[такъв Първосвещеник], Който може да състрадава с невежите и заблудилите се, защото и сам Той е бил обиколен с немощ.” Евреи 5:2

Павел има предвид, че Исус е бил подвластен на подобни страсти както народът Му. Неговото лично, от опит запознаване със слабостите и изкушенията на плътта, Го направи способен да има съчувствено разбиране към слабостите и провалите на другите и да може да даде съвет и помощ на онези, които са в изкушение.

„... ако и да беше Син, пак се научи на послушание от това, което пострада, 9 и като се усъвършенства (като беше направен съвършен), стана причина за (стана авторът на) вечно спасение за всички, които са Му послушни.“ Евреи 5:9

Исус беше направен съвършен чрез страдание (Евреи 2:10). Той стана Авторът на вечно спасение.

Неговият живот на земята Му дава правото да бъде авторът на вечното спасение. Именно по време на живота Си на земята Той победи греха и се научи на послушание чрез страдание. Преживя какво означава да бъдеш човек, какво означава да бъдеш изкушен с грях, какво означава да бъдеш изкушен да пренебрегнеш Божията воля и план.

Неговото изкушение изигра основна роля в квалифицирането Му да бъде Първосвещеник на Своя народ и заема основна част в проповядваното евангелие. Най-лансираната доктрина в християнството, троицата, отрича този аспект на евангелието. Тя превръща изкушенията на Христос в подигравка.

Да изкушаваш Бога

„Никой, който се изкушава, да не казва: Бог ме изкушава, защото Бог не се изкушава от зло, и Той никого не изкушава.” Яков 1:13

Яков ни казва, че Бог не може да бъде изкушен. Но Библията казва, че Исус е бил: *„изкушен във всичко като нас, но пак без грях“ Евреи 4:15*

Ако Исус беше Бог в най-пълния смисъл, тъй както Бог е Бог и ако Исус беше втората личност в троица, което означава, че Той би бил Бог Син, тогава как може Бог да бъде изкушен да съгреша срещу Себе Си?

Бог създава законите и следователно е невъзможно Бог да съгреша или дори да бъде изкушен да съгреша, защото Бог не може да съгреша срещу Себе Си.

Според триединството, единственият Бог на Библията е Бог Отец, Син, и Светия дух. Не само една личност или две личности, а три личности, съставляващи една същност/субстанция - Бог. Той е неделимият Бог. Така че, когато Яков казва: *„Бог не може да бъде изкушен с грях“* според троицата Отец, Синът и Светият дух не могат да бъдат изкушени с грях.

Въпрос: Ако Бог е троица, тогава как би могъл Бог да бъде изкушен да съгреши срещу Себе Си? Очевидно не може.

Джон Анкербург в отговор на въпроса „Можеше ли Исус да съгреши” цитира следния теолог, който казва: Не, Исус не би могъл да съгреши:

„Ако се твърди, че човешкото естество на Христос изглежда действа самостоятелно по отношение на знание, човешка слабост и ограниченост, това би могло да се признае; но не без напомняне за това, че макар Неговото човешко естество да изглежда, че действа независимо в определени моменти, които не включват морални въпроси, поради единството на Неговата Личност Неговото човешко естество не би могло да съгреши, без да накара Бог да съгреши...

По този начин този тревожен проблем се свежда до простия въпрос дали Бог може да съгреши; защото Исус Христос е Бог. Ако се признае, че Бог не може да съгреши – не просто не би съгрешил, трябва да се приеме, че Христос не би могъл да съгреши — не просто не би съгрешил. Остава само да отбележим, че... Той е „същият вчера, днес и завинаги”. (Евреи 13:8)

Луис Спери Чафър, Систематично богословие (Далас, Тексас: Dallas Seminary Press, 1971), том. 1, стр. 393-394

Цитат от Служение за християнската апологетика и изследвания CARM: (<https://carm.org/could-jesus-sin>)

Не, Исус не би могъл да съгреши. И така, на Исус беше предложено изкушение в Матей 4:1-11, но поради своята божествена природа Той не би могъл да съгреши.

Обърнете внимание как тази християнска уебстраница отговаря на въпроса: Би ли могъл Исус да съгреши? (Got Questions.org):

Възможно ли беше Исус да съгреша?

Отговор: ... Ясното учение на Писанието е, че Исус беше безупречен – **Исус не би могъл да съгреша**. ... Той остана безгрешен, защото **Бог не е способен да съгреша**. Това е против самото Му естество (Матей 4:1; Евреи 2:18, 4:15; Яков 1:13). Грехът по дефиниция е нарушение на Закона. Бог създаде Закона и Законът по естество показва, какво Бог би направил или не би направил; следователно грехът е всичко, което Бог не би направил според Своего естество.

Ако следваме троицата и стигнем до нейното логично заключение, би трябвало да проповядваме, че Исус не би могъл да съгреша, защото е Бог Син. Той е второто лице на троицата. Не всички тринитаристи вярват еднакво по този въпрос. Единствената причина, поради която един тринитарист би повярвал, че Исус би могъл да съгреша и да е падне, е поради това, че не е обмислил логично своята вяра. Ако Исус е втората личност от трите в един Бог, тогава какво би се случило с „Бог“, ако Исус беше съгрешил?

Как би могъл Яков да е прав, като казва, че „Бог (3 в 1) не може да бъде изкушен с грех“, и в същото време да вярва, че „Бог Синът“ е бил изкушаван с грех? Просто не може да бъде!

Ако Бог е триединство, изкушенията на Исус в пустинята са били само игра, **метафора**. Понеже Исус не би могъл да съгреша, няма значение каква е била ситуацията или какво е било изкушението, в действителност не би имало реален риск. Това не би било истинско изкушение като вашето изкушение, защото Исус не би могъл да съгреша.

Ако Исус не би могъл да съгреша, тогава Бог в действителност не е рискувал много, защото Исус не би могъл да падне.

Троицата отрича реалността на този аспект на Евангелието. Тя обръща изкушенията на Исус и риска, който Бог поема, изпращайки Сина Си, в подигравка, в метафора.

Вярата в триединството обръща:

- Бащинството на Бог в метафора
- Синовността на Христос в метафора
- Неизмеримата жертва на Бог при изпращането на Своя Син в метафора
- Христовото страдание и битка с греха в метафора.

Нищо не може да бъде по-далеч от истината. Въплъщението на Христос Го постави в позиция, в която можеше да съгреша и да падне; Той имаше истинска битка с греха.

Ето защо се молеше „не *Моята* воля, а *Твоята* да бъде“.

Синовността на Исус има отражение върху други аспекти на Евангелието. Ако основата е грешна, резултатът ще бъде грешен. Ако синовността е истинска, останалата част от Евангелието е истинска. Ако синовността е метафора, останалата част от евангелието е метафора.

Изпитващият въпрос е следният: **Исус буквалният Божи Син ли е или не?** Павел каза, че е, и неговите слушатели са вярвали, че е. Самият Исус каза, че е (Йоан 10:36).

ВЪПРОСИ ЗА РАЗИСКВАНЕ

Урок 16

ДРУГ ИСУС

1. Какво се е опасявал апостол Павел, че ще направят коринтяните? Вижте 2 Коринтяни 11:3,4
2. Посочете три библейски текста, които показват, че Исус не е единият истинен Бог.

3. Как мнозина християни отричат днес Христос?
4. Кои две неща трябва да са налице, за да осъди Исус греха в плътта?
5. Как Яков 1:13 и Евреи 4:15 опровергават, че Бог е триединство?

Кръстът и Троицата

В предишния урок обсъдихме как метафоричната синовност води до метафорична битка между Христос и греха. Този урок ще разгледа въздействието на троицата и метафоричната синовност на Христос върху смъртта Му.

Смъртта на Христос

Библията казва, че заплатата на греха е смърт. Това е вечно отделяне от Бог. Ако Исус е Бог в същия смисъл, в който Бог е Бог и е вторият член на Божеството (троица, трима в един Бог), тогава как би могъл Исус да умре от вечна смърт?

Имайте предвид, че триединството учи за трима в един Бог.

„Трябва да признаем, че троицата е един неделим Бог и че различията на лицата не разрушават божественото единство. Това единство на Бог се подразбира от това, че той е една субстанция. Въпреки това в божественото единство има три съвечни и съравни личности, които, макар и различни, са Единият неразделим и възхитителен Бог.“ (Размисли върху доктрината за Троицата, страница 16, Семинарни изследвания на университета Андрюс, бр. VIII, № 1, януари 1970 г. от Раул Дедерен)

*„Трите лица **СПОДЕЛЯТ ЕДНО НЕДЕЛИМОТО ЕСТЕСТВО**. Всяко лице на Божеството е **ПО ПРИРОДА И СЪЩНОСТ БОГ**, и пълнотата на божеството обитава във всяко от тях. От друга страна, **ВСЕКО ЛИЦЕ ОТ БОЖЕСТВОТО Е НЕРАЗДЕЛНО СВЪРЗАНО С ДРУГИТЕ ДВЕ**.“* (Ekkehardt Mueller, Библейски изследователски институт, Бюлетин Размисли, юли 2008 г.)

„В Писанието БОГ Е РАЗКРИЛ СВОЯТА ТРАНСЦЕНДЕНТНА ПРИРОДА КАТО ТРОИЦА, а именно три отделни божествени Личности, които действат директно и епохално в историята и СЪСТАВЛЯВАТ ЕДИННОТО БОЖЕСТВЕНО ТРИНИТАРНО СЪЩЕСТВО.“ (Д-р Фернандо Канале, Наръчник по Теология на адвентистите от седмия ден, Енциклопедия на адвентистите от седмия ден, Том 12, страница 138)

Помислете за това от гледна точка на тези цветове:

Три светлинни цвята са необходими, за да се получи бяла светлина. По същия начин тринитарната доктрина учи, че са необходими трите лица на божеството, за да съставят троицата, единното божествено тринитарно същество, единия Бог на Библията.

Помислете какво казва Библията за смъртта на Христос:

„Защото първо ви предадох онова, което и приех, че Христос умря за греховете ни според Писанията; 4 че бе погребан; че биде възкресен на третия ден според Писанията.“ 1 Коринтяни 15:3,4

Исая пророкува: *„ще направиш душата Му [или живота, личността Му] жертва за грях.“ Исая 53:10*

Забележете, Исая беше конкретен. Той не казва: ще направиш тялото Му жертва за грях. Не, казва: душата Му, живота Му, духа Му.

Петър в Деяния 2:27 цитира Псалм 16:10, където Давид пророкува за Исус, като казва:

„Защото няма да оставиш душата Ми в ада, нито ще допуснеш Светият Твой да види изтление.“ Деяния 2:27

Давид, Исая и Петър бяха конкретни в това, което казаха. Те подчертаха, че смъртта на Исус се простира до Неговата душа. Не беше измислена смърт. Не беше само телесна смърт; всичко, което бе Христос, остана в гроба.

Павел в Евреи подчертава, какъв тип дух е бил положен на кръста:

„... то колко повече кръвта на Христа, Който чрез вечния дух принесе Себе Си без недостатък на Бога, ще очисти съвестта ви от мъртвите дела, за да служите на живия Бог!“ Евреи 9:14

“Който с вечен дух” (WNT The Williams New Testament - Новият завет на Уилямс)

„Който чрез Своя вечен Дух“ (TCNT 20th century New Testament - Нов завет на 20-ти век)

„Който по силата на [Своя] вечен Дух“ [Своята собствена предсъществуваща личност] – (AMP Amplified Bible – Разширена/Подробна Библия)

И така според Библията духът или животът, който Исус е положил на кръста, е бил Неговият вечен дух. С други думи, на кръста имаше божествена и вечна жертва. Това не беше просто човешка жертва; Божественият Син на Бог беше Този, Който умря.

Чрез Своята смърт Христос унищожи дявола и смъртта: *“И тъй, понеже децата са същества от общата плът и кръв, то и Той, подобно [на тях], взе участие в същото, за да унищожи чрез смъртта този, който има властта, сиреч, дявола.“ Евреи 2:14*

Според Библията Божественият Божи Син е Този, Който умря на кръста:

„Аз съм живият и бях мъртъв; и ето, живея до века, амин; и имам ключовете на смъртта и на ада.” Откровение 1:18

Смъртта на Христос е в основата на евангелието. Ако обаче се следва триединството до логично заключение, би трябвало да се вярва, че Исус не би могъл да умре, защото Бог не може да умре. И тъй като Исус е Бог в най-пълния смисъл, което означава, че Той е Бог Син, вторият член на троицата, тогава следва, че Той не би могъл и действително не е бил умрял напълно.

Както прочетохме по-горе, троицата учи, че той е „... *един неделим Бог ... Това единство на Бог се подразбира от това, че той е една субстанция... Единият неразделим и възхитителен Бог.*“

В резултат на триединството някои теолози са стигнали до това да вярват:

Августин:

*Никой мъртвец не може да съживи себе си. Само Той [Христос] успя да възкреси Себе Си, Който, въпреки че Тялото Му беше мъртво, **не беше мъртъв**. Защото възкреси това, което беше мъртво. Той възкреси Себе Си, Който в Себе Си беше жив, но в Тялото Си, което трябваше да бъде възкресено, беше мъртъв. (НикеЙски и следникеЙски отци, серия 1, том 6, страница 656, Св. Августин, „Проповеди върху избрани уроци от Новия завет“)*

CARM – Christian Apologetics and Research Ministry - Служение за християнска апологетика и изследвания:

Исус ли се възкреси от гроба или Бог Го възкреси?

*„И така, докато тялото на Христос беше мъртво, **Той остана жив (тъй като Бог не може да умре)**.Тогава би ли било възможно Исус чрез Своего божествено естество, дори докато Неговото човешко тяло лежеше мъртво, да може да изяви силата Си чрез възкресение? Абсолютно. ... актът на възкресяване на Исус от мъртвите не беше операция само на една личност в рамките на Троицата, но беше съвместен акт,*

извършен чрез силата на божествената субстанция. Фактът, че Библията учи, че Бог възкреси Исус от мъртвите и че Исус възкреси Себе Си, е още едно свидетелство за божествеността на Христос.“

Въпроси и отговори на Уилям Лейн Крейг: Беше ли Бог мъртъв за три дни?

„И така, можете да видите, че божественото естество, божествената личност на Христос по никакъв начин не угасна в смъртта на човешкото естество на Христос на кръста.“
(<https://www.youtube.com/watch?v=g4uhWvEpAvk> (1:28 секунди))

Триединството стига до заключението, че единият Бог на Библията се състои от три лица и не може да се променя. „Аз съм Господ, Аз не се променям“. Тогава как може една трета от Него да умре, да престане да съществува? Не може да бъде. Ето защо заключават, че Исус е бил жив, въпреки че Неговото тяло е било мъртво. И доказателството, което привеждат, е, че Той е възкресил Себе Си.

Интересно е, че 23 пъти в Новия завет се казва, че Бог е възкресил Сина Си от мъртвите. И нито веднъж в Библията не се казва, че Исус е възкресил Себе Си:

Двадесет и три стиха, в които се казва, че Отец е възкресил Сина Си:

Деяния 2:24; 2:30-32; 3:15; 4:10; 5:30; 10:40; 13:30; 13:34; 13:37; 17:31; Римляни 4:24; 6:4; 8:11; 10:9; 1 Коринтяни 6:14; 15:15; 2Коринтяни 4:14; Галатяни 1:1; Ефесяни 1:19-20; Колосяни 2:12; 1 Сол. 1:9-10; Евреи 13:20; 1 Петър 1:21

Идеята, че Исус се е възкресил, се основава на един неразбран стих, който може лесно да се изясни, като се прочете от друг превод. По-долу е цитиран преводът на CEV (Contemporary English Version). В KJV думата „получавам“ се превежда като „вземам“, което доведе до известно объркване!

*„Затова Ме люби Отец, защото Аз давам живота Си, за да го взема пак. **18** Никой не Ми го отнема, но Аз от Себе Си го давам. Имам право да го дам, и имам право пак да го взема. Тая заповед получих от Отца Си.“ Йоан 10:17, 18 **KJV***

*„Отец Ме обича, защото давам живота Си, за да го получа обратно отново. Никой не ми отнема живота. Отказвам се с желание! Имам силата да го дам и силата да го получа отново, точно както Моят Отец Ми заповяда да направя.“ Йоан 10:17, 18 **CEV***

Този превод на стиха (CEV) е в съвършена хармония с останалите 23 стиха в Новия завет, които казват, че Бог възкреси Исус от мъртвите.

Ето още едно изявление от друга християнска организация. Обърнете внимание как разсъждението е повлияно от доктрината за триединството:

CBN-Christian Broadcasting Network (Християнска предавателна мрежа) е глобално служение и има телевизионен канал

Когато Исус умря на кръста, умря ли и духовно?

"Разбира се, Бог също не може да умре. Ако Бог умре, вселената ще се разпадне. А Исус е Бог. Ако Духът на Исус е бил мъртъв, тогава самият Бог би умрял и цялата вселена би се сринала... Ако Исус - Божият Син и второто Лице на Троицата - наистина е бил отделен по дух от Отца, тогава самият Бог би бил разкъсан и би престанал да съществува - друга невъзможност... Неговият Дух не е бил нито мъртъв, нито отделен от Бог. Вместо това Той е продължавал да бъде угоден и да служи на Отец, както е и в този момент." (Pat Robertson)

Не можете да имате доктрината за триединството и изкуплението в една и съща аргументация. Или триединството е вярно и имаме

само човешка жертва, или триединството е фалшиво и имаме божествена жертва.

Човешка жертва не е достатъчна, за да спаси човечеството, иначе защо да не може човек да умре за човечеството? Защо да не може някой добър човек да умре за човечеството? Защо беше необходимо Бог да изпрати Своя божествен Син да умре, за да спаси човечеството? Една обикновена човешка жертва унищожава изкуплението и евангелието.

Троицата явно отрича смъртта на Христос. Ако Христос не е умрял, ако Божият Син не е направил душата Си принос за грях, тогава няма божествена жертва, имаме само човешка жертва. Ако това е така, тогава няма евангелие, няма прощение на греха, няма изкупление, няма примирение с Бог. Няма спасителен план.

Павел казва:

*„Този [Христос] в дните и плътта Си, като принесе със силен вик и със сълзи молитви и молби на Този, Който можеше да Го избави от смърт, и като биде послушан поради благоговението Си...“
Евреи 5:7*

Ако Исус не би могъл, не не би, но не би могъл да умре, както учи троицата, тогава този стих е безсмислен. Бог Го избави от смъртта, като Го възкреси от смъртта. Но как Бог би могъл да избави Сина Си от смъртта, когато е било невъзможно Синът да умре? Това е оксиморон (нещо невъзможно само по себе си).

Троицата превръща смъртта на Божия Син в метафора. Омаловажава божествената жертва до човешка жертва. Превръща удивителната жертва на Бог и Неговия Син в игра на роли: Докато тялото Му било мъртво, Той бил жив някъде другаде и наблюдавал развитието на нещата.

Отново, ако основата е грешна, ако синовността на Христос е метафора, цялото евангелието се превръща в подигравка, в голям театрален акт, за който няма място в реалността.

- Божията любов към нас е истинска.

- Синовността на Христос спрямо Отца е реална
- Битката на Христос с греха е реална
- Смъртта на Христос на кръста е реална
- Божията жертва за нас е била реална

ВЪПРОСИ ЗА РАЗИСКВАНЕ

Урок 17

КРЪСТЪТ И ТРОИЦАТА

1. Какво казват Давид, Исая и Петър за смъртта на Исус?
2. Каква жертва принесе Исус на кръста – само човешка или божествена и вечна?
3. Какъв проблем повдига тринитарната доктрина относно Исусовата смърт?
4. Казва ли Библията, че Исус е възкресил Себе Си от смъртта или че Неговият Отец Го е възкресил?
5. Как метафоричната синовност на Христос повлиява евангелието?

Урок 18

Кой е Светият дух?

Според Троицата Бог Светият Дух не е Отец, нито е Синът. Той е третото лице в Божеството. Различена и отделна личност от Отец и Сина. Това обаче не може да бъде, тъй като беше установено, че Единственият Бог на Библията е Отец, а не комитет от трима.

Дали Светият дух е различна личност от Отец и Сина? Помислете върху тези въпроси:

- Какво означава думата дух в Библията?
- Духът на Исус различна личност ли е от Исус?
- Духът на Отец различна личност ли е от Отец?
- Кой е Светият дух?

1. Какво означава думата „дух“ в Библията?

Писанията учат, че думата „дух“ означава:

- вятър (Исая 7:2, Битие 3:8, Йоан 3:8),
- дъх (Исая 42:5, Матей 27:50),
- дух - жизнената сила на една личност, включително психиката или ума (Притчи 18:14, Съдии 15:18,19; Лука 1:46,47).

Когато терминът „дух“ се използва по отношение на личност, той винаги се отнася до нефизическия аспект на самата личност - нейния собствен живот, нейния ум и индивидуалност.

Например, Библията казва, че когато Исус възкреси дъщерята на управника: *„И върна се духът ѝ и тя на часа стана; и Той заповяда да ѝ дадат [нещо] да яде.“* Лука 8:55

Какво се върна в нея? Нейният собствен дух или живот.

„И във втората година от царуването на Навуходоносор, Навуходоносор видя сънища, [от които] духът му се смути и сънят побягна от него.“ Даниил 2:1 (вижте също Деяния 17:16 и 2 Коринтяни 7:13)

„Духът му се смути“ означава, че Навуходоносор беше смутен. Неговите мисли, неговият ум, сърцето му бяха разтревожени, поради което не можеше да спи. Да разбираме понятието „*неговия дух*“ като отнасящо се за някой друг, а не за самия Навуходоносор, е нито библейско, нито логично.

И така, в Библията духът на една личност е нефизическият и нематериалният аспект на тази личност. Това не е различна личност от самата нея. Моят дух не е някой друг, различен от мен. Това съм аз.

Въпреки че повечето, ако не всички християни са съгласни с това, поради предубедено тринитарно мислене, когато терминът „дух“ се използва по отношение на Бог и Христос, християните го тълкуват като означаващ отделна личност, различна от Тях.

Това не е нито библейско, нито логично.

2. Духът на Исус различна личност ли е?

Библията представя връзката между Исус и Неговия дух по същия начин, както е връзката между човека и неговия дух. Обърнете внимание на тези стихове: *„Исус веднага, като разбра в духа Си, че така размишляват в себе си, рече им: Защо размишлявате това в сърцата си?“* Марко 2:8

Очевидно Исус е Този, Който разбира това, а не някой друг, наречен „Неговият дух“.

„А Той въздъхна дълбоко в духа Си и рече: Защо тоя род/поколение иска знамение? Истина ви казвам: На тоя народ/поколение няма да се даде знамение.“ Марко 8:12

Отново, Исус беше Този, Който въздъхна дълбоко, а не някой друг, наречен Неговият дух.

Когато Библията казва: „Исус разбра в духа Си“ и „въздъхна дълбоко в духа Си“, трябва да го разбираме по същия начин, както когато, позовавайки се на Павел, Библията казва „неговият дух се възмущаваше дълбоко в него“ (Деяния 17:16).

Когато Библията говори за духа на Исус, тя не говори за някой друг, различен от Него. Говори се за самия Исус, за собствената Му личност и живот, за нефизическия, нематериалния аспект на Исус.

Точно като духът на Навуходоносор е самият Навуходоносор и духът на дъщерята на управника е нейният собствен живот. По същия начин духът на Христос е това, което Той е. Това е животът и личността на Христос.

Обърнете внимание и на този стих:

„И Исус извика със силен глас и рече: Отче, в Твоите ръце предавам духа Си. И това като рече, издъхна.“ Лука 23:46

Когато Исус умря на кръста, Той предаде/повери собствения Си дух или живот в ръцете на Отец. Той не повери някой друг, наречен „моят дух“. Би било глупаво да се вярва това. Исус повери живота и духа Си на Отец.

Логиката и последователността изискват молитвата на Исус към Отец да се разбира по същия начин, както се разбира молитвата на Стефан: „И хвърляха камъни върху Стефана, който призоваваше [Христа], казвайки: Господи Исусе, приеми духа ми.“ Деяния 7:59

Нито Стефан, нито Исус имаха предвид друга личност, наречена „моят дух“.

Духът на Стефан е самият Стефан, а духът на Исус е самият Исус.

Когато авторите на Библията говорят за духа на Исус или духа на Божия Син, те имат предвид живота или личността на самия Исус Христос, не някой друг.

Имайки това предвид, моля, обърнете внимание какво Бог изпраща в сърцето на вярващия: *„И понеже сте синове, Бог изпрати в сърцата ни духа на Сина Си, Който вика: Авва, Отче!”* Галатяни 4:6

Този стих ясно казва, че Бог изпраща духа, живота или личността на Своя Син в нашите сърца и затова Библията многократно казва: *Христос във вас*. (Еф. 3:17, Рим. 8:10, Кол. 1:27, 1 Йоан 4:4, 2 Кор. 13:5, Откровение 3:20, Гал. 2:20)

Когато Библията говори за духа на Исус, тя има предвид самия Исус, а не трето същество, различно от самия Исус. Това е основополагаща истина, върху която е изградено библейското разбиране за Светия дух.

А какво е духът на Бог Отец?

3. Духът на Отец различна личност от Отец ли е?

Или е самият Отец?

„Защото кой знае мислите на човека, освен духът на човека, който е в него? Така и никой не разбира мислите на Бог, освен Божият дух.” 1 Коринтяни 2:11 ESV – English Standard Version

В този стих Павел сравнява връзката на човека с неговия дух, с връзката на Бог с Неговия дух. Той казва: никой не знае какво мисля освен моят дух. И по същия начин никой не разбира мислите на Бог освен Неговият дух.

Божият дух е за Бога, както е човешкият дух за човека. Това е Неговата собствена личност, живот и присъствие, а не някой друг.

При кръщението на Исус Библията казва, че *„Божият дух слезе върху Исус“*. Виж Матей 3:16. Не Бог духът, но духът на Бог.

По-нататък в евангелията Исус казва: *„Отец е в Мене“* (Йоан 10:38; 14:10, 11).

Друг пример е при зачатие на Исус - ангелът казва на Мария:

„Светият дух ще дойде върху ти, и силата на Всевишния ще те осени; затова и светото Онова, Което ще се роди [от тебе], ще се нарече Божий Син.” Лука 1:35

Светият дух в този стих се отнася до духа на Отец, което е посочено като причината Исус да бъде наречен Божи Син и Бог Отец да бъде наречен Негов Баща.

Светият дух, който дойде върху Мария, не беше някой друг, а Отец. Иначе има проблем. Този, Който роди Исус, трябва да се нарича Бащата на Исус.

Според триединството Първото лице на троицата е Бащата на Исус, но третото лице на Троицата роди Исус. Това няма смисъл. За да се поддържа хармонията на Писанията, човек трябва да вярва, че духът, който дойде върху Мария, беше духът на Бог Отец.

Тези библейски примери показват ясно, че духът на Отец е самият Отец, а не някой друг. Това е самият Негов живот, личност и присъствие.

- Духът на човека е животът и личността на самия човек.
- Духът на Исус е животът и личността на самия Исус.
- Божият дух е животът и личността на самия Бог Отец.

4. Кой е Светият дух?

Някои смятат, че Светият дух е третият член на троицата, наречен Бог Светият Дух. Други вярват, че Светият дух е просто сила или влияние от Бог. Но какво има да каже Библията?

*„И това да знаете преди всичко, че никое пророчество в писанието не е частно [на пророка] обяснение [на Божията воля;], **21** защото никога не е идвало пророчество от човешка воля, но [светите] човеци са говорили от Бога; **движими от Светия дух.**” 2 Петър 1:20,21*

Петър заявява, че пророците в Стария завет са говорили, когато са били движени от Светия дух. Кой беше този Свети дух, който ги вдъхнови да говорят?

*„За това спасение претърсиха и изследваха пророците, които пророкуваха за благодатта, която [бе назначена] за вас; **11** като издирваха, кое или какво време посочваше Христовият дух, който беше в тях, когато предизвестяваше Христовите страдания, и след тях славите.” 1 Петър 1:10,11*

Същият автор, Петър, в първото си писмо казва, че духът на Христос движеше пророците от древността да пророкуват и да пишат за Христовите страдания.

Петър използва термина „Свети дух“, говорейки за духа на Христос.

Сравнението на следващите два стиха добавя нещо значимо към разбирането ни за Святия дух. Забележете как Марко е записал думите на Исус: *„А когато ви поведат, за да ви предадат, не се безпокойте предварително какво ще говорите; но каквото ви се даде в оня час, това говорете! защото не сте вие, които говорите, а **Светият дух**.” Марко 13:11*

Ето и записаното от Матей за същия случай: *„А когато ви предадат, не се безпокойте, как или какво да говорите, защото в същия час ще ви се даде какво да говорите. **20** Защото не сте вие, които говорите, но **духът на Отца** ви, Който говори чрез вас.” Матей 10:19, 20*

Това показва, че авторите на Библията също са използвали термина „Свети дух“ за обозначаване на духа на Отец.

Библейски терминът Свети дух се отнася за духа на Отец или духа на Сина. Никога за някой друг! Контекстът на стиха трябва да ни помогне да разберем за чий дух се говори. Все пак основният принцип в разбирането на този термин е много прост. „Свети дух“ описва какъв тип е духът. ТОЙ е СВЯТ дух, защото принадлежи на някой, който е свят.

Тъй като Отец и Синът са святи, Библията говори за Техния дух като „Свят дух“.

Духът на човек е самият човек, а не някой друг. По същия начин, духът на Господа е самият Господ, а не някой друг.

Забележете как Павел тълкува думата „дух“ като означаваща „ум“, когато се отнася за Господа. Следва оригиналният стих: *„Кой е насочвал **духа** на ГОСПОДА или като негов съветник го е научил?“ Исаия 40:13*

А тук Павел цитира този стих: *„Защото „Кой е познал **ума** на Господа или кой е бил Негов съветник?“ Римляни 11:34*

Павел е разбрал, че духът на Господа е самият Господ - собственият Му ум и личност, а не някой друг.

Обобщение:

1. Терминът дух се отнася до нефизическия и нематериален аспект на личността. Това не е друга личност.
2. Духът на Исус е животът, умът, присъствието и личността на Исус.
3. Духът на Отец е животът, умът, присъствието и личността на Отец .
4. „Светият дух“ е термин, използван за обозначаване на духа на Отец и духа на Сина.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗИСКВАНЕ

Урок 18

КОЙ Е СВЯТИЯТ ДУХ?

1. Представя ли Библията нашия дух като физичен или като нефизичен аспект на самите нас?
2. Как разбираме, че Иисусовият дух е бил Неговият собствен дух, а не отделно същество?
3. Кой библейски примери показват ясно, че духът на Отец е Неговият собствен дух, а не отделно същество?
4. Според Библията за кого се отнася „Святият дух“?
5. Защо Святият дух е наречен свят?

Урок 19

Чий дух получаваме?

В предишния урок установихме, че духът на човек е самият човек, духът на Исус е самият Той и по същия начин духът на Отец е самият Той. Освен това установихме, че терминът „Свети дух“ се отнася както до духа на Отец, така и до духа на Неговия Син.

Това заключение създава допълнителни въпроси: Кой е Утешителят, духът, който Исус обеща да ни даде? В какво са вярвали и поучавали учениците относно този дух?

Йоан

В Своята беседа с учениците Исус обеща да изпрати духа на истината, когото нарече утешителя.

Терминът утешител, който идва от гръцката дума *parakletos*, се използва пет пъти в Новия завет, всеки път от апостол Йоан. Сравняването на тези пет стиха дава задълбочена представа за това, как Йоан идентифицира обещания дух.

Четири от петте стиха са изречени от Исус в Йоан 14 до 16 глава.

В тези стихове Исус обеща да изпрати друг утешител (Йоан 14:16), който произлиза от Отец (Йоан 15:26). Той каза също, че ако Той, Исус, не си отиде, утешителят няма да дойде (Йоан 16:7). Също каза, че утешителят е Светият дух (Йоан 14:26).

Но обърнете внимание, че в тази беседа Исус говореше на учениците в притчи или образи на речта. Когато учениците се чудеха какво казва (Йоан 16:18), Той им отговори ясно и каза:

„Това съм ви говорил с притчи/образна реч. Настава час, когато няма вече да ви говоря с притчи/речеви образи, а ясно ще ви известя за Отца.“ Йоан 16:25

Въпреки че Исус говореше с образи на речта, има няколко преки бележки в Неговата беседа, които подсказват идентичността на този утешител. Размислите върху следното:

Исус

- „Светът няма вече да Ме вижда“ – глава 14 стих 19
- „но вие Ме виждате“ - стих 19
- Исус беше с тях по това време
- „Аз във вас“ - стих 20
- „Ще дойда при вас“ - стих 18
- „Аз съм винаги с вас“ - Матей 28:19
- ясно ще ви известя за Отца (Йоан 16:25)

Утешителят

- Светът „не го вижда“ – глава 14 стих 17
- „но вие го познавате“ - стих 17
- „той живее във вас“ - стих 17
- „ще бъде във вас“ – стих 17
- „ще ви даде друг утешител“ – стих 16
- „той може да остане с вас завинаги“ – стих 16
- духът „ще ви извести за идните неща“ - Йоан 16:13

Доста очевидно е, че Исус говореше за Себе Си в трето лице, когато учеше учениците чрез словесни образи. Това става още по-ясно, когато прочетем петия случай, в които Йоан използва термина "параклетос". Забележете:

„Дечица мои, това ви пиша, за да не съгрешите; но ако съгреши някой, имаме ходатай (G3875) при Отца, Исуса Христа праведния.” 1 Йоаново 2:1

Йоан, този, който е записал речта на Исус в Йоан 14-16 глави и единственият ученик, който използва термина „параклетос“, ясно идентифицира кой е утешителят. Той казва: „имаме paraklētōs, (което означава адвокат или утешител) при Отец, Исус Христос праведният”.

От речта на Исус не само става ясно, че утешителят, духът на истината, който е трябвало да дойде, е духът, животът и личността на самия Исус, но Йоан отива още по-нататък и заявява много ясно, без да оставя никакво съмнение в ума на читателя. Той казва: Исус е нашият parakletos, в смисъл нашият Адвокат и Утешител.

Павел

Павел в първото си писмо до коринтяните пише: „... но за нас има [само] един Бог, Отец, от Когото е всичко, и ние в Него, и един Господ, Исус Христос, чрез Когото е всичко, и ние чрез Него.” 1 Коринтяни 8:6

Той ясно казва, че има само един Господ, Исус Христос. Обърнете внимание какво пише Павел на същата църква във второто си писмо: „Господ е този дух; и където е Господният дух, [там] е свобода.“ 2 Коринтяни 3:17 След като им казва, че единственият Господ е Исус Христос, им казва, че Господ или Исус е този дух.

Казва ли Павел, че Исус стана дух? Да, той казва точно това. „Така е и писано: Първият човек Адам "стана жива душа", а последният Адам [стана] животворящ дух.” 1 Коринтяни 15:45

Павел не само казва, че Исус е този дух, но също така казва, че Исус беше направен животворящ дух.

А на галатяните той пише: „Христос ни изкупи от проклятието на закона, ... за да можем да получим обещания дух чрез вяра.” Галатяни 3:13, 14

Кой е този обещан дух? Той ни дава отговора в следващата глава:

„И понеже сте синове, Бог изпрати духа на Своя Син в нашите сърца, който вика: „Авва! Татко!“ Галатяни 4:6

Обещаният дух е духът на Исус. Павел не беше несигурен или двусмислен относно идентичността на обещания дух, изпратен на Петдесетница. Той ясно го идентифицира като самия живот, присъствие и личност на Исус Христос.

Ето защо той многократно казва в почти всичките си писма, че Христос е във вярващия.

Според Павел, когато вярващият получи обещания дух, той приема самия Исус Христос. (Римляни 8:10; 2 Коринтяни 4:10, 11; 2 Коринтяни 13:5; Галати 4:6; Ефесяни 3:17; Колосяни 1:26,27)

Петър

Размислете какво казва Петър в своята проповед на Петдесетница.

„Тогава Петър им рече: Покайте се и всеки от вас нека се кръсти в името на Исус Христос за прощение на греховете и ще получите тоя дар Светия дух.” Деяния 2:38

„Затова покайте се и обърнете се, за да могат греховете ви да бъдат заличени, та да дойдат освежителни времена от присъствието на Господа, 20 и Той да ви изпрати Христа Исуса, Който преди ви беше проповядван.” Деяния 3:19, 20

Петър е същият човек, който е изрекъл и двата пасажа. Обърнете внимание на приликата между тях:

1. Покайте се - покайте се
2. кръстете се – обърнете се
3. за прощение на греховете - за да могат да бъдат заличени греховете ви
4. ще получите дара на Светия дух – и Той (Бог) ще ви изпрати Исус Христос.

Според Петър получаването на обещания дух е еквивалентно на получаването на Христос.

Тези два прости, но дълбоки пасажа ни дават представа за вярването на Петър относно идентичността на обещания дух.

Това не е трето лице или същество, различно от Исус Христос, наречено Бог светият дух. Съвсем не. Получаването на обещания дух е получаване на духа, живота и присъствието на Исус Христос.

Според Йоан, Павел и Петър утешителят или обещаният дух е духът на Божия скъп Син, който според това, което беше установено по-рано, е самият Исус Христос.

Също духът на Отец?

Това естествено повдига въпросите: „Не е ли обещаният дух и утешител също духът на Отец? Защо апостолите казаха, че това е Исус Христос? Чий дух получаваме - на Отец или на Сина?“

За да отговори правилно на тези въпроси, нека се обърнем към Писанието:

1. Първо: всичко произлиза от Отец. Той е източникът на всички неща (1 Кор. 8:6; Римляни 11:36). Отец е източникът дори на живота на Своя Син Исус Христос (Йоан 4:26).

Тази основополагаща истина, която по-рано установихме, ни кара да вярваме, че след Петдесетница Светият дух идва от Отец.

Помислете какво казва Исус: „*А когато дойде утешителят, когото Аз ще ви изпратя от Отца, духът на истината, който изхожда от Отца, той ще свидетелства за Мене.*” Йоан 15:26

Ако всичко, включително обещаният дух, идва от Отец, тогава защо Библията ясно казва на много места, че духът след Петдесетница е Исус Христос?

2. Исус е единственият път към Отец (Йоан 14:6; 10:9). Той е Посредникът, Първосвещеникът и Утешителят (1 Йоаново 2:1).

Да, Отец иска да обитава в човека. Спасението е хората да бъдат примирени и съединени с Бог Отец. Човешките тела са храмът на Бог Отец. (1 Кор. 3:16; 1 Коринтяни 6:19)

Но имайте предвид, че единственият начин Бог да бъде в човека е чрез Своя Син Исус Христос:

*„А всичко е от Бога, Който ни примири със Себе Си ЧРЕЗ ИСУС ХРИСТОС, и даде на нас да служим за примирение; **19** сиреч, че БОГ БЕШЕ В ХРИСТОС, примирявайки света със Себе Си...“ 2 Коринтяни 5:18,19*

Бог обитаваше сред хората и примири човека със Себе Си чрез Своя Син Исус Христос. Той разкри Себе Си чрез Своя Син (Йоан 1:18; 12:45; 14:9).

И единственият начин Бог да обитава в човека е чрез Неговия Син.

*„Защото **чрез Него** (Исус) и едните и другите (юдеи и езичници) имаме достъп при Отца в един дух.“ Ефесяни 2:18*

Нашата дестинация/крайна цел е достъп до Отец. Целта на спасителния план е да ни съедини с Отец, да ни направи жив храм, в който да обитава Отец. Но не пропускайте решаващия момент в текста.

Единственият начин за достъп до Отец, единственият начин да стигнем до Отец и Отец да обитава в нас, е чрез Неговия Син Исус Христос.

Тази възможност или път към Отец беше осветена или отворена за нас чрез живота, смъртта и възкресението на Исус Христос. (Евреи 10:19, 20; 1 Петър 3:18)

Единственият начин Бог Отец да обитава в човека е чрез Исус Христос, не чрез някой друг. (Ефесяни 2:18)

Ето защо Исус каза, че когато получим утешителя или самия Него, ще имаме и двамата - Отец и Сина. Размислете: *„Исус в отговор му рече: Ако Ме обича някой, ще пази учението Ми; и Отец Ми ще*

го възлюби, и Ние ще дойдем при него и ще направим обиталище в него.” Йоан 14:23

„Ние“, тоест и двамата - Отец и Исус, ще живеят във вярващия.

Защо Исус би казал това и как би могло да бъде? Защото Бог беше в Христос. Това беше демонстрирано при кръщението на Исус, когато Божият дух слезе върху Исус. Павел също казва, че *„Бог беше в Христос, примирявайки света със Себе Си“ (2 Кор. 5:19).*

Чрез Своя обитаващ дух Исус ни обединява отново индивидуално със Своя Отец, защото Отец е в Него. Исус е връзката между Бог и човека.

Ето защо основата на Евангелието, добрата новина на Евангелието, надеждата на нашата слава е *„Христос във вас“* (Кол. 1:27). Защо?

Защото обитаването на Христос донася обитаването на Бог Отец.

Чий дух беше изпратен на Петдесетница?

Това е духът или животът на Христос, в Когото обитава Отец. Или казано по друг начин: това е духът на Отец, който идва при нас чрез Неговия Син Исус Христос.

Ето защо Йоан казва:

*„Ако отхвърлим Сина, отхвърляме Отца (друг превод: *Никой, който се отрича от Сина, няма нито Отца*).“ 1 Йоан 2:23*

Но ако продължим да следваме ученията на Христос, ние имаме *„и Отец, и Сина“* (2 Йоаново 1:9; 1 Йоаново 1:3; 2:24; Йоан 14:23)

Единственият начин да се съединим отново с Бог е да имаме Христос в себе си, а не някой друг, наречен Бог Светият дух.

Не можем да стигнем до Отец по друг начин, освен чрез Исус Христос. Ето защо Светият дух, изпратен на Петдесетница, трябва да е бил Исус Христос, а не някой друг.

Но винаги помнете, Бог беше в Христос. Той, Отец, идва при нас в Своя Син. Така че когато приемете Исус, вие получавате и Отец.

Имайки това предвид, забележете различната терминология, която Павел използва, когато говори за същия дух:

*„Вие, обаче, не сте плътски, а духовни, ако живее във вас **Божият дух**. Но ако някой няма **Христовия дух**, той не е Негов. 10 Обаче, ако **Христос** е във вас, то при все, че тялото е мъртво поради греха, духът е жив поради правдата. 11 И ако живее във вас **духът на Този, Който е възкресил Исуса от мъртвите, то Същият, Който възкреси Христа Исуса от мъртвите, ще съживи и вашите смъртни тела чрез духа Си, който обитава във вас.**” Римляни 8:9-11*

В този текст Павел говори за същия дух като:

- Божият дух
- Христовият дух
- Христос
- духът на Този, Който възкреси Исус.

Съвсем очевидно е, че според разбирането на Павел обещаният дух е духът на Бог и духът на Христос. Не само това, но той говори за същия дух като за самия „Христос“. Това е в пълна хармония с това, което току-що открихме.

Когато приемем Исус, приемаме и двамата - Отец и Сина.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗИСКВАНЕ

Урок 19

ЧИЙ ДУХ ПОЛУЧАВАМЕ?

1. Как е преведена думата *parakletos* в Йоан 14-16? А как е преведена в 1Йоаново 2:1?
2. Как използването на думата *parakletos* от Йоан ни показва, кой е утешителят?
3. Как Павел идентифицира обещания дух, изпратен на Петдесетница?
4. Какво е общото между Деяния 2:38 и Деяния 3:19,20 и как тези прилики на показват, как Петър е идентифицирал Святия дух?
5. Чий дух получаваме – духа на Отец или духа на Сина?

Урок 20

Личност ли е духът?

В предишните два урока установихме, че духът на човека е самият човек и че Утешителят, обещаният дух, е духът на самия Исус, в когото е и Отец. Да приемеш Исус означава да получиш и двамата - Отец и Сина.

Това кара някои да заключат, че духът е просто влияние, сила или мисли. Това така ли е? Дали Светият дух е личност с индивидуалност или е влияние, сила?

Новозаветните автори често дават на духа личностни качества, което ни води до заключението, че духът е личност, а не просто влияние или сила.

Исус говори за духа, който трябваше да бъде даден:

„Но утешителят, който е Светият дух, когото Отец ще изпрати в Мое име, той ще ви научи на всичко и ще ви напомни всичко, каквото съм ви казал.“ Йоан 14:26

„Имам още много неща да ви кажа, но сега не можете да ги понесете.“ Йоан 16:12

„Но когато дойде той, духът на истината, ще ви напътства в цялата истина, защото той няма да говори от себе си; но каквото чуе, това ще говори и той ще ви извести за идните неща.“ Йоан 16:13

Исус говореше с притчи (Йоан 16:25). Много е важно да отбележим, как Исус илюстрира или представи духа на Своите слушатели:

- Духът ще ви учи и ще ви напомня, какво е учил Исус.
- Духът ще ви води в цялата истина.
- Духът чува, какво казва Бог; с други думи Бог говори на духа.

- Духът ще говори думите, които чува.

Исус илюстрира духа, който трябваше да дойде като личност. Като някой, който чува и говори, като един, който знае нещата, разбира нещата, учи нещата и ни напомня за нещата. Тук не се говори просто за преживяване, през което човек преминава, когато чете Божие слово. Не става дума и просто за мисли. Човек не може да говори на мисъл, но може да споделя мисли, да генерира мисли и да изговаря мисли.

Забележете, как Исус и духът говорят това, което чуват. Говорейки за Себе Си, Исус каза: *„Защото не съм говорил от Себе Си, но Отец, Който Ме е пратил, Той Ми заповяда, какво да кажа и какво да говоря. Йоан 12:49*

„Много нещо имам да говоря и да съдя за вас; но Този, Който Ме е пратил, е истинен; и каквото съм чул от Него, това говоря на света.“ Йоан 8:26

Исус каза на учениците: думите, които ви говоря, са това, което ми казва Моят Отец. Чувам от Него и ви казвам това, което казва Той.

Когато говореше за идващия дух, Той каза същото. Духът няма да говори от себе си, но каквото чуе, това ще говори.

Това е идентифициране на личност, а не на сила, влияние или думи.

Опитността на апостолите с духа

1. Светият дух учеше апостолите

*„А на нас Бог откри [това] чрез духа; понеже духът издирва всичко, даже и Божиите дълбочини. **11** Защото кой човек знае що има у човека, освен духът на човека, който е в него? Така и никой не знае що има у Бога, освен Божият дух. **12** А ние получихме не духа на света, но духа, който е от Бога, за да познаем това, което Бог е благоволил да ни подари; **13** което и възвестяваме, не с думи научени от човешка мъдрост, но с [думи] научени от духа, като*

поясняваме духовните неща на духовните [човеци].” 1 Коринтяни 2:10-13

Павел се стреми да ни покаже, че духът ги е научил на тези истини, като посочва някои акценти:

- Духът изследва дълбините на Бога. Това означава, че духът знае какви са мислите на Бог.
- Той сравнява начина, по който човешкият дух знае, какво мисли човекът, с начина, по който Божият дух знае, какво мисли Бог.
- Апостолите са получили Божия дух, същия този дух, който знае Божиите неща.
- Духът ги е научил на тези неща.

Това обяснява, какво имаше предвид Исус, когато говореше в притчи, че духът няма да говори от себе си, но каквото чуе, това ще говори.

След това Павел продължава, като казва:

„Но естественият човек не побира това, което е от Божия дух, защото за него е глупост; и не може да го разбере, понеже, то се изпитва духовно. Но духовният човек изпитва всичко; а него никой не изпитва. Защото, кой е познал ума на Господа, за [да може] да го научи? А ние имаме ум Христов.“ 1 Коринтяни 2:14-16

Което означава, че ние знаем мислите на Христос и това, което Той знае. Защо?

- Исус каза: каквото чуя, ще ви кажа.
- Каквото духът чуе, ще ви го каже.
- Ние знаем това, което Христос знае.

Това разбира се не е генерално твърдение, означаващо, че сега сме всезнаещи, защото Христос е всезнаещ. Съвсем не. Павел говори за това, което ние като хора се нуждаем да знаем.

Тъй като имаме духа, който е от Бога, ние имаме ума на Христос. Павел казва, че знаем това, което Той знае. Не казва, че имаме ума на духа, понеже духът не е друг, а Исус Христос. Получавайки духа, ние приемаме Исус Христос.

2. Духът говори на хора

„Тогава духът каза на Филип: Приблѝжи се и придружи тази колесница.“ Деяния 8:29 (виж също Деяния 10:19; 13:2)

3. Духът говори чрез хора

„Защото не вие говорите, а духът на вашия Отец говори във вас.“ Матей 10:20 (Вижте също: Марко 13:11; Лука 21:15)

„И всички се изпълниха със Светия дух и започнаха да говорят чужди езици, както духът им даде да говорят.“ Деяния 2:4 (вижте също Деяния 21:4)

4. Духът инструктира хората какво да правят

„И така, те, изпратени от Светия дух, заминаха за Селевкия; и оттам отплаваха за Кипър.“ Деяния 13:4

5. Духът взема решения

„Защото се видя добре на Светия дух и на нас да ви не налагаме никоя друга тежота, освен следните необходими неща.“ Деяния 15:28

Апостолите говорят за Светия дух, като че ли е личност като тях, която взема решения, както те вземат решения.

6. Духът пренася хората

„И когато излязоха от водата, духът Господен грабна Филип, така че евнухът не го видя повече и той продължи пътя си радостен.“ Деяния 8:39

7. Духът може да бъде лъган

*„А Петър рече: Анание, защо изпълни сатана сърцето ти, да излъжеш Светия дух и да задържиш от цената на нивата? ...Не си излъгал човеци, но **Бога**.“ Деяния 5:3,4*

*„А Петър [й рече]: Защо се съгласихте да изкусите **Господния дух**?....“ Деяния 5:9*

Това е духът на Господа, а не някой друг, наречен Бог Свети дух. И все пак според апостолите духът на Господа беше личност, която можеше да бъде излъгана. Духът е личност, а не просто влияние, мисли или ум.

8. Духът може да забрани на хората да направят нещо

*„И [апостолите] преминаха фригийската и галатийската земя, като **им се забрани от Светия дух** да проповядват словото в Азия; и като дойдоха срещу Мизия опитаха се да отидат във Витания, но **Исусовият дух** не им допусна.“ Деяния 16:6,7*

Като странична бележка, забележете, как други преводи превеждат фразата: „Но духът не им допусна” в стих 7:

(ERV) ... **Духът на Исус** не им допусна;

(ISV) ..., но **духът на Исус** не им позволи;

(ESV) ... но **духът на Исус** не им позволи;

(ASV) ... и **духът на Исус** не им допусна.

Апостолите не са разбирали духа като различна личност от самия Исус - това е Неговият дух и Неговата личност.

9. Духът дава духовни дарби

„А всичко това се върши от един и същи дух, който разделя на всеки по особено, както му е угодно“. 1 Коринтяни 12:11

Да, Святият дух е личност, но не някой различен от Исус.

Библията е ясна по отношение идентичността на духа! Той действително е личност - личността, животът и присъствието на самия Исус. Помислете върху това:

„В началото беше Словото и Словото беше у Бога, и Словото беше Бог.“ Йоан 1:1 „И Словото стана плът и обитаваше между нас (и ние видяхме славата Му, слава като на Единородния от Отца, пълен с благодат и истина.“ Йоан 1:14

Тези два стиха показват, че човекът Исус е Словото, което беше с Бог и е Бог (божествен). Защо да вярваме това? Защото Библията казва, че *„Словото стана плът“*. Това означава, че същото Слово, което беше при Бог, стана плът и стана Исус Христос.

Преди въплъщението Словото беше ли личност? Да.

Дали това Слово стана по-малко личност, когато стана плът? Не.

Той е толкова личност, колкото Бог е личност.

В края на делото на Исус на земята Библията казва: *„Така е и писано: Първият човек Адам стана жива душа, а последният Адам [стана] животворящ дух.“ 1 Коринтяни 15:45*

Исус беше направен животворящ дух. И точно както когато беше направен плът, Той обитаваше между нас, по същия начин, когато стана дух, дойде да обитава в нас: *„И понеже сте синове, Бог изпрати в сърцата ни духа на Сина Си, който вика: Авва, Отче!“ Галатяни 4:6*

Словото стана плът, за да обитава сред нас, а след това стана дух, за да обитава в нас.

Исус каза това в Йоан 14, докато говореше за утешителя:

„И Аз ще поискам от Отца, и Той ще ви даде друг утешител, за да пребъдва с вас до века - духът на истината, когото светът не може да приеме, защото го не вижда, нито го познава. Вие го познавате, защото Той живее при вас, и във вас ще бъде. Няма да ви оставя сираци; Аз ще дойда при вас.“ Йоан 14:16-18

Това е една и съща личност във всички тези етапи, а не някой, който е по-малко личност в някой от тези етапи. Формата или проявлението на тази личност се е променило, но Той не е по-малко личност.

- Когато Той беше с Бог преди възплъщението, Той беше личност.
- Когато Той стана плът, Той беше личност.
- Когато Той беше направен дух, Той беше личност.

Ние не разбираме „естеството“, в което Той е бил преди възплъщението, нито разбираме „естеството“, в което Той се намира сега след възплъщението.

Но ние знаем идентичността в тези 3 етапа. Една и съща идентичност - Божият Син.

Не разбираме естеството на Бог, по същия начин не разбираме естеството на духа. Но трябва да вярваме това, което казва Писанието: Исус беше направен дух.

Когато беше на земята, Исус беше толкова личност, колкото Бог е личност.

Когато беше направен дух, Исус отново е толкова личност, колкото Бог е личност.

Във всички тези етапи това е една и съща личност - Словото, Коего стана Исус, Който стана животворящ дух. Омаловажаването на духа до просто влияние, сила или думи е равносилно на ограничаване на Бог. Само защото проявлението на Божия Син се е променило, не означава, че Той е загубил Своята личност.

И така в заключение: духът е личност. Това е личността на Исус Христос, в Когото се намира Отец.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗИСКВАНЕ

Урок 20

ЛИЧНОСТ ЛИ Е ДУХЪТ?

1. Просто като влияние ли представи Исус духа или го представи като личност?
2. Избройте осем действия, които Святият дух извърши в новозаветно време?
3. От къде знаем, че апостолите са гледали на Святия дух като на собствения дух на Исус?
4. Кой библейски стих казва, че Исус е бил направен дух?
5. В Йоан 14:16-18 Исус обещава да даде на Своите ученици друг утешител. За кого говори Той, че ще дойде при тях?

Прославянето и Петдесетница

В предишните уроци идентифицирахме библейски обещания дух. Това е духът на Исус, в който се намира Отец.

- Когато Словото беше при Бог преди възплъщението, Той беше личност.
- Когато Той стана плът, Той все още беше личност.
- Когато Той беше направен дух, Той също беше личност.

В този урок ще изследваме времето, когато Божият Син е направен животворящ дух и ще разгледаме, какво е открито по отношение идентичността на духа.

Размислете върху този стих относно обещания дух:

*„Който вярва в Мене, реки от жива вода ще потекат от утробата му, както рече писанието. **39** А това каза за духа, който вярващите в Него щяха да приемат; защото [Светият] дух още не беше [даден], понеже Исус още не беше прославен.”*
Йоан 7:38,39

Когато Исус каза „реки от жива вода“, Той имаше предвид духа. Йоан ни казва, че Исус говореше за нещо, което все още не беше дадено, защото Той все още не беше прославен. Според Йоан духът все още не е бил даден в деня, в който Исус е казал тези думи.

Думата „даден“ е добавена, но значението ясно се подразбира от текста: „Духът още не беше, защото Исус все още не беше прославен”. Това означава, че духът няма да дойде, докато Исус не бъде прославен.

Исус казва:

„Истина ви казвам, за вас е по-добре Аз да отида, защото, ако не отида, утешителят няма да дойде на вас; но ако отида, ще ви го изпратя.” Йоан 16:7

Според Исус утешителят е „духът на истината“ или „Светият дух“ (Йоан 14:17, 26), за когото Йоан каза, че „все още не беше даден, защото Исус още не беше прославен“. И Исус, и Йоан казваха едно и също нещо.

„Утешителят няма да дойде“, „духът все още не беше даден“, докато Исус не отидеше при Своя Отец, по което време и трябваше да бъде прославен.

Следователно придаването на Светия дух зависеше от **прославянето на Исус** (Йоан 7:38,39). Духът или утешителят не можеше да бъде даден, докато Исус не беше прославен.

И все пак Петър писа:

*„За това спасение претърсиха и изследваха пророците, които пророкуваха за благодатта, която [бе назначена] за вас; **11** като издирваха, кое или какво време посочваше Христовият дух, който беше в тях, когато предизвестяваше Христовите страдания, и след тях славите.” 1 Петър 1:10,11*

Тези стихове доказват, че духът на Исус е бил в пророците от древността. И все пак Йоан казва, че духът все още не е бил даден по време на въплъщението на Исус.

Тези стихове противоречат ли си един на друг? Разбира се че не.

За да разрешат този проблем, някои тълкуват думите на Йоан в смисъл, че духът все още не е бил даден в тази мярка преди. Но не това казва Йоан. Той казва: „Духът още не беше, защото Исус все още не беше прославен“.

Самият Исус каза: „За вас е по-добре Аз да отида; защото, ако не отида, утешителят **няма да дойде при вас; но ако замина, ще ви го изпратя.**“

С други думи, преди прославянето духът не можеше да бъде даден. Толкова е просто. Но Библията казва, че духът на Христос е бил в пророците от древността.

Връзка между прославянето и въплъщението

За да хармонизираме тези стихове, трябва да разберем, за какъв дух или живот говори Йоан. Този конкретен дух е неразривно свързан с прославянето.

А прославянето е свързано с въплъщението, смъртта и възкресението. Обърнете внимание на молитвата на Исус в Йоан 17. Това не беше много преди разпятието:

„Аз те прославих на земята, като свърших делото, което Ти Ми даде да върша. 5 И сега прослави Ме, Отче, със Самия Себе Си със славата, която имах в Тебе преди създаването на света.“ Йоан 17:4,5

Исус каза: Господи, „Аз Те прославих“. Къде? *"На земята!"* „Свърших делото, което Ми даде да върша“ на тази земя! И сега, понеже свърших делото, което Ми даде да върша тук на земята, прослави Ме с със самия Себе Си.

Като един от нас, Той завърши делото, което Бог Му даде да извърши на земята. И сега, като един от нас, като Човешко Същество, Той моли Отец да Го прослави „с със самия Себе Си“.

Важно е да разберем, че животът, който Исус е живял на земята, животът, който Той иска Отец да прослави, никога не е съществувал преди въплъщението.

Като човек Той прослави Отец на земята. Като човек завърши делото, което Бог Му възложи. И като човек Той моли Отец да Го прослави. Да, през цялото време Той беше напълно божествен, напълно Бог, но беше и напълно Човек.

Човешкото естество на Христос никога не е съществувало преди въплъщението. Опитността, през която Исус премина като

човешко същество, **никога не е съществувала** преди. И **животът**, който Исус живя на земята като човешко същество, **никога не е съществувал** преди.

Мнозина пропускат ключовия момент, че при въплъщението Исус прие върху Себе Си естество и опитност, които никога преди не е имал (Евреи 2:10, 14-18, 5:7-10). Божествено-човешкият Исус с Неговия божествено-човешки живот/дух беше Този, Който молеше Отец да Го прослави. В този смисъл Йоан каза, че „*духът още не беше*“.

Този живот, който Исус живя в човешко естество, този божествено-човешки живот все още не беше даден, защото все още не беше **прославен**. Утешителят или божествено-човешкият живот на Христос не можеше да дойде все още, защото Исус още не беше отишъл при Отец, за да бъде прославен.

Ето защо Исус каза: „*Ако не отида, утешителят няма да дойде, но ако отида, ще ви го изпратя*“. Исус казваше на учениците Си: ако не отида при Отец и не бъда прославен, не мога да ви изпратя утешителя.

Божествено-човешки дух

Човешкото естество на Христос е ключът за придаването на утешителя. Този утешител е бил там, където съм аз, Той знае какво означава да си човек, Той знае какво означава да бъдеш изкушаван и изпитван. Библията казва: „*Понеже в това дете и сам Той пострада като изкушен, може и на изкушаваните да помага.*“
Евреи 2:18

Това е една от причините, поради които Исус трябваше да премине през човешкото естество преди да може да придаде утешителя. Без човешкото естество на Христос не би имало утешител като този, който Исус обеща и Отец изпрати.

Чувайки това, някои ще възразят, казвайки: „*Духът е напълно божествен с абсолютно нищо човешко в него.*“ Правейки това, те

се опитват да прокарат убеждението си, че „нищо ново не беше дадено на Петдесетница и че Кръстът не донесе нищо ново“. Отричайки човешката опитност или елемент на духа, те твърдят, че „Христос не спечели нищо ново и не може да ни придаде нищо ново от тази страна на кръста (т.е. след кръста). Оттук и духът, който апостолите получиха на Петдесетница, е същият като този, който са имали преди, единствената разликата е в количеството, а не в качеството.“

Такова разсъждаване прави думите на Исус в Йоан 16:7 и думите на Йоан в Йоан 7:38, 39 безсмислени. Освен това намалява значението на въплъщението и унищожава делото, което Исус извърши чрез него.

Размислете върху следния стих:

*Така е и писано: Първият човек Адам "стана жива душа", а **последният Адам** беше направен животворящ дух. 46* *Обаче, не е първото, което е духовно, но това, което е естествено; и след това това, което е духовно. 47* *Първият човек е от земята, пръстен; **вторият човек** е Господ от небето. 48* *Какъвто е пръстният, такива са и пръстните; и какъвто е небесният, такива са и небесните.* “1 Коринтяни 15:45-48

Защо Павел използва термина „последният Адам“?

Както всички знаем, имената имат значение в себе си. Понякога авторите на Библията използват термините „Агнец Божий“ (Божията жертва), Христос (Помазаника), Исус (Спасител), Михаил (Един като Бога) или „човекът Христос Исус“ (подчертавайки Христовото човешко естество) и др. всеки път (или поне в много случаи), когато има нещо за изтъкване/подчертаване в използваното име. Защо Павел използва тук наименованията „последният Адам“, „вторият човек“?

Една от причините е, че Той подчертава човешкото естество на Христос точно както прави в 1 Тимотей 2:5, където нарича Исус „човекът Христос Исус“.

В 1 Коринтяни 15:45 Павел пише: „последният Адам беше направен животворящ дух”. С други думи Павел казва: човекът или мъжът Христос Исус, който беше 100% божествен в същото време, беше направен дух!

Ако утешителят, който идва при нас, не съдържа човешкото естество на Христос, тогава този стих става безсмислен. За да стане мой утешител, Христос трябваше да премине през това, през което преминавам аз. Трябваше да стане човек, едно с мен. Неговият победоносна опитност и живот като човек е това, което утешава грешника (Евреи 2:17, 18).

Христовото прославяне

Чрез правилното разбиране на това кой е молил за прославяне, можем да оценим по-добре какво се е случило на Петдесетница.

Човешко същество, наш брат, Исус, напълно Бог и напълно човек, беше помазан с миро на радост повече от Своите събратя (Евреи 1:9). Божествено-човешко същество беше помазано като Първосвещеник на Своя народ. Това беше прославянето, за което говори Йоан, когато казва, че „духът още не беше, защото Исус още не беше прославен“.

Петър говори за това в своята проповед на Петдесетница: „Този Исус Бог възкреси, на което ние всички сме свидетели. **33** И тъй, като се възвиси до Божията десница, и прие от Отца обещания Свети дух, Той изля това, което сега виждате и чувате.“ Деяния 2:32-33

„Бог Авраамов, Исааков и Яковов, Бог на бащите ни, прослави Служителя Си Исуса, Когото вие предадохте, и от Когото се отрекохте пред Пилата, когато той бе решил да Го пусне.” Деяния 3:13

На Петдесетница Исус „прие от Отца обещания Свети Дух“ (Деяния 2:33). Този стих говори за изпълнението на молитвата на Исус към Отец да Го прослави със „самия Себе Си“ (Йоан 17:5).

Самият Отец е духът на Отец. Исус беше помазан с духа на Отца. И тъй като беше помазан или прославен, Той можеше да „излее“ или придаде Светия дух на Своите ученици на земята.

Ето защо, когато приемаме Исус, ние приемаме и двамата, Отец и Сина - понеже Бог беше в Христос по време на възплъщението и понеже Бог помаза Своя Син със самия Себе Си, със Своя собствен живот и дух при прославянето.

Това, което се случи на Петдесетница, беше символично представено чрез помазването на Аарон като първосвещеник на Израел. Забележете какво четем в Псалмите: *„Ето колко е добро и колко е угодно да живеят братя в единомислие! 2 [Угодно е] като онова скъпоценно миро на главата, което слизаше по брадата, Аароновата брада, което слизаше по **полите на одеждите му.**”* Псалми 133:1,2

Маслото, разбира се, символизира духа.

Когато Аарон беше помазан, маслото се стичаше по „*полите на одеждите му*“, което означава, че слизаше надолу по тялото му. И по същия начин, когато Исус беше помазан в небето със самия Отец или духа на Отца, маслото или духът слезе надолу по тялото Му. Църквата е тялото на Христос, а Той е главата на тялото.

Павел обединява всичко това в следния текст: *„Ако и да беше Син, пак се научи на послушание от това, което пострада, (по време на Неговото човешко естество или възплъщение) 9 и като беше направен съвършен, стана причина/автор/източник на вечно спасение за всички, които Му са послушни, (или като придоби право поради това, което постигна, Той стана авторът или източникът на вечно спасение/ живот, който е Неговият живот) 10 наречен от Бога първосвещеник според Мелхиседековия чин.“* Евреи 5:8-10

Поради Своего човешко естество Той придоби правото да бъде помазан като наш Първосвещеник, което се случи на Петдесетница. И сега като наш Първосвещеник прилага Своя

собствен божествено-човешки вечен живот, който никога не е съществувал преди, за тези, които Му се покоряват, за тези, които вярват в Неговото име. Този божествено-човешки вечен живот е известен като утешителят. Това не е никой друго освен духът на Христос, изпратен от Отец. (Вижте Галатяни 4:6)

Тази красива истина, че обещаният дух, който получаваме, е животът на Христос, също е илюстрирана при ратификацията на Стария завет.

Обърнете внимание на сравнението, което прави Павел:

1. „Защото, ако кръвта на козли и юнци ... колко повече кръвта на Христос...“ Евреи 9:13

2. „И поради тази причина Той е посредник на Нов завет...“ Евреи 9:15

3. „При което нито първият завет бе утвърден без кръв. **19** Защото след като Мойсей изговори всяка заповед от закона пред всичките люде, взе кръвта на телците и на козлите, с вода и червена вълна и исоп, та поръси и самата книга и всичките люде. **20** Казвайки, това е кръвта, [*проляна*] при завета, който Бог е заръчал спрямо вас“. Евреи 9:18-20

Павел сравнява Стария завет и неговата ратификация с Новия завет и неговата ратификация. Старият завет беше ратифициран с кръвта на телци и козли, докато Новият завет беше ратифициран с кръвта на Христос.

Но моля, не пропускайте типологията на церемонията по ратификация. Мойсей взе кръвта на жертвата и я поръси върху хората, илюстрирайки, че те принадлежат към този завет и биха имали полза от него.

В Библията кръвта представлява живот (Лев 17:11). По този начин Мойсей поръси „живота“ на жертвата върху народа. Имайки това предвид, забележете какво каза Исус: „*Така взе и чашата подир вечерята, и рече: Тази чаша е новият завет в Моята кръв, която за вас се пролива.*“ Лука 22:20

Новият завет е в кръвта или живота на Христос. Ето защо Божият народ в Новият завет беше поръсен с „кръвта“ или живота на Христос, което се случи Петдесетница и продължава да се случва с всеки вярващ днес. Това обяснява защо Йоан би казал, че „Светият дух още не беше даден, защото Исус все още не беше прославен.“ Йоан 7:39 И обяснява, защо Исус казва: „Ако не отида, утешителят няма да дойде при вас; но ако отида, ще ви го изпратя.“ Йоан 16:7.

Обещаният дух или утешител не можеше да бъде даден, докато Исус не беше разпнат, възкресен и прославен от Отца, защото утешителят не е никой друг освен духът, животът и личността на самия Исус Христос.

Размислете какво пише Павел: „А това "възлезе" що друго значи, освен че бе [по-напред] слязъл в местата по-долни от земята. 10 Тоя, Който е слязъл, е същият, Който и възлезе по-горе от всичките небеса, за да изпълни всичко.“ Ефесяни 4:9,10

Исус, Този, Който слезе в гроба и се възнесе на небето, беше прославен на Петдесетница, което Му позволява да „изпълни всичко“. Неговият дух е обещаният дух. Исус е нашият утешител! И Исус е в състояние да даде на Своите последователи Своя божествено-човешки вечен живот или дух, който никога не е съществувал преди, защото Той възкръсна от мъртвите и беше прославен, и беше направен наш Първосвещеник и автор на вечното спасение.

Този живот, който е достъпен за нас днес, е нашият вечен живот. Помнете, самият Исус Христос е нашият живот (Колосияни 3:4, Йоан 14:6). Следователно, когато Го приемем, ние приемаме Неговия живот, който е нашият вечен живот.

Вечният живот е неделим от Исус, Автора на този живот. Бог постави този вечен живот в Своя Син и каза: ако искате живот, трябва да имате Моя Син: „И свидетелството е това, че Бог ни е дал вечен живот, и че тоя живот е в Сина Му. 12 Който има

Сина, има живот; който няма Божия Син, няма живот." 1
Йоаново 5:11, 12

Понеже Исус възкръсна от мъртвите и беше прославен, понеже живее, ние също можем да живеем Неговия живот. Връзката между прославянето на Исус и Петдесетница е друго потвърждение, че обещаният дух и утешител не е никой друг освен духът, животът и личността на Исус Христос. Не някой друг, наречен Бог светия дух.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗИСКВАНЕ

Урок 21

ПРОСЛАВЯНЕТО И ПЕТДЕСЯТНИЦА

1. Какво трябваше да се случи, за да бъде даден Святия дух?
2. Кой аспект на Христос е ключов за придаването на утешителя/духа?
3. Съществувало ли е някога човешкото естество на Христос преди Неговото възплъщение?
4. Защо приемаме и двамата – Отец и Сина, когато приемем Исус?
5. Какво се случи на Исус, което ни позволява да живеем Неговия живот днес?

Обитаващият в нас дух

След като каза на учениците Си, че ще си отиде и ще им изпрати Утешителя, Исус обеща:

„Няма да ви оставя сираци: ще дойда при вас. Още малко и светът вече няма да Ме вижда; но вие Ме виждате, понеже Аз живея, и вие ще живеете. В онзи ден ще познаете, че Аз съм в Моя Отец, и вие в Мене, и Аз във вас.” **Йоан 14:18-20**

Тук виждаме Исус да говори за състояние на живот или качество/тип живот, който е свързан с Неговото възкресение (*понеже Аз живея*) и Неговото идване при нас (*ще дойда при вас*.)

Когато каза „*понеже Аз живея, и вие ще живеете*“, Той нямаше предвид просто физически живот, какъвто всеки притежава. Той нямаше предвид нашия живот, през който ще бъдем изпитани и проверени, какъвто живот грешници и светии притежават еднакво. Той дори не говореше за живота, който започва след нашето възкресение. Не. Той имаше предвид, че те получават специален вид живот, който зависи от Неговото възкресение и идване при тях. Живот, който не са притежавали в деня, когато Исус каза тези думи.

От контекста става ясно, че този обещан живот започва в деня, когато:

- Исус отива при Своя Отец - (Йоан 14:12)
- Идва другият утешител - (Йоан 14:16)
- Когато Исус ще бъде в тях - (Йоан 14:17)
- Когато Исус дойде при тях - (Йоан 14:18)
- Когато Исус живее и те също ще живеят - (Йоан 14:19)
- Когато Исус бъде в тях - (Йоан 14:20)

И така, този вид живот, за който Исус говори, започва в деня, когато Той идва при нас и живее в нас. В този ден *„ще живеете“*, им каза Той. Имаше предвид един живот, който започва на тази земя в нашата смъртна плът след получаването на утешителя.

Какво имаше предвид Исус с думите *„и вие ще живеете“* и как този живот е свързан с обитаващия обещан дух?

За да разберем по-добре, за какъв живот говореше Исус, и как Той е свързан с обитаващия дух, трябва да осъзнаем, че обитаващият Дух е обитаването на самия Христос във вярващия.

Обърнете внимание на следните паралели в думите на Исус: *„Но утешителят, който е Светият дух, когото Отец ще изпрати в Мое име, той ще ви научи на всичко и ще ви напомни всичко, каквото съм ви казал.“* **Йоан 14:26**

Така че според Исус Отец ще изпрати утешителя в Исусовото име. Забележете как Павел пише за изпълнението на това обещание: *„И понеже сте синове, Бог изпрати духа на Своя Син във вашите сърца, който вика: Авва, Отче.“* **Галатяни 4:6**

Утешителят, който идва от Отец, е духът на Исус.

Малко по-късно в Своята реч Исус каза:

„Но когато дойде утешителят, когото Аз ще ви изпратя от Отца, духът на истината, който изхожда от Отца, той ще свидетелства за Мене“ **Йоан 15:26**

Според Исус утешителят произлиза от Отца. Забележете какво четем след възкресението на Исус: *„И като каза това, духна върху тях и им каза: Приемете Светия дух:“* **Йоан 20:22**

Исус вдъхна Светия дух на учениците Си, илюстрирайки, че обещаният дух е Неговият собствен дъх, дух и живот.

Говорейки за същия утешител, Исус каза: *„Духът на истината, когото светът не може да приеме, защото нито го вижда, нито го познава; но вие го познавате; защото той живее с вас и във вас ще бъде.“* **Йоан 14:17**

След възкресението на Исус, утешителят ще бъде във вярващия. Няколко стиха по-нататък Исус каза: *„В онзи ден ще познаете, че Аз съм в Моя Отец, и вие в Мене, и Аз във вас.”* **Йоан 14:20**

Все още говорейки за същото обещание, Исус каза, че в деня, в който Отец им изпрати утешителя, Той, Исус, ще бъде в тях. Съвсем ясно е, че обитаването на утешителя е обитаването на Христос.

Друг интересен паралел откриваме, когато сравним разказа на Лука в книгата Деяния на апостолите с обобщението му от Марко. Евангелието на Лука разказва историята на живота на Исус, докато книгата Деяния на апостолите е запис от Лука на делото, което Светият дух извърши чрез учениците. Книгата с право може да бъде наречена „Деянията на Светия дух“.

Марко обобщава книгата Деяния в един стих, хвърляйки различна светлина върху нея:

„И така, след като Господ им говори, Той се възнесе на небето, и седна от дясната страна на Бога. И те излязоха и проповядваха навсякъде, като Господ работеше с тях и потвърждаваше словото със знаменията, които го придружаваха. Амин.” **Марко 16:19,20**

Според Марко Господ е работил с тях. Защо Марко мислеше така? Защото обещаният дух е духът, животът и присъствието на Господ Исус.

Преминавайки напред към посланията на Павел, откриваме друг интересен паралел:

В първото си писмо до коринтяните той пише: *„Вашето тяло е храм на Светия дух, който е във вас“* **1 Коринтяни 6:19**

Във второто си писмо до същата църква той пише: „Или за себе си не познавате ли, че Исус Христос е във вас, освен ако сте порицани?“ **2 Кор_13:5**

Посланията на Павел ясно учат, че обитаващият Свети дух или утешителят е обитаването на духа на Исус или на самия Исус.

Когато получаваме Светия дух, ние приемаме самия Христос. А когато ние приемаме Христос, ние всъщност получаваме Неговия собствен живот. Единствената причина да получим Неговия животът е, защото приемаме Него.

Обитаването на Светия дух или утешителя е обитаването на живота на Христос. Библията многократно заявява, че Христос е във вярващия. Забележете:

- „За да се всели Христос в сърцата ви чрез вяра...“ **Ефесяни 3:17**

- „И ако Христос е във вас, тялото е мъртво поради греха, но духът е живот заради правдата.“ **Римляни 8:10**

- „... Христос във вас, надеждата на славата:“ **Колосяни 1:27**

- „... по-велик е Този, Който е във вас, от този, който е в света“ **1 Йоан 4:4**

- „Или за себе си не познавате ли, че Исус Христос е във вас, освен ако сте порицани?“ **2 Коринтяни 13:5**

- „Ето, стоя на вратата и хлопам; ако чуе някой гласа Ми и отвори вратата, ще вляза при него и ще вечерям с него, и той с Мене.“ **Откровение 3:20**

- „Съразгнах се с Христа, и [сега] вече, не аз живея, но Христос живее в мене...“ **Галатяни 2:20**

- „Аз в тях, и Ти в мене, за да бъдат свършени в единство; за да познае светът, че Ти си Ме пратил, и си възлюбил тях както си възлюбил и Мене.“ **Йоан 17:23**

● „Този, Който слезе, е същият, който се възнесе далеч над всички небеса, за да може да изпълни всички.” **Ефесяни 4:10**

● „Няма да ви оставя сираци: ще дойда при вас.” **Йоан 14:18**

Тъй като Исус обитава във вярващия, ние получаваме живота Му. Неговият живот е този, който живее в нас:

„Всякога носим на тялото си убиваното на [Господа] Исуса, за да се яви в тялото ни и животът на Исуса. 11 Защото ние живите винаги сме предавани на смърт за Исуса, за да се изяви и животът на Исуса в нашата смъртна плът.” **2 Коринтяни 4:10,11**

Обещаният живот е победоносният живот на Исус, който получаваме като резултат от приемането Му. Единственият начин да станем едно с Бога, да се обърнем от тъмнината към светлина и от силата на Сатана към Бог, е Христос да живее в нас. Обитаването на Христос е единствената ни надежда за слава и за единство с Бог.

Когато погледнем голямата картина, откриваме, че всичко, което се отнася до човечеството, е било и завинаги ще продължи да бъде чрез Исус Христос. Той е Посредникът между Бога и човека. Спасението, вечният живот и единството с Бог идват чрез Исус Христос.

Назад във времето в дните на вечността Исус е бил наричан „Божие Слово“ (Йоан 1:1-3) Същото това Слово стана плът и обитаваше сред нас (Йоан 1:14); и след Неговото възкресение Той беше направен животворящ дух (1 Коринтяни 15:45).

• Като Слово на Бога Той ни създаде. Библията казва, че Бог е създал всичко чрез Своя Син. Бог работеше чрез Словото, Своя Син, за да създаде човечеството. (Евреи 1:2; Ефесяни 3:9)

• Когато Словото стана плът, Христос обитаваше с нас. Библията също ни казва, че „Бог беше в Христос...” (2 Коринтяни 5:19) Бог Отец живееше с човечеството чрез Своя Син. Затова името на Христос беше Емануил, Бог с нас.

- Като Слово, направено животворящ дух, Христос обитава в нас. Библията многократно ни казва, че Исус обитава в нас, но също така казва, че ние сме храмът на Бог и че духът Божий живее в нас (1 Коринтяни 3:16). Казва, че Този, Който възкреси Исус, обитава в нас (Римляни 8:11). Бог обитава в нас чрез Своя Син.

Бог ни създаде чрез Своя божествен Син, обитаваше с нас чрез Своя въплътен Син, и обитава в нас чрез Неговия възкресен и прославен Син.

Духът, който получаваме, не е Бог Свети дух, третият член в троицата. Не. Духът, който получихме, е духът и животът на Исус Христос; това е Самият Исус Христос в духовна форма.

Ако приемем Библията буквално и вярваме на това, което тя учи, трябва да вярваме, че самият Исус Христос, личността на Исус, без физическата форма разбира се, обитава във вярващия.

Всяка идея или теология, която учи нещо различно или по-малко от личността на Исус Христос, е измама. Да имаме друга личност или просто думите на Христос, без да имаме Христос, не е достатъчно!

Както видяхме в предишните уроци, Светият дух е също толкова личност, колкото и Бог е личност. Той е божествен и има Божествена природа. Но защо? Защото това е самата личност на Исус Христос.

- Това обяснява, защо духът все още не е бил даден, когато Исус още не е бил прославен (Йоан 7:39).
- Това обяснява, защо Петър е казал, че като лъжеш Светия дух, лъжеш Бога (Деяния 5:3, 9).
- Това обяснява, защо апостолите са казали, че духът им забранява (Деяния 16:6), а след това са казали: „Духът на Исус ни забрани“ (Деяния 16:7).
- Това обяснява, защо Лука е записал в книгата Деяния на апостолите това, което духът е направил чрез апостолите и че е

работил с тях, а Марко е казал, че Господ е работил с тях (Марко 16:20).

- Това хармонизира „*Аз съм с вас винаги до свършека на света*“ (Матей 28:20) с „*ако отида, ще ви го изпратя*“ (Йоан 16:7).
- Това хармонизира Светият дух във вас с Христос във вас надеждата за славата (Колосяни 1:27).

Обитаването на Светия дух е обитаването на Исус Христос, в Когото също е и Отец. Следователно, когато получаваме Исус, ние получихме и двамата, Отец и Сина (Йоан 14:23).

ВЪПРОСИ ЗА РАЗИСКВАНЕ

Урок 22

ОБИТАВАЩИЯТ В НАС ДУХ

1. Когато Исус каза: „Понеже Аз живея, и вие ще живеете“ (Йоан 14:19), за какъв вид живот говореше?
2. Кой работеше с учениците след Исусовото възкресение? (Марко 16:19,20)
3. Избройте пет текста от Библията, които казват, че Исус живее в нас?
4. Кой е единственият начин да се обърнем от тъмнината към светлината?

5. **Защо не е достатъчно да имаме само думите на Исус в нас?**

Формиран или получен

В предишните уроци установихме, че Утешителят или обещаният дух е духът на Исус и че обитаването на духа във вярващия е обитаването на Христос.

Дали духът е получен или оформен? Някои биха искали да ви накарат да повярвате, че обитаването на духа или обитаването на Христос е просто познаване на Неговото слово, поддържане на добра връзка с Исус и развиване на христоподобен характер. Това ли е всичко? Вярващият приема ли нещо, което е извън тялото му вътре в тялото си?

Дали наистина буквално получаваме нещо, което е вън от нас, наречено утешителя, духа - живот свише?

Петдесетница

Преди изливането на духа, Исус каза на учениците *„да чакат обещанието на Отца... Защото Йоан наистина кръщаваше с вода; но вие ще бъдете кръстени със Светият дух не след много дни.“* Деяния 1:4,5

Важно е да не се пропусне смисълът. Исус им каза да „*чакат обещанието на Отца*“ и че „*ще*“ бъдат кръстени. Исус имаше предвид нещо, което те все още нямаха. До този момент те все още не бяха кръстени със Светия дух. Ето защо Той им каза да го чакат.

А в деня на Петдесетница:

„И внезапно стана шум от небето като хвученето на силен вятър, и изпълни цялата къща, гдето седяха. И явиха им се езици като огнени, които се разделяха, и седна по един на всеки от тях. И те всички се изпълниха със Светия дух, и почнаха да

*говорят чужди езици, според както духът им даваше
[способност] да говорят. “ Деяния 2:2-4*

Бог демонстрира кръщението на Светия дух по физически начин с определена цел. От една страна за да покаже на евреите, че съществува това нещо, в което учениците вярваха и което преподаваха. От друга страна за да могат съвременните вярващи да разберат, че учениците са получили нещо, което не са имали преди. Те получиха нещо, което беше извън тях.

Някои биха искали да кажат, че Светият дух се формира или произвежда в сърцето от четене на Божието слово, защото то съдържа духа в себе си. С други думи Словото на Бог е семето, което е в нас, и когато вярваме в него, активираме това семе и проявяваме, произвеждаме или **оформяме живота на Христос**/Светия дух вътре в себе си. Те споделят много стихове, опитвайки се да докажат, че духът е в словото.

Макар че Божието Слово действително е път за получаване на духа, бих искал да подчертая, че всички апостоли са имали Божието слово преди Петдесетница:

- Те имаха вяра
- Те повярваха
- Четяха Словото
- Те се молеха и размишляваха за Бог
- Те обичаха Господа и Му се покоряваха

Но Исус им каза: „*Очаквайте обещанието на Отца, ... ще бъдете кръстени със Светият дух не след много дни.*” (Деяния 1:4,5)

Въпросът е, ако духът се произвежда или оформя в сърцата ни чрез четене и вяра в Божието слово, тогава защо учениците трябваше да чакат до Петдесетница, за да го получат? Защо Исус каза, че ако Той не си отиде, утешителят няма да дойде (Йоан

16:7)? И защо Йоан каза, че духът все още не е даден, понеже Исус все още не е прославен (Йоан 7:39)?

Съвсем очевидно е, че този дух или утешител, за когото Исус говори, е зависим повече от Неговото прославяне, отколкото от това, че апостолите четяха и вярваха. Да разбира се, ако учениците не вярваха, нямаше да го получат, но простото четене и вярване преди прославянето не доведе до това да получат обещания утешител. Това се случи едва след прославянето.

Деяния 19

„И рече им [Аполос]: Приехте ли Светия дух като повярвахте? А те му [отговориха]: Даже не сме чули да има Свети дух.... И като чува това, кръстиха се в името на Господа Исуса. И като положи Павел ръце на тях, Светият дух дойде на тях; и говореха [други] езици и пророкуваха.” Деяния 19:2,5,6 Тези дванайсет ученика получиха нещо, което не бяха имали преди.

Защо трябва да се наблегне на това? Необходимо е да се разбере, че когато Исус каза, че утешителят ще бъде в Неговите ученици, Той имаше предвид, че те буквално ще получат нещо, което не са имали преди. Нещо или някой отвън ще дойде в тях. Това беше ясно демонстрирано на Петдесетница и в Деяния 19. Същото е и за нас днес.

Обърнете внимание на думите на Исус:

„Истината ви казвам, за вас е по-добре да отида Аз, защото, ако не отида, утешителят няма да дойде на вас; но ако отида, ще ви го изпратя. И той, когато дойде, ще обвини света за грях, за правда и за съдба.” Йоан 16:7,8

Забележете, какво се казва за утешителя:

„ дойде на вас“

„ще ви го изпратя“

„когато дойде“

Исус изрази това по такъв начин, че да не можем да пропуснем същността. Той ще го изпрати, утешителят ще дойде. Това не е език, използван за нещо, което просто се произвежда в сърцето в резултат на вяра и доверие в Божието слово. Това е език, който се използва, за да се опише нещо, изпратено отвън, и прието от човека вътре в него.

С други думи, независимо колко много вяра и доверие и познание на писанието имаха учениците преди да бъде изпратен утешителят/духът, те не можеха да го получат, тъй като още не беше изпратен.

Библията казва: *„Не знаете ли, че сте Божии храм и че Божият дух обитава във вас?“* **1 Коринтяни 3:16**

Това не е метафорично. Това е реалност. Ние буквално приемаме Божия дух в нашите сърца. Ние, самите ние, нашите тела сме Божият храм, където Бог желае да обитава чрез Своя дух.

Проповедта на Петър

„Тогава Петър им каза: Покайте се и всеки от вас нека се кръсти в името на Исус Христос за опрощаване на греховете и ще ПОЛУЧИТЕ дара на Светия дух.“ **Деяния 2:38**

Духът е нещо, което те не са имали, но са могли да получат чрез покаяние и приемане на Исус.

Вярващите в Самария

„А апостолите, които бяха в Ерусалим, като чува, че Самария приела Божието учение, пратиха им Петра и Йоана, които, като слязоха, помолиха се за тях за да приемат Светия дух; защото той не беше слязъл още ни на един от тях; а само бяха кръстени в Исус Христовото име. Тогава [апостолите] полагаха

ръце на тях и те приемаха Светия дух. А Симон, като видя, че с полагането на апостолските ръце се даваше Светия дух, предложи им пари, казвайки: Дайте и на мене тая сила щото, на когото положи ръце, да приема Светия дух.” Деяния 8:14-19

Тези хора бяха кръстени в името на Исус, но все още не бяха получили духа. Апостолите трябваше да положат ръце върху тях и те мигновено получиха духа. Не че са развили ново разбиране на Писанията, което е благословило сърцата и умовете им. Те получиха духа в момента, в който ръцете бяха положени върху тях.

Докладът на Петър за случилото се в къщата на Корнилий

„И когато почнах да говоря, Светият дух слезе на тях, както и на нас изначало. Тогава си спомних думата на Господа, как каза: Иоан е кръщавал с вода, а вие ще бъдете кръстени със Светия дух. И тъй, ако Бог даде същия дар и на тях, когато повярваха в Господа Исуса Христа, както и на нас, кой бях аз та [да] можех да възпрепятствам на Бога?” Деяния 11:15-17

Очевидно да бъдеш кръстен от Светия дух означава да получиш духа отвън. Получаваме нещо/някого, което/когото не сме имали преди. Това не е формиране, напредване, развитие, прогресиране или постижение. Това е получаване на духа на момента.

- Духът е личност
- Духът бива приет
- Духът бива приет на момента

Хората в Библията повярваха на истината, не научиха нищо ново и бяха кръстени в името на Исус. Но те получиха духа едва след като учениците положили своите ръце върху тях.

Христос оформен отвътре

Библията е ясна: ние получаваме Христос на момента, когато сме кръстени с духа и сме новородени. Исус каза:

„...Ако човек не се роди от вода и от дух, не може да влезе в Божието царство.“ Йоан 3:5

Имайки предвид това, как трябва да се разбират следните думи:

„Дечица мои, за които съм пак в родилни болки докле се изобрази Христос във вас.“ Галатяни 4:19

Някои използват този стих, за да се противопоставят на обитаването на Христос. Те казват: вижте, обитаването на Христос или приемането на духа на Христос е нещо, което формираме вътре в себе си. Докато изучаваме Божието слово и развиваме връзка с Исус, нашият характер се усъвършенства все повече и повече и заприличва на Неговия. Това означава да имаш Христос в себе си. Това означава да оформяш Христос отвътре.

Така те тълкуват всички стихове в книгата Деяния на апостолите в светлината на тяхното неразбиране на този единствен стих.

Какво означава Христос оформен във вас?

„Докато Христос бъде оформен във вас“. Думата „докато“ означава процес, продължителност във времето, нещо, което предстои да се случи в бъдещето. Как се съгласува това с мигновеното приемане на духа в книгата Деяния на апостолите? Дали Павел говори за същото нещо или за нещо различно, което следва след приемането на уха?

Когато се чете в контекста, този стих става много лесен за разбиране. Галатяните вече бяха получили духа. Преди въпросния стих Павел пише:

„Това само желая да науча от вас: Чрез дела, [изисквани] от закона ли получихте духа, или чрез вяра в [евангелското] послание?“ Галатяни 3:2

„И понеже сте синове, Бог изпрати в сърцата ни духа на Сина Си, Който вика: Авва, Отче!“ Галатяни 4:6

Когато Павел им каза „*докато Христос се оформи във вас*“, той нямаше предвид те да приемат Христос или да получат духа. Съвсем не. Той вече им беше казал, че са получили духа. Проблемът не беше в това, дали са получили духа, а в това да растат в духа, да ходят в духа. Оформянето на Христос в тях е последица от новорождението и приемането на духа.

Има разлика между приемането на Христос и израстването в Неговия характер. Библията също говори за израстване в Христос:

„Тоя, Който е слязъл, е същият, Който и възлезе по-горе от всичките небеса, за да изпълни всичко. И Той даде едни да бъдат апостоли, други пророци, други пък благовестители, а други пастири и учители за делото на служението, за назиданието на Христовото тяло, с цел да се усъвършенстват светиите; докле всички достигнем в единство на вярата и на познаването на Божия Син, в пълнолетно мъжество, в мярката на ръста на Христовата пълнота” **Ефесяни 4:10-13**

Христос обитава във вярващия с определена цел: Да води всички ни към израстване в Неговия образ. (2 Кор 3:17, 18)

Тъй като Исус е в нас, ние растем от слава в слава.

Може ли една личност да обитава в друга личност?

Някой може да каже, това не може да бъде. Как може една личност да бъде в друга? Как може Исус да бъде във вярващия? Просто не може да бъде! Е, нека зададем въпроса: Може ли духовно същество да живее вътре в човека?

Демоните, които са служебни духове, могат:

„Исус го попита: Как ти е името? А той каза: Легион; защото много бесове бяха влезли в него. И молеха Го да не им заповяда да отидат в бездната. А там имаше голямо стадо свини, което пасеше по хълма; и [бесовете] Го помолиха да им позволи да

влязат в тях. И позволи им. И като излязоха бесовете из човека и влязоха в свините, стадото се спусна по стръмнината в езерото и се издави. Лука 8:33 (Вижте Марк 5:12, Марк 1:25; 9:25)

Ако падналите ангели могат да живеят в хората, защо не и Исус. Не забравяйте: ние вече разгледахме, че същото Слово, Кое то беше с Бог, стана плът, за да обитава сред нас, а след това стана дух, за да живее в нас. Проблемът е, че хората объркват:

- 1. Новорождението с усъвършенстването на характера
- 2. Приемане на Христос с оформянето на Христос
- 3. Да бъдеш новороден с израстването до съвършен човек.

Двете са взаимосвързани, но едното предхожда другото. Обитаващият Спасител предшества проявения Спасител. Нека подходим с бебешки стъпки:

1. Духът дойде върху Исус при Неговото кръщение (Матей 3:16) и Той каза: „Отец е в мен“ (Йоан 14:10).
2. Христос обеща да бъде във вярващите (Йоан 14:20).
3. Христос духна върху учениците (Йоан 20:22).
4. Каза им да чакат в Йерусалим, докато получат духа (Деяния 1:4,5).
5. Те бяха в пълно съгласие, все още вярвайки в едно и също нещо, силни във вярата, защото вече бяха видели Христос жив, но все още нямаха духа.
6. На Петдесетница Исус получи духа от Отец (Деяния 2:33).
7. На Петдесетница духът слезе от небето и почиваше върху вярващите (Деяния 2:3).
8. Петър каза: „Покайте се, кръстете се и ще приемете духа“ (Деяния 2:38).

9. В Самария повярваха и бяха кръстени в името на Исус, но едва след като апостолите положиха ръце върху тях, получиха духа (Деяния 8:15-17.)

10. В Деяния 19 бяха кръстени и когато Павел положи ръце върху тях, духът дойде на тях (Деяния 19:6).

Ако сте честен библейски ученик, когато прочетете тази информация, можете да стигнете само до едно заключение: Приемането на Светия дух е мигновено събитие. Духът идва отвън във вярващия. Това не е нещо, което развиваме чрез изучаване на Библията, молитва и пост. Не. Той е дар от Бог, даден на вярващия, когато се покае и отвори сърцето си за Исус.

Исус ни казва: *„Ето стоя на вратата и хлопам; ако чуе някой гласа Ми и отвори вратата, ще вляза при него и ще вечерям с него, и той с Мене.“* **Откровение 3:20**

И така, в заключение:

1. Вярващите получиха в себе си нещо отвън, което зависеше от прославянето на Христос.
2. Приемането на духа беше мигновено след приемането на Исус и полагането на ръце.
3. Обитаването на Светия дух е обитаването на Христос.
4. Когато приемаме Христос, ние получаваме Неговия живот.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗИСКВАНЕ

Урок 23

ФОРМИРАН ИЛИ ПОЛУЧЕН

1. Защо Исус каза на учениците да чакат за Святия дух? Вижте Деяния 1:4
2. Как историята в Деяния 19:2,5,6 демонстрира, че Святият дух е получен отвън вътре във вярващия?
3. Как вярващите в Самария приеха Святия дух – чрез постепенно получаване на ново разбиране или мигновено? Вижте Деяния 8:14-19
4. Каква е разликата между приемането на Христос и израстването в Неговия характер?
5. Какво на прави способни да растем от слава в слава? Вижте 2 Коринтяни 3:17,18

Свещенството на духа

Писанията говорят за четири храма и три свещеничества:

1. Земният храм с левитското свещенство
2. Небесният храм с Христовото застъпничество (Евреи 8:1, 2)
3. Личният телесен храм с ходатайството на Светия дух (1 Коринтяни 6:19, 20)
4. Църквата, тялото на Христос, изградено заедно като духовен храм, също имащо застъпничеството на духа (1 Коринтяни 3:16, 17; Ефесяни 2:21, 22; 1 Петрово 2:5)

Никой не оспорва идентичността на земното свещеничество или на небесното свещеничество. Но когато става въпрос за телесния храм, има объркване относно идентичността на свещеника, който ходатайствайки в него. Кой е свещеникът на този храм?

Според тринитарната теология духът не е нито Отец, нито Синът. Духът е различна и отделна личност или същество от Отец и Сина. Ако това е вярно, тогава свещеник на телесния храм не е Исус, нито е Отец. Той е някой друг, наречен Бог Свети дух.

Застъпничеството на духа в Римляни 8:26,27

Имайки това предвид, забележете какво казва Библията:

„Така също и духът ни помага в нашата немощ: понеже не знаем да се молим както трябва; но самият дух ходатайства в [нашите] неизговорими стенания; а тоя, който изпитва сърцата, знае какъв е умът на духа, защото той ходатайства за светите по Божията [воля].” Римляни 8:26,27

Духът ходатайства за светиите. Контекстът не говори за ходатайство в небето, но в телесния храм. Павел няма предвид, че духът е някъде в небето, говорещ на Отца в наша полза и молящ се за нас. Текстът се отнася за работата и ходатайството на духа в телесния храм, а не в небесния храм.

Светият дух се застъпва или служи в нашия телесен храм. Това е работата на свещеника.

„Самият дух ходатайства за нас“

Светият дух ходатайства за нас и подтиква сърцата ни да се молим, давайки ни необходимите думи, както казва Писанието: *„понеже не знаем да се молим както трябва“*. С други думи дава ни вяра, увереност и смелост да дойдем при Бог в молитва и да наричаме Бог наш Баща.

„В [нашите] неизговорими стенания“

Духът се застъпва за нас с въздишки – с дълбоко чувство и силна тревога в потиснатото, обременено сърце на християнина. Не че Светият дух е този, който стене. (Такова впечатление могат да създадат някои английски преводи. На български няма такъв проблем. *Бележка на преводача*) Духът предизвиква стонове вътре в самите свети, което ги кара да копнеят за нещо. (Римляни 8:23) Стенанието или копнежът в нас е резултат от работата на духа, убеждаването на духа и духът разбира тези стенания.

„Умът на Духа“

Фразата „умът на Духа“ просто означава впечатленията от духа или това, което духът ни кара да казваме и мислим. Бог познава желанията, които Светият дух възбужда и произвежда в сърцето ни.

Римляни 8:26,27 ни казва, че Светият дух служи в нашия телесен храм по различен начин от този, по който служи в небето. Духът работи върху сърцата ни, за да ни убеди и води в Божиите пътища.

Двама свещеника

Духът е свещеникът на телесния храм. Той е, който ходатайства вътре в нас и ни води там, където Бог иска да бъдем. Кой е Свещеникът? Исус ли е или някой друг, наречен „Бог Светият дух“?

Според тринитарното разбиране има двама отделни свещеници. Това създава проблем. Наблюдавайки службата в светилището в Стария завет си спомняме, че в определен момент е имало само един първосвещеник. Много свещеници, но само един първосвещеник.

В новия завет левитското свещеничество беше заменено със свещеничеството на Христос. Един Първосвещеник служи в храма - Исус Христос. Ние, Неговият народ, сме царско свещенство, служещо на земята. Затова първосвещеникът беше заменен от Христос, а многото свещеници бяха заменени от нас.

И все пак според тринитарната теология изглежда, че днес има двама различни първосвещеника, действащи по едно и също време:

- Исус е нашият Първосвещеник в Небето. Той служи в Небето в полза на църквата,
- А Светият Дух служи в телесните храмове тук на земята. Той е свещеникът и на двете - на личния телесен храм и на колективното тяло на Христос, църквата на земята.

Това създава теологичен проблем, защото не е в хармония със символа.

Квалификации на свещеника

В прибавка на това, когато научаваме от Писанията, какви са квалификациите на свещеника, проблемите нарастват:

1. *Взет от сред хората:* Той трябва да е човешко същество, за да представлява човешки същества (Евреи 5:1,2).

Исус изпълни това предварително условие (Евреи 2:14,16).

Но никога не четем за Бог Свети дух (от троицата) да е взел върху себе си човешка плът. Това е проблем. Как би могъл той да бъде свещеник, ръкоположен за човеците, ако никога не е бил човек? Как би могъл да ни представлява, ако никога не е бил като нас?

2. *Принос за грехове:* Всеки първосвещеник трябва да има нещо, което да принесе за грях (Евреи 5:1, 3). Исус изпълни това предварително условие. Той принесе Себе Си в жертва (Евреи 8:3; 9:26).

Бог Светият дух (от троицата) никога не е принасял себе си, никога не е умирал за човечеството, следователно той не може да бъде свещеник, защото няма какво да принесе.

3. *Обхванат от немощ/„подчинен на слабост“:* Първосвещеникът трябва да разбира от опит, какво означава да бъдеш изкушен със слабостта на плътта и изкушен с грях, за да може да изпитва състрадание към тези, които преминават през същите изпитания. (Евреи 5:2). Исус изпълни това. (Евреи 2:17,18; 4:15)

Исус беше на мое място. Той знае, какво означава да живееш като човек. Знае, какво означава да си гладен, беден и отхвърлен. Знае,

какво означава да си изкушен с грях, изкушен да се изтръгнеш от ръцете на Отец, да поставяш себе си на първо място. Затова Той може да утеши тези, които се борят, може да бъде съпричастен с мен.

Но ние никога не четем за Бог Свети дух (от троицата) да е бил изкушен с грях. Една от причините Исус да вземе на Себе Си човешко естество, е, понеже като Бог Той не можеше да бъде изкушен, но като човек можеше. „Бог Свети дух“ никога не е бил изкушен с грях и, ако би съществувал като отделно трето божествено същество, не би могъл да бъде изкушен с грях.

4. *Призован от Бог както Аарон:* Никой не може да заеме тази позиция, освен ако не е призован или ръкоположен от Бог за свещеник. (Евреи 5:4). Да си призован за първосвещеник, означава, че си помазан за първосвещеник. Отново Исус изпълни това условие. (Евреи 5:5). Исус беше призован да бъде нашият Първосвещеник и Неговият Отец го помаза да бъде Първосвещеникът на Своя народ.

Никога не четем за Бог Светия дух (от троицата) да е бил призоваван или помазан за наш първосвещеник. Тринитарната доктрина създава голям проблем, когато става въпрос за телесния храм и свещеничеството на духа. „Бог Святият дух“:

- Не се вписва в символа, който учи, че в определен момент има само един Първосвещеник
- Не отговаря на квалификацията за свещеник, както е представена в посланието към евреите.
- Никога не е бил въплътен, никога не е бил изкушен с грях, няма принос, който даде, и никога не е бил призоваван от Бог да бъде свещеник.

Както можете да видите, разбирането, че Светият дух е различна личност от Исус, създава голям проблем, когато става въпрос за свещеничеството в телесния храм.

Но когато разберем това, което видяхме в предишните уроци, че Светият дух е духът, животът и личността на Исус Христос, проблемът изчезва.

Вече установихме това от различни ъгли. В това изучаване искам да подчертая отново тази истина като се спрем на „длъжностите на първосвещеника“.

Длъжности на свещеника

Всеки християнин, включително тринитаристите, би се съгласил, че Исус е антитипът/първообразът на земния първосвещеник, а не „Бог Светия дух“. И все пак когато разгледаме петте служби на свещеника, ще видим, че според тринитарното разбиране Светият дух е този, който изпълнява тези пет служби, а не Исус Христос.

Това би следвало да послужи като доказателство, че Светият дух, който изпълнява службите на Първосвещеника, не може да бъде друг освен Исус Христос.

1. Изкупление и очистване

Първосвещеникът е този, който прави умилоствение и очиства храма, дома си и цялото събрание на Израел (Левит 16:16-20). Но когато имаме предвид очистването на телесния храм, нашите тела, нашите души от греха, Светият дух е този, който върши това. Забележете:

„Избрани по предузнанието на Бога Отца, чрез освещението на духа, [за да сте] послушни и [да бъдете] поръсени с кръвта Исус Христова; благодат и мир да ви се умножи.“ 1 Петрово 1:2

Духът върши антитипичната работа на първосвещеника, когато става дума за освещаване на телесния храм.

2. Наблюдаващ (надзираващ) свещениците:

Друга служба на първосвещеника беше да надзирава отговорностите на всички подчинени свещеници (2 Летописи 19:8, 11).

Ние, вярващите, сме свещениците. (1 Петър 2:5, 9; Откровение 1:6).

Кой е този, който надзирава нашите отговорности? Кой определя нашите задължения?

Когато четем книгата Деяния на апостолите, откриваме, че Светият дух е ръководил и инструктирал апостолите. Но ние знаем, че Исус е Първосвещеникът. Той е Антитипът/Първообразът на земния първосвещеник.

3. Предаващ Божията воля:

Само първосвещеникът можеше да носи Урим и Тумим, които служеха за разкриване Божията воля на народа (Числа 27:21). Първосвещеникът трябваше да предава или съобщава волята на Бог на Неговия народ. Той получаваше наставление от Бог и го предаваше на народа.

Но когато стигнем до телесния храм, църквата тук на земята, Светият дух е този, който предава Божията воля на теб и мен.

Духът е, който ви шепне в ухото: „*това е пътят, вървете по него*“. (Исая 30:21; Йоан 16:13)

Това е антитипът на службата на първосвещеника.

4. Учещ хората:

Аарон, първосвещеникът, и другите свещеници трябваше да учат народа на разликата между свято и несвято. (Лев 10:10,11)

Но отново когато погледнем телесния храм и Божията църква, духът е, който учи и изобличава за грех. (Йоан 14:26; 1 Йоан 2:27; Йоан 16:8)

Това са службите на духа като свещеник на телесния храм. И все пак те са точно изпълнение на типа, който земният първосвещеник изпълняваше. Библията ни казва, че Исус е Антитипът/Първообразът на земния първосвещеник, а не „Бог Светият дух“.

5. Носещ специално облекло:

Става наистина интересно и се хвърля много светлина, когато се изследва облеклото на първосвещеника.

В Деня на умилостивението първосвещеникът трябваше да облече специална свещена ленена дреха, когато влизаше пред Бог в Светая Светих, и трябваше да смени дрехите си преди да излезе. (Лев 16:23, 24). С други думи, когато се явяваше пред Бог, първосвещеникът трябваше да се облича и да изглежда различно, отколкото когато се явяваше пред хората.

Говорейки за свещениците, Бог каза:

„Нека влизат в светилището Ми, и нека се приближават при трапезата, за да Ми служат, и нека извършват службата Ми. И когато влизат в портите на вътрешния двор, нека обличат ленени дрехи; да няма нищо вълнено на тях, докато служат в портите на вътрешния двор и в дома. Нека имат ленени гъжви на главите си, нека имат и ленени гащи на кръста си; да не опасват нищо, което причинява пот. А когато излизат във външния двор, във външния двор към хората, нека събличат дрехите, с които са служили, и като ги слагат в светите стаи,

нека обличат други дрехи, да не освещават людетe с одеждите си. “ **Езекиил 44:16-19**

Малко по-нататък в пасажа откриваме, че една от изброените там задачи за свещеника беше да „учи народа“.

„И нека учат людетe Ми да различават между свето и несвето, и нека ги упътват да разпознават нечисто от чисто.“ **Езекиил 44:23**

Когато свещениците се явяваха пред Бог, не биваше да бъдат облечени със същите дрехи, които носеха, когато учеха народа. С други думи трябваше да се явяват в различна форма.

Именно тук типът ни дава много интересна и просветляваща представа. Едно от задълженията на Христос, нашия Първосвещеник, е да учи хората извън светилището. Не само това, но според типа Той трябва да носи различно облекло или трябва да се яви в друга форма в присъствието на Бог. Докато служи в небесното светилище в Своята физическа или телесна форма, Той се явява в друга форма – Неговата духовна форма – когато чрез Своя дух служи на църквата на земята. (Галатяни 4:6).

Това е същият свещеник, но в различна форма. Същият Исус, но в различно проявление и възможности. Физически Той е на небето с Отца, но когато идва да учи, ръководи, инструктира и открива Божията воля на хората, идва в различна форма. В телесния храм Той идва с духа Си. Той е посочен като Светия дух или както Павел се изразява: „Духът на Неговия Син“. (Галатяни 4:6)

Библията ни казва, че Исус е бил със Своите последователи, навсякъде, където ходеха да проповядват: *„И така след като им говори, Господ Исус се възнесе на небето, и седна отдясно на Бога. А те излязоха и проповядваха на всякъде, като им съдействаше*

Господ, и потвърждаваше словото със знаменията, които [го] придружаваха. Амин.” **Марко 16:19,20**

След като изследвахме службите на земния свещеник и видяхме изпълнението или антитета му, научихме, че Първосвещеникът на телесния храм не е никой друг освен самият Исус Христос, Небесният свещеник в различна форма.

Като имаме предвид това, много интересно е също, че всяко от посланията към седемте църкви в Откровение 2 и 3 започва с идентифициране на Исус като Авторът на посланието и завършва с думите: „*Който има ухо, нека слуша, какво казва духът на църквите*“. (Откровение 2:1,7; 2:8,11; 2:12,17; 2:18,29; 3:1,6; 3:7,13; 3:14,22)

Едно и също лице в две форми извършва две служби: предава посланието от небето като Божият Син и го донася на църквата на земята, телесния храм, като духът. Исус каза: „*И Аз ще поискам от Отца, и Той ще ви даде друг утешител, за да пребъдва с вас до века.*” **Йоан 14:16** Когато получим Светия дух, ние приемаме самия Христос. Това е същият Свещеник, но в различна форма.

Антитипът/първообразът на земния първосвещеник е Исус Христос, а не някой друг, наречен „Бог Светият дух“, който не отговаря на символа/типа, нито на критериите за свещеник.

Исус е Първосвещеникът на нашия телесен храм тук на земята. Той е единственият Посредник между Бога и човечеството. (1 Тимотей 2:5)

Забележка: Подчертаванията в текста са от преводача.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗИСКВАНЕ

Урок 24

СВЕЩЕНСТВОТО НА ДУХА

1. В кой храм служи Святият дух/духът на Христос?
2. Кой е този, който стене в Римляни 8:26,27 – духът или ние?
3. Колко първосвещеника едновременно имаме в службата в земното светилище? Защо тринитарната доктрина води до проблем в тази връзка?
4. Как квалификациите на свещениците сочат, че Исус е духът, който служи/работи в нас?
5. Как службите на свещениците сочат, че Исус е духът, който служи/работи в нас?

Влияние върху оправдание чрез вяра

*„Но който се съединява с Господа, е един дух с [Него].“ 1
Коринтяни 6:17*

Какво е оправдание чрез вяра?

За да разберем, как въпросът за Божеството засяга вестта за оправдание чрез вяра, първо трябва да разберем, какво е оправдание чрез вяра. Казано просто, оправдание чрез вяра означава праведност, получена чрез вяра. Обърнете внимание на следния текст:

„Защото ни една твар няма да се оправдае пред Него чрез дела [изисквани] от закона, понеже чрез закона [става само] познаването на греха. А сега и независимо от закон се яви правдата на Бога, за която свидетелстват законът и пророците, сиреч правдата на Бога, чрез вяра в Исуса Христа, за всички [и на всички], които вярват; защото няма разлика.“ Римляни 3:20-22

Моля, не пропускайте същността. Павел не говори за човешката праведност. Той говори за праведността на самия Бог. Той нарича това „праведността на Бога“. Забележете какво казва в глава 10:

„Понеже, като не познават правдата на Бога и искат да поставят своята, те не се покориха на правдата на Бога.“ Римляни 10:3

Праведността, която ни се предлага, не е от човешки произход; това е Божията собствена праведност. Това е, което Мартин Лутер нарича „*justitia alienum*“, чужда праведност; правда, която

принадлежи по правило на някой друг. Той продължава, като казва, че това е праведност, която е „*extra nos*“, допълнителна, извън нас. А именно праведността на Христос.

Павел е ясен в посланието си. Той насочва своя читател към особен вид праведност, праведност, която не може да бъде постигната чрез подчинение на закона. Бог е изявил Своята праведност отделно от цялостния принцип на закона, отделно от цялата идея за законовото подчинение като начин за получаване на правда и от законническата система, която евреите по времето на Исус представяха като основа на праведността.

Божията праведност е достъпна само „*чрез вяра в Исус Христос*“ за всички, които „вярват“. Единственото условие е да вярвам. Ето откъде идва изразът оправдание чрез вяра. Той обозначава добрата новина, че можем да получим Божията праведност чрез вяра.

Сега, разбира се, ние сме спасени единствено чрез вяра, но вярата, която спасява, никога не е сама; тя е винаги придружена от промяна. Не сме спасени чрез вяра и дела: спасени сме чрез вяра, която действа/произвежда дела. Посланието на оправдание чрез вяра не премахва делата на вярата; но то премахва делата на закона. Има голяма разлика между делата на закона и делата на вярата. Първото е източник на човешка праведност, второто е плод на Божията правда.

Оправдание чрез вяра е терминът, използван във връзка с праведността, която човек получава, като просто вярва в Исус и Го приема като свой Господ и Спасител.

Забележете, какво пише Павел на филипяните: „*И да се намеря в Него, без да имам [за] своя правда [оная], която е от закона, но оная, която е чрез вяра в Христа, [то ест], правдата, която е на Бога въз основа на вяра.*” **Филипяни 3:9**

Това е праведност, която идва от Бог чрез вяра - не в резултат на това, че пазя закона, а на вяра в Исус. Това е библейското учение за оправдание чрез вяра. Много просто и все пак истинско и освобождаващо.

Получаване просто чрез вярване?

Докато човек не научи истината за Бог и неговия Син - особено за идентичността на Светия дух, оправданието чрез вяра е просто теория. Чрез разбиране на библейското учение за Светият дух сме способни да разберем дълбокото въздействие на праведността чрез вяра, което ни позволява да хвалим Бог от дълбините на сърцето си за Неговия чудесен спасителен план.

Ако праведността, която получаваме чрез вяра, не се основава на подчинение на закона, тогава на какво се основава? Очевидно не може да се отнася да моите дела. Праведните действия ще бъдат плод на вътрешна праведност; но ние търсим корена или източника ѝ.

Има различни школи на разбиране, свързани с Божията праведност:

1. Действия: Някои тълкуват Божията праведност като праведни действия. Фокусът е върху действията, подчинението на закона, върху това, което трябва и не трябва да се прави. При тази школа определяме позицията си пред Бог въз основа на нашето покорство.

2. Промяна на записа в небето: Някои гледат на Божията праведност просто като на промяна в Божиите книги на небето, промяна в Божия ум относно грешника. Преди да приеме Исус, Бог го вижда като грешник, след това Бог променя мнението Си и го вижда като праведен. При тази школа акцентът е върху променен запис в небето, а не върху променен живот.

3. Личност Има елемент на истина и в двете школи/идеи (№ 1 и 2), но и двете пропускат основното. Тази праведност се отнася до Личност. Не е праведно действие, нито е промяна на записа. Праведността, която Бог ни предлага чрез вяра, се намира в Личност, защото това е Неговото естество. Тя ще доведе до праведни действия, но не се основава на праведни действия.

Може ли човек да бъде свят без Бог? Не, святостта е атрибут само на Бог, следователно без Него не можем да имаме святост. Същото важи и за праведността. Правдата е атрибут на Бог (Матей 19:16, 17; 1 Йоаново 1:5; Псалми 119:137, 142). Без Бог не можем да бъдем праведни. Святостта и праведността са качества, намиращи се само в Бог, защото те са част от Неговата природа. Що се отнася до човешката раса, единственият начин да можем да станем участници в Божието естество е чрез Христос (Йоан 14:6). Следователно праведността се намира в Личност, а не в действия.

„Ето, идат дни, казва Господ, Когато ще въздигна на Давида праведен отрасъл, Който като цар ще царува, ще благоденства, И ще върши правосъдие и правда по земята. В неговите дни Юда ще бъде спасен, И Израил ще обитава в безопасност; И ето името, с което ще се нарича – ГОСПОД НАША ПРАВДА.

Йеремия 23:5, 6

„А от Него сте вие в Христос Исус, който от Бога беше направен за нас мъдрост, и правда, и освещение, и изкупление.” 1 Коринтяни 1:30

Тези стихове свидетелстват, че Самият Господ е нашата Правда. Самият Исус „беше направен” за нас правда. Името Му е Праведният Отрасъл. „Тяхната правда е от Мене, казва Господ” (Исая 54:17).

Павел

Забележете какво казва Павел:

„И тъй, какво да кажем? [Това], че езичниците, които не търсеха правда, получиха правда, и то правда, която е чрез вярване; а Израил, който следваше закона за [придобиване]на правда, не стигна до закона на правдата. Защо? Затова, че не [го търси] чрез вярване, а някак си чрез дела по закона. Защото те се спънаха о камъка за препъване.” Римляни 9:30-32

Защо езичниците достигнаха до тази праведност, а евреите не? Каква е мисълта на Павел? Езичниците не се довериха на собствените си дела, те се довериха на Бог и приеха Исус за свой Спасител. Евреите се довериха на своите усилия и отхвърлиха Исус. Праведността се намира в Исус. Ако имате Исус, имате Божията правда, ако Го нямате, нямате тази правда.

„Който за нас направи грях Онзи, Който не е знаел грях, за да бъдем направени ние Божия правда в Него.” 2 Коринтяни 5:21
(виж също Римляни 8:1-4)

Ние сме направени Божия праведност в Христос. Само в Христос се намира тази правда. Той е станал правда за нас. С други думи, праведността, която трябва да получим чрез вяра, т.е. праведността, чрез която сме спасени, се намира в живота на самия Исус Христос.

„Защото, ако бидохме примирени с Бога чрез смъртта на Сина Му, когато бяхме неприятели, колко повече [сега], като сме примирени, ще се избавим чрез Неговия живот!” Римляни 5:10

Ние сме спасени и направени праведни пред Бога чрез приемане на живота на Христос. Спасението и правдата се намират в Исус Христос (2 Тимотей 2:10). Причината това да е така е, защото Исус извърши делото на спасението в Себе Си, което означава, че Той е Автор на:

- Живот, свободен от греха, семето на смъртта (Йоан 14:30)

- Живот, който е вечен (Йоан 1:4, 1 Йоан 1:2)
- Живот, участващ в божественото естество (Йоан 1:1 + 1:14, 14:10,11)
- Живот, напълно обединен с Бог (Йоан 10:30; 6:57; Кол. 1:19)
- Живот на вечна правда (Данаил 9:24, Римляни 3:21, 22, 1 Коринтяни 1:30)
- Живот, в който грехът е осъден (Римляни 8:3)
- Живот, който побеждава греха и неговия автор (Евреи 2:14)
- Живот на вечно спасение (Евреи 5:9).

Същината на оправдание чрез вяра

Животът на Исус е същината на оправдание чрез вяра. Когато грешникът се покае и приеме Исус като свой Спасител, Бог му придава духа/живота на Своя Син (Галатяни 4:6; Деяния 3:26).

Ето защо Библията казва: *„Всякога носим на тялото си убиваното на [Господа]- Исуса, за да се яви на тялото ни и живота на Исуса. Защото ние живите винаги сме предавани на смърт за Исуса, за да се яви и живота на Исуса в нашата смъртна плът.”* **2 Коринтяни 4:10, 11**

Основата на вестта за оправдание чрез вяра се намира в обитаването на Христос (Кол. 1:27; 1 Йоан 4:4; Гал. 2:20; Ефесяни 3:17; 2 Коринтяни 13:5; Римляни 8:10). Единствената причина да станем праведни е, защото участваме в божествената, т.е. праведната природа на Бог чрез получаване живота на Исус Христос (2 Коринтяни 4:10,11).

Нека погледнем назад към първия стих на този урок: *„Но който се съединява с Господа, е един дух с [Него].“* **1 Коринтяни 6:17**

С други думи, когато грешникът се покае, той получава живота на Христос. Това му донася Божие естество, праведност и освещение. Животът на Христос е центърът на вестта за оправдание чрез вяра. Това е обмен на живот, а не модификация на живота.

Следователно правдата се намира в една Личност - Исус Христос. Това не е просто да вършиш правилното, но да си праведен. А това да сме праведни е свързано с нашия дух, с нашата душа. Това е вътрешно нещо. Отнася се до това, кои сме вътрешно. Когато получим Божията праведност чрез вяра, животът ни ще се промени. Промяната винаги съпътства обръщането, защото вече не съм аз този, който живее, но Христос живее в мен. (Галатяни 2:20)

Това означава, че вестта за оправдание чрез вяра се основава на това, че всеки един от нас получава праведния живот на Христос - божествената Личност, самия Христос.

Всичко това е свързано с правилното идентифициране на Светия дух. Разбирането на истинската идентичност на Светия Дух, че това е животът на Христос, ни помага да разберем, как ставаме един дух с Него. Ние ставаме един дух с Него, когато ние получим самия Негов живот.

Евангелието се отнася до възстановяване на живота на човека. Библията ни казва, че възстановеният живот се намира в Божия Син и ние го получаваме, като получаваме Неговия дух. Йоан ни казва:

„И свидетелството е това, че Бог ни е дал вечен живот, и че тоя живот е в Сина Му. Който има Сина, има тоя живот; който няма Божия Син, няма тоя живот. Това писах на вас, които вярвате в името на Божия Син, за да знаете, че имате вечен живот [и да вярвате в името на Божия Син].” 1 Йоаново 5:11-13

Причината, поради която Йоан може да каже горното, е, че животът, правдата и спасението се намират в Исус Христос. Той е нашият живот (Колосяни 3:4)

Чрез доктрината за Троицата е въведен нов дух, друг дух (2 Кор 11:4).

Проблеми при троицата

Забележете какво учи троицата:

„Отец не е Синът и Светият Дух не е нито Отец, нито Синът.“
(Разбиране на Троицата от Джефри Е. Брауър и Майкъл С. Реа, Университет на Нотр Дам стр.2)
(<https://www3.nd.edu/~mrea/papers/Understanding%20the%20Trinity.pdf>)

„Отец не е Синът; Синът не е Духът; Духът не е Отец и т.н.“
(Библейски уроци за младежи — Църква на адвентистите от седмия ден, http://aucyouth.adventist.org.au/uploaded_assets/361517)

Според тринитарното вярване „Бог Светият дух“ не е Исус; което означава, че духът, който получаваме, не е духът или животът на Исус.

Според това учение „Бог Светият дух“ е този, който обитава в нас, които сме „храмът на Бог“ (1 Коринтяни 3:16), докато Исус е на небето с Отец. Чрез това учение, трето лице/същество „Бог Светият дух“ се счита за равно на Бог, достойно за поклонение, почит и преклонение, както е достоен Бог. И все пак всеки изучаващ Библията, знае, че терминът „Бог Светият дух“ никога не се споменава в Писанието.

В светлината на това е много важно какво казва Библията:

„Никой да не ви измами по никой начин; защото [това няма да бъде], докато първо не дойде отстъплението и не се яви човекът на греха, синът на погибелта, който [така] се противи и се превъзнася над всеки, който се нарича Бог, или на когото се отдава поклонение, щото той седи [както Бог] в Божия храм и представя себе си за Бог.” 2 Солунци 2:3, 4

Тринитарната доктрина отнема Христос от вярващия. Вместо да получим Неговия живот/дух, получаваме друга личност/същество, наречено „Бог Светия дух“.

Говорим за пряка атака срещу основата на вестта за оправдание чрез вяра. Ние получаваме праведност чрез получаване на Исус, а не на друга личност, наречена „Бог Светият дух“, който никога не е преживявал, какво значи да си човек, и никога не е бил изкушаван или преодолявал изкушение.

Оправданието чрез вяра е изградено върху истината, че ставаме праведни, когато чрез вяра се доверяваме и така приемаме праведния живот на Исус (Йоан 1:12,13).

Доктрината за триединството унищожава тази красива истина, като заменя обитаващия Христос с обитаването на друго същество, наречено „Бог Светия дух“, което не е Исус. Това превръща прекрасното учение за оправдание чрез вяра в безсмислена теория.

След като разберем истинската идентичност на Светия дух, оправданието чрез вяра става реалност, имаща смисъл. То изтъква, какво Христос е направил и прави за нас. Думите на Павел „*вие сте свършени в Него*” ще станат върховния момент на нашата опитност.

Забележка: Подчертаването е на преводача.

ВЪПРОСИ ЗА РАЗИСКВАНЕ

Урок 25

ВЛИЯНИЕ ВЪРХУ ОПРАВДАНИЕ ЧРЕЗ ВЯРА

1. Какво е оправдание чрез вяра?
2. За чия праведност говорим?
3. Кое е единственото условие да получим праведност?
4. Каква е същината на оправдание чрез вяра?
5. Как тринитарната доктрина изопачава библейското оправдание чрез вяра?

Как истината се отрази на живота ми

Убеден съм, че ако едно учение няма практическо въздействие върху живота ми, то е почти без значение за мен.

Защо смятам, че е важно да изучаваме тази тема и да стигнем до същността ѝ? Какво тя направи за мен? Как тази истина повлия на моето духовно ходене с Бог? Откакто приех тази истина, забелязах някои промени в себе си по отношение на Бог. Ето някои от тях:

Любовта ми към Бог и Неговия Син се увеличи

Разбирането за синовност на Исус разшири представата ми за това, което Бог е направил за мен, и колко много ме обича.

Като баща на три момчета знам, какво изпитва един баща към сина си. Когато за първи път прочетох историята за Авраам, който жертва сина си на планината Мория (Изход 22), дълбоко чувство разкъса сърцето ми. „Как е възможно да е бил съгласен да се откаже от сина си?“, мислех в себе си.

Като баща зная каква любов изпитва един родител към детето си. Всеки човек-родител разбира това. Бог говореше на хора, когато вдъхнови Йоан да напише:

„В това се яви Божията любов към нас, че Бог изпрати Своя единороден Син в света, за да живеем чрез Него.“ 1 Йоан 4:9

Бог избра да прояви любовта Си към теб и мен, като отдаде Своя Син. Той беше Този, който всади тази родителска любов в сърцата ни. Защо направи това? Смятате ли, че има някаква връзка с разбирането на спасителния план?

Когато донесох вкъщи първородния си син Даниел от болницата, бях най-гордият и най-щастливият баща на земята. Никога няма да забравя преживяването, което имах през онази нощ, когато коленичих до леглото си и се молих: „Татко, искам да преживея това, през което Ти премина за мен. Помогни ми да си представя случилото се с Исус на кръста, като нещо, случващо се с моя син.” Не можах да понеса това чувство повече от пет секунди. Отърсих глава и казах: "Съжалявам, Татко, не мога да направя това."

Бог наистина има Син и Той наистина ме обича толкова много, че беше готов да рискува да загуби своя възлюбен Син, за да ме спаси. Той наистина даде Своя единороден Син, за да мога да живея. Истинският Баща даде Своя истински Син. Това не беше метафора или игра на роли. Беше реалност. Това е любов, която си струва да се стремиш да проумееш; любов, за която си струва да умреш, и по-важното - любов, за която си струва да живееш .

Разбирането на тази истина ми разкри Божията любов към мен по начин, надхвърлящ това, което думите биха могли да изразят. Докосна сърцето ми по практичен начин. Мислех си, че обичам Бог, но когато разбрах тази истина и размишлявах върху нейната реалност, любовта ми към Него се увеличи безмерно. Нещо повече, Неговата любов стана реалност, която никога не може да бъде поставена под съмнение или разклатена.

Не е чудно, че Йоан е написал: „*Кой е, който побеждава света, ако не този, който вярва, че Исус е Синът на Бог?*" **1 Йоан 5:5**

Това не е просто теология. Това е естествен резултат от Божията любов. Осъзнаването, колко много Бог ни обича чрез разбиране на действителната синовност на Исус, донася любов в нашите сърца и ни възвръща към Бог. Библията казва: „*Ние Го обичаме, понеже Той пръв ни възлюби.*“ **1 Йоан 4:19**

Колкото по-дълбоко разбирам Божията любов, толкова по-голяма е любовта ми към Него. И колкото по-голяма е любовта ми към Него, толкова по-голямо ще бъде себепредаването ми. И така, разбирането на тази истина оказа практическо въздействие върху моите взаимоотношения с Бог, моята любов и признателност към Него и моето посвещение да Го следвам.

Даде ми увереност в спасението и сигурност в Бог

Разбирането на истината за Бог увеличи моята увереност в Бог и Неговия Син. През християнски си живот съм говорил с много християни от различни деноминации и съм се натъквал на хора, които си почиват в Бога и други, които се тревожат за своето спасение.

Никога не съм се тревожил за спасението си, тъй като съм се доверявал на Бог. Но на моменти не съм бил сигурен. Откакто научих истината за Бог, разбирам жертвата на Бог, отдал Своя истински Син, и красивата истина за Исус, Който обитава в мен. В резултат любовта ми към Бог се учетвори заедно с моята увереност и почивка в Него.

Павел казва: „... *Не се срамувам, защото зная в Кого съм повярвал, и съм убеден, че Той може да опази това, което съм му поверил, до онзи ден*” **2 Тимотей 1:12**

Павел имаше голяма увереност в Христос. Имаше момент, когато се чудех, как мога да постигна такава увереност. Вече не се чудя. Сега знам и съм убеден в това, че Бог е в състояние да опази онова, което съм Му поверил. Как бих могъл да се съмнявам в Някой, Който ме обича толкова много?

Наистина, „Този, Който не пожали собствения Си Син, а Го предаде за всички нас, как не ще ни подари заедно с Него и всичко“ (Римляни 8:32).

Моята сигурност, моята увереност, моята надежда за спасение и вечен живот почиват в Божията любов и милост. С толкова много любов, проявена към мен, как бих могъл да загубя увереност! Той е моят Баща; Той ме обича толкова, колкото обича Своя Син Исус. За мен това не е просто теология или фантастика. Това е реалност, защото знам, каква любов имам аз към моите деца – и сега бих дал живота си за тях.

А Бог Отец се съгласи да види Своя единороден Син умиращ на дърво. Бе готов да се отдели от собствения Си Син по време на най-голямото Му изпитание и да скрие любящото Си лице, само за да види мен спасен, само за да ми даде друга възможност да бъда отново едно с Него. Това не беше игра на роли, метафора, а истински Баща, отдаващ Своя истински Син - точно за мен!

Доверието и увереността ми в Бог бяха укрепени както никога досега. Сега мога да кажа с Павел: „Аз зная в Кого съм повярвал и съм повече от убеден, че Той може да опази това, което съм му поверил, до онзи ден.” **2 Тимотей 1:12** И „любовта на Христос ме принуждава“ (**2 Коринтяни 5:14**).

Любовта има специален начин да впечатли сърцето и ума. Колкото повече разбирам Божията любов към мен, толкова повече Му вярвам. А колкото повече Му вярвам, толкова повече си почивам в Него, повече доверие имам в Него, повече увереност в Неговото желание да ме спаси.

О, Божия любов, така богата и чиста!

Толкова неизмерима и силна!

Тя ще пребъде вечно -

Песента на светии и на ангели.

Повлия на молитвения ми живот

Исус каза на книжника: „*Да възлюбиш Господа твоя Бог с... целия си ум*” (**Марк 12:30**). Той каза на жената при кладенеца: „*Но иде час, и сега е, когато истинските поклонници ще се покланят на Отца с дух и истина; защото такава иска Отец да бъдат поклонниците Му.*” (**Йоан 4:23**).

Преди да разбера тази истина бях се молил на „Бог“, но в ума си не бях сигурен на кого точно говорех. Много християни се молят на „Бог“, без да знаят, кой е Той. Можете да го чуete в техните молитви и дискусии. Някога бях един от тях.

След като разбрах тази истина, подсъзнателно молитвите ми станаха по-директни. Аз мога говоря на Бог Отец или на Исус, Неговия Син, знаейки, че говоря на реална личност. Мога да имам връзка с Бог и Неговия Син, знаейки, че съм създаден по Техния образ.

Един молитвен партньор веднъж ме помоли да споделя моето вярване относно Бог и Неговия Син. Направих това и го оставих с тази информация. По-късно можах да разбера от молитвите му, че истината беше придобила смисъл за него. Молитвите му станаха по-директни. Начинът, по който се обръщаше към Бог, беше осъзнат, целенасочен.

Виждал съм ефекта от тази истина в моите молитви и в молитвите на други. Ето защо Исус ни увещава да обичаме Бог със сърцето, душата, силата и ума си, т.е. разбирането си (Марк 12: 30, 33).

Повлия на разбирането ми за оправдание чрез вяра

Както споменах в предишната глава вестта за оправдание чрез вяра стана реалност за мен, след като разбрах, каква е идентичността на Светия дух. Моята Библия казва, че Христос в мен е моята надежда за слава. **(Колосяни 1:27)** Казва, че съм разпнат с Христос и че Той живее в мен **(Галатяни 2:20)**. Казва, че Бог ми е дал вечен живот и този живот е в Неговия Син. И тогава в Библията се казва, че който има Сина, има живот **(1 Йоаново 5:11,12)**.

За мен беше невъзможно да схвана тези неща с предишното ми разбиране за Бог, защото то отнемаше Исус от мен и ми даваше различна личност/същество, наречено „Бог Светия дух“. Но когато разбрах библейското учение, че Светият дух е животът на самият Христос без Неговата физическа форма, всичко това придоби смисъл. Разбрах реалността на това и осъзнах, че ако Христос е в мен, съм праведен и спасен, защото имам

Неговия победоносен, праведен и вечен живот в мен. Осъзнах, че оправдание чрез вяра не е просто теологична фраза или непрактична/без приложение истина, а че това е фактическа реалност, която се случи, когато приех Исус в живота си.

Исус наистина е в мен. Имам Неговия живот и праведност, защото имам Него. Аз вярвам това и го приемам чрез вяра така, както казва Писанието. Каква великолепна реалност!

Повлия на разбирането ми за най-голямата измама на Сатана

Библията казва, че *„целият свят учуден отиде след звяра“* и че онези, които учудени отиват след звяра, в крайна сметка ще се поклонят на дракона, който е Сатана. **(Откровение 13:3, 4)**

Мислили ли сте някога за това? Тези, които учудени отиват след звяра, са описани като *"целия свят."* Техният брой е толкова голям,

че във видението те изглеждаха на Йоан като почти всички на планетата Земя.

Не можех да разбера, как това ще се изпълни, след като една трета от света са християни. Сега разбирам, как е възможно. Тъжната реалност е, че сме свидетели на това със собствените си очи. Това, от което Павел се опасяваше, вече се е случило и мнозинството от християните са в пълно неведение. Сатана успя да въведе друг Исус и друг дух в християнството (2 Коринтяни 11:3, 4).

Чрез измама Сатана почти успя да разруши основата, върху която Исус изгради Своята църква. В нейната младенческа възраст Исус каза, че ще я изгради върху канарата на истината, че Той е Божият Син (Матей 16:16-18). Днес поради доктрината за троицата християните са отлъчвани и изключвани, ако вярват в буквалната синовност на Исус. Бях изключен от деноминацията, към която принадлежах, защото вярвах и учех, че Исус е буквалният Божи Син.

В последните дни Божият народ ще има името на Отец и името на Исус, написано на челата им (Откровение 14:1). Отстъпилата църква ще има „мистерия“/„тайна“, написано на челото ѝ (Откровение 17:5), което символизира бога, на когото се покланят.

Разбирането на тази истина ме освободи от широко разпространената измама на Сатана. Моля се за всички Божиите деца да бъдат освободени. *„И тъй, ако Синът ви освободи, ще бъдете наистина свободни.“ Йоан 8:36*

Как можем да бъдете освободени, ако отхвърлим Сина, в Когото се намира свободата?

ВЪПРОСИ ЗА РАЗИСКВАНЕ

Урок 26

КАК ИСТИНАТА СЕ ОТРАЗИ НА ЖИВОТА МИ

1. Как истината за Бог и Неговия Син повлия на *Вашия* живот?